

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 403 Wydanie P

Poznań, środa dnia 4 września 1935

Rok 30

Poznań, 3 września.

Litwa na przełomie

Ostatnio prasa przyniosła garść wiadomości z Litwy. Wprawdzie sąsiadujemy z tem państwem, ale nie raz wiemy o tem, co się dzieje na Litwie znacznie mniej, niż o wypadkach na najdalszych wyspach Oceanu.

Pochodzi to nietylko stąd, iż dzieli nas wciąż „linja demarkacyjna“, której przekroczenie połączone jest z szeregiem nader poważnych trudności, ale także i stąd, że pośrednikami pomiędzy Polską a Litwą są albo całkiem obcy, albo też „swoi“, ale obarczeni nałogiem patrzenia na Litwę przez pryzmat bądź starych zabobonów federalnych bądź „nowoczesnych“ nałogów, nakazujących przymykać oczy na wadliwość w funkcjonowaniu rządów dyktatorskich.

Trudno zresztą się dziwić korespondentom „Gazety Polskiej“ czy też „Kurjera Porannego“, skoro wiele się na Litwie dzieje na wzór wypadków majowych i pomajowych. Inne pisma polskie nie mają swych korespondentów w Kownie, więc siłą rzeczy bywamy nieraz zaskakiwani przez wypadki, które się wydarzają w odległości kilkudziesięciu kilometrów od Wilna.

Takim zaskoczeniem było np. wystąpienie opozycji na zjeździe Litwinów z zagranicy. Szczegóły mogliśmy poznać przede wszystkim z prasy niemieckiej, bo radio kowieńskie, wzorując się na zwyczajach, panujących u sąsiadów, przerwało audycję na czas przemówień reprezentantów stronnictw opozycyjnych. Ale w każdym razie dowiedzieliśmy się o tem, że jednak na Litwie stronnictwa opozycyjne istnieją, że wbrew oficjalnym twierdzeniom żyją one i pracują, zdobywając w społeczeństwie coraz szersze rzesze zwolenników.

Potwierdzenia tego nie czekaliśmy zbyt długo.

Oto przed paru dniami przyszły wiadomości o rozruchach włościańskich. Zaczęło się od t. zw. strajków żywnościowych. Włościanie rozpoczęli bojkot rynków miejskich, nie dopuszczając produktów do miast i niszcząc je tym, co wbrew zakazowi do miast na targi wyruszyli.

Jest to sposób znany także i poza granicami Litwy, ale na Litwie ruch ten okazał się mocniejszym i niebawem przeobraził się z sabotażu w całkiem zdecydowane rozruchy, które ogarnęły całe powiaty, przyczem przy starciach z włościanami padło kilkunastu policjantów. Wojska przeciwko rebeliantom nie zdecydowano się użyć, zapewne w obawie przed tem, by żołnierze nie odmówili strzału.

Możliwe, iż rozruchy te zostaną stłumione, ale to nie znaczy, by na Litwie miało nastąpić uspokojenie i wszystko powróciło do „stanu normalnego“.

Naszym zdaniem rozruchy włościańskie są objawem bardzo poważnej choroby, która nurtuje organizm młodego państwa. Choroba ma podkład dwójaki — gospodarczy i polityczny.

Litwa, z pewnem opóźnieniem wprawdzie, ale także weszła w orbitę kryzysu gospodarczego, który przejął się na Litwie przede wszystkim w spadku rentowności gospodarstw rolnych, a w następstwie w spadku cen ziemi.

Tak np. ostatni numer litewskich „Wiadomości Urzędowych“ przynosi nam wiadomości o licytacjach gospo-

Ostatni hołd zmarłej królowej

Dzisiaj odbywa się w Brukseli pogrzeb tragicznie zmarłej żony Leopolda III — Przebieg smutnej uroczystości — Powszechny żal

Bruksela. (Tel. wł.) W osiemnaście zaledwie miesięcy od śmierci swego bohaterskiego króla Belgja składa do grobu swą młodą królową, która zginęła na równie tragicznych okolicznościach. Cały naród — bez względu na przekonania polityczne, narodowość czy też pochodzenie — odczuwa szczerze żal po stracie umiłowanej królowej. Prawie bez przerwy od piątku składano hołd zmarłej władczyni.

Dzisiaj młoda królowa Astrid rozpoczęła swą ostatnią doczesną wędrówkę z pałacu w Brukseli do grobów królewskich w Laeken.

Zwłoki królowej ułożono w białej trumnie z drzewa, która stanie na sarkofagu w specjalnej krypcie w Laeken. Ceremonjał nie różni się prawie zupełnie od pogrzebu króla Alberta. Nie odbędzie się jedynie przed zwłokami zmarłej wielka rewja wojskowa i byłych żołnierzy, którzy przeszli przed zwłokami króla-bohatera, umieszczonemi na lawecie armatniej.

Trumna ze szczątkami królowej znajduje się na karawanie, którym przewieziono na miejsce wiecznego spoczynku swego czasu zwłoki króla Leopolda II i jego małżonki. Oddziały wojskowe otwierają i zamykają żałobny kondukt. Tuż za trumną postępuje młody król-wdowiec w otoczeniu najbliższych krewnych oraz członków rodzin panujących. Za nimi kroczą wysocy dygnitarze, delegaci panujących, specjalne misje, korpus dyplomatyczny. Wojsko, kombatancki i dzieci szkolne tworzą szpalę, za którym ustawiły się wielotysięczne tłumy, obserwujące w skupieniu orszak pogrzebowy.

darstw rolnych, przyczem w powiecie olickim sprzedawano folwarczki z zabudowaniami, licząc po 200 litów (166 zł.) za 1 ha. W tymże powiecie zdarzył się wypadek sprzedaży 120-hektarowego folwarku wraz z zabudowaniami, licząc po 166 litów (137 zł.) za 1 ha, a w powiecie możejrowskim sprzedano 15 hektarów zagrodę za 2.250 litów, czyli po 155 litów (128 zł.) za hektar.

Takich cen na ziemię nigdy na Litwie nie było, bo ziemię na Kowieńszczyźnie naogół są dobre i cena znacznie wyższa niż w Ziemi Wileńskiej.

Spadek cen produktów rolnych przedstawia się wprost katastrofalnie, przyczem t. zw. rozpięcie nożyc bynajmniej nie wykazuje tendencji do zmniejszania się, gdyż ceny produktów, uboższego zresztą, przemysłu litewskiego utrzymują się nadal na dość wysokim poziomie.

To przesilenie gospodarcze pozostaje w ścisłym związku z poważną chorobą polityczną, w jaką wpadło państwo litewskie po przewrocie grudniowym.

Dyktatorskie rządy litewskie początkowo żyły z kapitału gospodarczego i poniekąd politycznego, nagromadzonego przez poprzedników. Stopniowo jednak kapitał ten wyczerpał się, a wieczna obawa przed zamachami nie pozwalała na zmianę kosztownego systemu administrowania państwem. Zaufanie społeczeństwa do rządów Smetony i jego popleczników gasło z miesiąca na miesiąc, a próba zamachu woldemarasowców, jeszcze bardziej upewniła rządzącą klikę, iż musi być wiecznie na baczności, jeśli nie chce pewnego dnia powędrować tam, gdzie przebywają Woldemaras i jego zwolennicy.

Wprawdzie ostatnio prezydent Smetona, jak o tem m. in. donosił kores-

pondent „Gazety Polskiej“ p. Katelbach, począł mówić o konieczności reform ustrojowych, a w związku z wyborami do sejmiku kłajpedzkiego została wydana ustawa o ordynacji wyborczej, ale słowa głowy państwa litewskiego nie zawierały głębszej treści. Z poczyną zaś obecnego rządu litewskiego nie widać, by istotnie myślaro o uzdrowieniu chorego organizmu państwowego. Należy się raczej spodziewać wysiłków, zmierzających ku utrwaleniu obecnego stanu rzeczy t. j. utrzymania za wszelką cenę władzy w rękach tych, co ją w tej chwili sprawują. A w takich warunkach, jak to pouczają przykład innych państw, tworzy się jedynie dziwolągi konstytucyjne, które nie przeżyją nawet swych twórców i zjedną do grobu najdalej po paru latach.

Nie sposób zatem oczekiwać od rządów prez. Smetony, by zdołały one ustrzec państwo litewskie przed ciężkimi przejściami, jakie gotuje mu najbliższa przyszłość.

A przyszłość ta kryje dla Litwy szereg groźnych niebezpieczeństw nie tylko z powodu choroby wewnętrznej, ale także i poważnych komplikacji w polityce zagranicznej w związku ze zmianą orientacji w kierunku na Niemcy bez znalezienia odpowiedniego równoważnika wśród innych bezpośrednich sąsiadów.

Stawianie na atuty żydowskie i liczenie na opiekę tego „międzynarodu“ na terenie międzynarodowym, może się okazać bardzo zawodnem.

Wilno

P. K.

w mieście zamari.

Bruksela (PAT). O godz. 10,20 otworzyły się bramy pałacu królewskiego, skąd wyruszył kondukt pogrzebowy. Na czele kroczyło liczne duchowieństwo.

Przy wynoszeniu trumny rozległy się 33 wystrzały armatnie, a ze wszystkich kościołów dały się słyszeć dzwony. Wojska prezentowały broń. Wóz żałobny ciągnęło 8 karych koni.

Trumna spowita była w sztandar. Kordon utworzyli przewodniczący obu izb parlamentu, premier, ministrowie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, pierwszy prezes trybunału kasacyjnego i dwaj generałowie.

Wielkie manewry w Niemczech

Berlin. (Tel. wł.) Armia niemiecka przeprowadza w tej chwili w dwóch ośrodkach manewry.

Jedne odbywają się w puszczy lineburskiej. Poraz pierwszy od zawieszenia działań wojennych uskutecznia się manewry korpusu o składzie 3 dywizji ze wszystkimi nowoczesnymi środkami bojowymi. Kierownikiem manewrów 6. korpusu armji jest gen. v. Kluge, który kieruje operacjami w otoczeniu

attachés wojskowych wszystkich państw oraz licznych dziennikarzy niemieckich.

Jednocześnie w Brunzwiku odbyły się pierwsze wielkie manewry nowopowstałej armji lotniczej, ograniczające się chwilowo do działań obronnych wszystkich oddziałów artylerji przeciwlotniczej. Uczestniczą w manewrach 3 dywizje dział i 1 dywizja reflektorów przeciwlotniczych.

Entuzjastyczne powitanie „Daru Pomorza“

Gdynia. (Tel. wł.) Cała Gdynia urządziła dziś entuzjastyczne powita-

nie statkowi szkolnemu „Dar Pomorza“, który powrócił z pierwszej pod polską banderą podróży naokoło świata.

Już we wczesnych godzinach rannych wspaniały widok unoszących się majestatycznie na morzu żagli statku zciągał niezliczone tłumy do nadbrzeża francuskiego, gdzie „Dar Pomorza“ miał stanąć. Wszystkie statki, stojące w porcie, podniosły galowe bandery — również powywieszano sztandary o barwach narodowych na wszystkich gmachach.

O godz. 11,40 „Dar Pomorza“ zaczął wchodzić do portu gdyńskiego. Kiedy statek szkolny przepływał przez główne wejście do portu, odezwały się syreny wszystkich statków, a orkiestra marynarki wojennej odegrała hymn narodowy. Po upływie 10 minut z „Daru Pomorza“ zarzucono cumy na nadbrzeże francuskie i wśród entuzjastycznych okrzyków zgromadzonej publiczności statek stanął tuż przy gmachu dworca morskiego.

Na pokład udał się nasamprzód premier Sławek, przedstawiciele władz oraz zaproszeni goście. Przy powitaniu zgromadzeni przed statkiem rodzice uczniów, oraz liczni ich znajomi i sympatycy życzliwie pokład bukietami i wienkami. Napływają wciąż nowe liczne rzesze ludności, aby powitać młodych polskich marynarzy. Władze bezpieczeństwa z trudem regulują wielki tłok, jaki przy statku w tej chwili panuje. (p)

Kostek Biernacki ustępuje?

Warszawa. (Tel. wł.) Wojewoda poleski Kostek-Biernacki wniósł prośbę o dymisję. Zdaje się, że powodem tego podania jest sprawa wyborów w Pińsku oraz przeniesienie w stan nieczynny tamtejszego starosty Cedzyńskiego bez wiedzy wojewody.

Anglo-włoska walka o Abisynję

W Abisynji niema podobno złóż nafty — Konsorcjum kierowane przez Intelligence Service? — Rywalizacja dwóch imperjalizmów — Zakusy Ricketta na polską naftę?

Warszawa. (Tel. wł.) Z powodu abisyńskiej afery naftowej „Kurjer Warszawski” w depeszy z Paryżu zwraca uwagę, że w Abisynji podobno niema wcale pokładów naftowych.

Wielki geolog amerykański Brown, który w przeciągu 15 lat badał nawarstwienie tej ziemi, oświadczył kategorycznie, że nigdzie nie natrafił na ślady ropy naftowej w całej Afryce wschodniej. Teren, ustąpiony towarzystwu, reprezentowanemu przez Ricketta, obejmuje właśnie tę połac kraju, po którą z największą żarliwością wyciągają ręce Włochy.

Panuje przekonanie, że Rickett działał w imieniu Intelligence Service i że pod płaszczykiem konsorcjum naftowego zabezpieczył angielskiemu imperjalizmowi kontrolę terytoriów abisyńskich, do których pretendują Włochy. Wskutek tego Liga Narodów właściwie niewiele ma do powiedzenia w sprawie, o którą wojują imperjalizmy włoski i angielski i która zapewne skończy się ustanowieniem nad całym obszarem Etopiji czegoś w rodzaju kondominium angielsko-włoskiego.

Dziennik „L'Oeuvre” notuje przy tej sposobności, że osławiony Rickett próbował niedawno rozciągnąć kontrolę angielską i na naftowe obszary polskie. Podczas swojej bytności w Londynie płk. wicemin. Koc rozmawiał kilkakrotnie z Rickettem. Wyniki tych rozmów są niewiadome. (w)

Londyn. (PAT). Afera koncesji naftowej w Abisynji stanowi przedmiot znacznego zainteresowania opinii brytyjskiej. Pozostaje dotąd tajemnicą, co się kryje za towarzystwem „African Exploitation and Development Corporation”, z ramienia którego wystąpił Anglik Rickett.

Koła naftowe i finansowe zarówno w City londyńskiej, jak i na Wall Street stwierdzają, że grupa, zainteresowana w transakcji, jest im zupełnie nieznana. Domysły, że chodzi tu o „Standard Oil Company”, Royal Dutch lub National City Bank z Nowego Jorku, spotkały się z zaprzeczeniem przedstawicieli wspomnianych koncernów. Towarzystwo to zostało utworzone i jest zarejestrowane w stanie Delaware w Ameryce z kapitałem pół miliona dolarów dla eksploatacji zasobów ziemnych w Abisynji.

„Daily Telegraph” podaje dalsze szczegóły umowy, z których wynika, że towarzystwo może budować telefony, telegrafy, radio, koleje, mosty itd., przytem rząd ma prawo z nich korzystać za opłatą. Towarzystwo może nadto utworzyć kompanię pomocniczą, która jednak musi być rejestrowana bądź w Stanach Zjednoczonych, bądź

w Abisynji, przyczem większość dyrektorów musi być obywatelami amerykańskimi lub abisyńskimi.

Według wiadomości z Nowego Jorku, na Wallstreet zapatrują się dość sceptycznie na całą koncesję i wyrażają wątpliwość, aby transakcja ta miała za sobą poparcie interesów naftowych w Ameryce. Panuje raczej przekonanie, że koncesje zostały uzyskane w nadziei późniejszego ustąpienia ich poważnej grupie finansowej.

Brak również definitywnych informacji co do zasobów mineralnych i naftowych na obszarach, objętych koncesją. Badania były przeprowadzone przed 15 laty przez amerykańskie towarzystwo naftowe, ale ich wyników nigdy nie opublikowano. Niedawno Włosi mieli przeprowadzić ponowne badania, ale rezultatów również nie o-

głoszono. Wiadomo tylko, że pokłady nafty istnieją w Aussa oraz w Dzidziga, około 40 km na wschód od miasta Harrar, niedaleko granicy brytyjskiego Somali.

Znaczne pokłady złota i platyny w Abisynji są położone poza strefą, objętą koncesją. Rzeczoznawcy amerykańscy, którzy z ramienia „Standard Oil Company” w r. 1933 przeprowadzali badania, oświadczyli, że wykazały one niedostateczność zasobów naftowych, wobec czego projekt eksploatacji został wówczas porzucony. Anglik Rickett, który przeprowadzał rokowania w sprawie koncesji, uchodzi w tutejszych kołach City za postać tajemniczą i mało jest wiadome o jego interesach za wyjątkiem faktu, że przeprowadził on już podobną transakcję z rządem Iraku.

Powodzenie Targów Wschodnich

Lwów. (PAT). W drugim dniu Targów Wschodnich przewinęła się przez teren wystawy rekordowa liczba kilkudziesięciu tysięcy zwiedzających.

Do Lwowa zjechało z różnych punktów Polski kilkanaście pociągów specjalnych, które przybyły przepelnione. Poza tem tysiące interesantów i turystów przybyły innymi pociągami.

Lwów jest udekorowany flagami o barwach państwowych i miasta.

Szczególnem zainteresowaniem cieszy się na tegorocznych Targach wystawa rolnicza, ludowy przemysł artystyczny, drzewnictwo i inne działy, związane z regionem wschodnio-małopolskim.

Tajemnicza rozmowa na pokładzie jachtu

Pogłoski o umowie walutowej pomiędzy Stanami Zjednoczonymi, a Wielką Brytanią

Londyn. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Bar Harbour (Maine), że gubernator Banku Angielskiego, Montague Norman odbył jednogodzinną rozmowę z bankierem amerykańskim Lamontem z domu bankowego Morgana. Rozmowa odbyła się na pokładzie jachtu bankiera. O celu i temacie zachowywana jest jak najściślej tajemnica.

Jak wiadomo, Stany Zjednoczone i W. Brytania są dwoma krajami, od

których zależy stabilizacja międzynarodowa walut. Wiadomość o spotkaniu Normana z Lamontem niewątpliwie da jeszcze raz powód do szerszenia się pogłosek o umowie walutowej między W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi. Pogłoski takie lansowane były już niejednokrotnie. Wydaje się jednak wskazanem powstrzymanie się od stawiania wszelkich horoskopów na ten temat do czasu otrzymania konkretnych informacji ze strony miarodajnej.

Połączenie z Kutami

Kuty. (PAT). Odbyło się uroczyste otwarcie komunikacji tranzytowej między stacjami Sniatyn i Kuty przez terytorium rumuńskie, oraz poświęcenie nowego dworca kolejowego w Kutach.

Nowe połączenie tranzytowe, bezpasportowe i niepodlegające kontroli celnej, ma ważne znaczenie dla tego zakątka Huculszczyzny, dla powiatu kowskiego, którego większe ośrodki, t. j. Kosów i Kuty, były dotychczas oddalone od najbliższej linii kolejowej o 40 km.

Za tezą włoską?

Londyn. (Tel. wł.) Agencja Reutersa donosi z Genewy, że piąty członek komisji rozjemczej w sporze włosko-abisyńskim, Politis, wypowiedzieć się miał za tezą włoską w sprawie starcia pod Ual-Ual.

Statek rozbił się

Londyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Nowego Jorku statek pasażerski „Dixie” wpadł w czasie burzy na morzu na rafę podwodną przy wybrzeżu Florydy.

Ze zniekształconych depesz radio wych wynika, że statek przygwożdżony na skałę walczył z rosnącym naporem fal. Na pokładzie znajduje się 269 pasażerów i 140 członków załogi.

Wszystkie w pobliżu znajdujące się statki spieszą z pomocą.

Nowy Jork. (PAT). Parowiec „Dixie”, który rozbił się u wybrzeży Florydy, daje już tylko słabe sygnały. Najbliższej jego znajduje się parowiec „Reaper”, który spieszy z pomocą, walczyć jednak musi ze wzburzonym morzem.

Ofiary katastrof

Bukareszt. (PAT). W pobliżu Sibiu wykoleił się pociąg. Maszynista i palacz ponieśli śmierć.

Katowice. (PAT). Na Śląsku opolskim wydarzyły się dwie poważniejsze katastrofy samochodowe. Pod Raciborzem auto osobowe, którem jechały cztery osoby, wpadło na drzewo i uległo zniszczeniu. Jedna osoba poniosła śmierć, a pozostałe są ciężko ranne.

Tegoż dnia we wsi Wrzoski, w pow. opolskim, rozbiło się auto towarzystwa filmowego „Ufa”. Operator filmowy Jansen odniósł ciężką ranę, a dwie inne osoby wyszły z wypadku kontuzjowane.

Nowy Jork. (PAT). Podczas ostatniego weekendu zginęło w Stanach Zjednoczonych w różnych wypadkach głównie samochodowych 200 osób i tyleż odniosło ciężkie rany.

Gwałtowna burza

Hawana. (PAT). Gwałtowna burza nawiedziła wybrzeże Kuby pod Isabellą Desagua. Mieszkańcy w popłochu uciekają wgłąb wyspy.

Samolot w płomieniach

Los Angeles. (PAT). Samolot transportowy zawadził, lecąc w gęstej mgie, o przewody elektryczne wskutek czego spadł w płomieniach na ziemię. Trzech pasażerów zginęło na miejscu.

Ziemia drży w Beludżystanie

Quetta. (PAT). Dziś o godz. 4 min. 20 odczuło silne trzęsienie ziemi, trwające 15 sekund. Dotychczas nie otrzymano żadnych wiadomości o wyrządzonych szkodach.

Protest Japonii

Londyn. (Tel. wł.) Ambasador japoński w Moskwie, Ohta, wręczył protest swego rządu z powodu przemówień japońskich komunistów na kongresie Kominternu.

PISZCZANY.

Ze względu na kryzys znieszone opłaty za kuracje ryczałtowe obejmujące wszelkie koszty leczenia. Reumatycy zechcą się zgłaszać po informacje: Biuro Piszczany Cieszyń. — Od 15 września br. znieszone opłaty oraz kuracje ryczałtowe. Tg 1675

Rząd tokijski stwierdza, że władze sowieckie nie tylko nie przeszkodziły tym przemówieniom, ale pozwoliły nawet publikować je w prasie. Ta działalność Kominternu narusza traktat sowiecko-japoński.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.26 — 5.27 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.28 1/2 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘDZA

Poznań, 3. 9. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 66,50, za 4% premj. dol. 51,50 oraz za 3% poz. bud. 39,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 1/2% dolarowe listy zastawne 40% oraz za 4% listy zastawne konwert. 39, — natomiast poszukiwano 4 1/2% złotych listy zast. po 40, — bez oddawców.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 92,50 zł.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożyczka konwersyjna 66,50 P.

4% poz. premj. dolarowa, s. III 51,50 P.

3% poz. budowlana, s. I 39,50 P.

4 1/2% dol. listy zastawne serji K. z r. 1933

Pozn. Ziem. Kred. 40, — P.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K.

39, — P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 92,50 P.

Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, dnia 3 września 1935.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny orientacyjne:

Zyto zdr. suche (Usp. stałe) 11,75— 12,00

Pszenica (Usp. stałe) 16,25— 16,50

Jęczmień 700—725 g/l. 13,50— 14,20

Jęczmień 670—680 g/l. 12,75— 13,00

Uspokojenie spokojne.

Owies nowy 13,75— 14,25

Uspokojenie stałe.

Mąka

żytnia I gat. 0,55% wł. w. 18,75— 19,75

żytnia I gat. 0,65% wł. w. 17,75— 18,75

żytnia II gat. 55—70% wł. w. 15,50— 16,50

żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 13,50— 14,50

Uspokojenie stałe.

pszena gat. IA 0-24% wł. w. 29,50— 32,00

pszena gat. IB 0-45% wł. w. 29,00— 29,50

pszena gat. IC 0-55% wł. w. 28,00— 28,50

pszena gat. ID 0-60% wł. w. 27,00— 27,50

pszena gat. IE 0-65% wł. w. 26,00— 26,50

pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 25,50— 26,00

pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 25,00— 25,50

pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 22,75— 23,25

pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 21,25— 21,75

psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. 20,25— 20,75

psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. 18,25— 18,75

Uspokojenie stałe.

Otręby żytnie stand. 9,50— 10,00

Otręby pszen. grube stand. 9,75— 10,25

Otręby pszenne średnie st. 9,25— 9,75

Otręby jęczmienne 9,00— 10,25

Rzepak zimowy 32,50— 33,50

Rzepak zimowy 30,00— 31,00

Siemie lniane 30,00— 32,00

Gorzczyca 35,00— 37,00

Groch Viktorja 25,00— 27,00

Groch Folgera 20,00— 21,00

Mak niebieski 42,00— 44,00

Inkarnatka 37,00— 40,00

Makuch lnian. w taflach 17,50— 17,75

Makuch rzepakowy w tafl. 13,50— 13,75

Makuch sion. w tafl. 42/43 18,75— 19,25

Śrut Soja 19,00— 20,00

Śrut Soja 1,75— 1,95

Sioma pszena luzem 2,35— 2,55

pszena prasowana 2,00— 2,25

żytnia luzem 2,50— 2,75

żytnia prasowana 2,75— 3,00

owsiana luzem 3,25— 3,50

owsiana prasowana 3,25— 3,50

jęczmienna luzem 1,25— 1,75

jęczmienna prasow. 2,15— 2,35

Siano zwykłe luzem 5,25— 5,75

zwykłe prasowane 5,75— 6,25

nadnoteckie luzem 6,25— 6,75

nadnoteckie pras. 6,75— 7,25

Ogólne uspokojenie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1020 tonn, pszenicy 613 tonn, jęczmienia 420 tonn, owsa 151 tonn, maki żytniej 237,5 tonn, maki pszennej 138 tonn, otrąb żytnich 395 tonn, otrąb pszennych 95 tonn, otrąb jęczmieniowych 15 tonn, gorczyca 2,5 tonn, grochu Wiktorja 137 tonn, rzepaku 58 tonn, maku niebieskiego 16,9 tonn, makuchu lnianego 37,5 tonn, makuchu rzepakowego 15 tonn, makuchu słonecznikowego 10 tonn, makuchu mieszanego 7,5 tonn, śrutu Soja 3 tonn, wełny 0,5 tonn.

Wiadomości

W Genewie odbyło się otwarcie kongresu mniejszości narodowych pod przewodnictwem byłego deputowanego słoweńskiego do parlamentu włoskiego Wilfana. Uchwalono rezolucję, domagającą się skutecznej opieki nad mniejszościami narodowymi.

*

W Jugosławii, w miejscowości Mala Nedela w okręgu Liutomer zwołano zebranie publiczne pomimo zakazu władz. Zebrało się około 4 tys. osób. Na wezwanie policji tłum nie rozproszył się, lecz obrzucił przedstawicieli władz kamieniami. Strzelano nawet do żandarmów, którzy we własnej obronie dali salwę w powietrze. Gdy jednak to nie poskutkowało i w dalszym ciągu napierano, żandarmi byli zmuszeni do dania strzałów w tłum. Jedna osoba została zabita, a 3 są ranne. (Avala).

*

Agencja Havasa donosi z Kowna, że pomimo pewnego uspokojenia po ostatnich rozruchach chłopskich — wrzenie na wsi litewskiej trwa. Chłopi kontynuują bojkot rynków, powstrzymując się od dowozu żywności do miast.

*

W La Paz w Boliwii wskutek wybuchu w składzie dynamitu zginęło 23 górników.

*

W Kolumbji (południowa Karolina) odbyły się rozruchy w pobliżu fabryki włókienniczej. Gubernator stanu zażądał pomocy wojska. Jedna kobieta jest zabita a 10 osób — ciężko rannych.

*

Ulewne, deszcze spadły ponownie na miasto Osaka, przyczem zalanych zostało przeszło 30 tysięcy domów.

Broń pancerna

Długoletni kult armij masowych, który doprowadził w wojnie światowej do wygubienia milionów żołnierzy, a nie dał decydujących wyników, wywołał w końcu kampanię stworzenia po stronie aliantów nowego czynnika ofensywy — czołgu. Uderzył on w labirynty okopów niemieckich, jak taran, ziejący ogniem, i przebiegał je własnym ciężarem, szerząc w szeregach wroga panikę, otwierając drogę dążącej za nim piechocie. Skutecznych środków obrony nie było; Niemcy uznali czołg za element decydujący w historii ich przegranej.

Natychmiast po zawarciu pokoju rozpoczął się wyścig w dziedzinach motoryzacji i mechanizacji armji, ale pomimo uzgodnienia zasadniczych właściwości broni pancernej istnieją jeszcze znaczne różnice w ocenie jej taktycznego i strategicznego znaczenia, a żadne państwo nie wyszło jeszcze z okresu doświadczenia. Zamierzenia organizacyjne zostały dopiero zapoczątkowane.

Na czoło broni pancernej wysunął się bezwzględnie czołg. On wyzwolił strategię z więzów wojny okopowej, otworzył drogę atakowi, stał się pionierem walki ruchomej.

Jak każda broń, znalazł czołg po ustaleniu niebezpiecznej siły jego uderzenia zaciętego przeciwnika — kulomiot, który w okresie wielkiej wojny opanował pole bitwy, uniemożliwił prawie atak piechoty, ale narazie ustąpił, gdyż jego kule karabinowe nie przebiły pancerza. Szybkość ruchu czołgu zabezpieczała w znacznym stopniu od ognia artylerji, a silny ogień szerzył zamieszanie, otwierając drogę piechocie.

Rozwój wszechstronny czołgu dał duże wyniki techniczne, ale typu generalnego nie wytworzył. Stosownie do przeznaczenia dzielą się czołgi na lekkie, średnie i ciężkie, istnieją nawet pływające i skaczące. Francja np. posiada „słonia bojowego”, czołg uzbrojony z działami i 6 kulomiotami, skonstruowała również „jaszczurkę” o 0,5 m. wysokości i 3 m. długości. Strzelec, leżąc w niej, kieruje motorem nogami.

Sztuka wojenna przewiduje użycie czołgu w obecnym stadium jego rozwoju jako taranu przy ataku, za którym dąży w wozach lekko opancerzonych piechota. Możliwe jest również działanie jego w pewnych wypadkach w składzie samodzielnych większych jednostek zmechanizowanych dla celów operacji strategicznych. Niezależnie od rodzaju użycia powodzenie ataku jednostek, czołgowe uwarunkowane jest wykorzystaniem elementu nagłości, który daje zaskoczenie.

Najsilniejsze stanowisko zajął czołg w Anglii i Niemczech nie bez wpływu wspomnień z r. 1918, gdy armja angielska, mając na czele fale czołgów, zaatakowała zniemacka trzykrotnie Niemców, szerząc w ich szeregach dezorganizację i panikę. Gen. Ludendorff nazwał bitwę pod Amiens, gdzie Anglicy wprowadzili do boju 415 czołgów, „czarnym dniem” armji niemieckiej. W Anglii na czele propagandy motoryzacji armji stoi gen. Fuller i cały sztab generalny. Wychożą oni z założenia, że obecnie przeprowadzenie przez pole bitwy, naszpikowane kulomiotami, oddziału żołnierzy z zachowaniem przy życiu ich większości, jest wprost niemożliwe — ilość broni maszynowej powiększyła się, morderczość jej wzrosła znacznie, ciało zaś ludzkie nie powiększyło swej odporności przeciwko kulom. Zwyciężyć maszynę obrony może zatem obecnie tylko takąż maszyna, ale ruchoma. Zadaniem jej przy ataku będzie zniszczenie znacznej części broni maszynowej obrony i zmuszenie pozostałej do milczenia pod groźbą jej zagłady. Działanie czołgu wykluczają tylko góry, lasy, bagna.

Rozumowanie to jest jednostronne. Już w bitwach 1918 r. poniosły czołgi przy niezorganizowanej przeciw nim obronie duże straty, a obecnie siła jej wzrosła poważnie. W składzie oddziałów powiększono znacznie ilość działek. Maszerują one, odpoczywają i walczą w ścisłym zespole ze swą piechotą. Pocisk ich przebiega pancerz, a

posiada większą celność niż pocisk działka czołgu, źle widzącego przez wąskie szpary pancerza, głuchego i potrząsanego dotkliwie na nierównym terenie. Obronę wzmacniają również ciężkie kulomioty, huraganowy ogień artylerji, orjentowanej przez lotników przy zbliżaniu się czołgów, i szachownica min, która zmusza do częstej zmiany kierunku ruchu, zwalnia jego pęd.

W Niemczech budowę czołgów prowadzi się oddawna w sposób konspiracyjny, a od chwili zrzucenia pozorów rozbrojeniowych prasa fachowa rozbrzmiewa pochwałami czołgu (i samolotu) jako broni ostrych, szlachetnych, męskich, dających szybką decyzję. Hasło „czołgi na front” sły się często. Twórca Reichswehry, gen. Seeckt, twierdzi, że przy starciu armji ogólnego powołania z nieliczną armją zawodową, wyposażoną szeroko w nowożytny materiał techniczny, zwycięstwo odniesie ta ostatnia. Według źródeł francuskich organizują Niemcy 12 dywizyj całkowicie motoryzowanych. Wozy bojowe mają zastąpić nawet kawalerję wywiadowczą.

Tę samą politykę zbrojeniową prowadzi Sowiety, Włochy i Stany Zjednoczone. Francja przystąpiła do poważnej reorganizacji według planu gen. Weyganda dopiero po manewrach 1932 r., które dały rzeczowe

wskazówki o masowej akcji oddziałów zmechanizowanych. Gen. Debenay uważa, że „piechota ma zniknąć w pancerzu, a drobne czołgi stopią się z grupami piechurów”.

Duże zalety ofensywne czołgu wywołują jednak u wielu fachowców na zachodzie zdanie, że jednostki zmotoryzowane nie powinny być nadal bronią pomocniczą, ale tworzyć ośrodek armji, dokoła którego będą się grupowały liczniejsze, ale słabsze siły walki oddziały innych broni. W bitwie jutrzejszej czołgi mają dokonywać decydujących ataków na stanowiska przeciwników. Przewiduje się 1.500 czołgów na froncie 30 km. Samodzielne dywizje zmechanizowane będą prowadziły operacje strategiczne na skrzydłach i tyłach przeciwnika, nawet daleki wywiad będzie dokonywany przez oddziały lekkich czołgów.

Przewidywania te, niesprawdzone przez praktykę bojową, która jedynie może sprawdzić słusność tak szeroko planów, grzeszą obecnie wybujałością. Mimo to zagadnienie broni pancernej przy obronie państwa ma ogromną doniosłość. Na rozwiązanie jego niezależnie od poglądów strategicznych wpływają również warunki geograficzne, terenowe, rozwój własnego przemysłu ciężkiego, posiadanie krajowych źródeł nafty, wreszcie zasoby finansowe państwa. Motoryzacja pociąga za sobą olbrzymie koszty.

E. DE HENNING-MICHAELIS
gen. a.

TANKI NA SZLAKU CEZARÓW

Po zakończeniu wielkich manewrów armji włoskiej w północnych Włoszech, odbyła się w Rzymie na wspaniałej Via dell'Impero defilada powracających oddziałów.

Dokoła tajemniczej koncesji w Abisynji

Sensacyjna wiadomość o udzieleniu przez negusa 75-letniej koncesji naftowej konsorcjum anglo-amerykańskiemu nie usunęła rozmaitych wątpliwości, jakie panują dotąd w wielkich centrach finansowych Europy i Ameryki. Konsorcjum nosi nazwę „African Exploration and Development Corporation” i jest placówką mało znaną. Powstało dopiero w lipcu r. b. w mieście Dover, w amerykańskim stanie Delaware. Podobno jest to tylko firma fikcyjna, za którą stoją inne kapitały.

Jakie to kapitały kryją się za wspomnianą firmą, stanowi do tej pory temat licznych komentarzy. Znamienne, że najważniejsze firmy naftowe wydały oświadczenie, że nie mają nic wspólnego z „African Corp.”. Wiele uwagi zwróciła także opinja geologa amerykańskiego Barnum Brown'a, który był członkiem komisji angielsko-amerykańskiej, badającej przed kilkunastu laty terytorjum Abisynji, a który kategorycznie stwierdził, że Abisynja nie posiada żadnych złóż naftowych na terenie, objętym koncesją.

Co się tyczy agenta angielskiego, Ricketta, którego nazwisko wymienione zostało w związku z rokowaniami dokoła najnowszej koncesji, koła londyńskiej City zaprzeczają, jakoby on reprezentował kapitały angielskie. Wy-

gląda tak, jakgdyby Rickett dawał przez swą angielską narodowość przedsięwzięciu swoją firmę. Jest to rzekomo człowiek mało wpływowy i bez kariery w londyńskim życiu finansowym. Majątek zdobył przez korzystne operacje naftowe w Iraku.

Na temat zagadki dokoła 75-letniej koncesji naftowej zamieszcza berliński „Völkischer Beobachter” znamienny artykuł wstępny, czyniąc aluzję do równie zagadkowej swego czasu postaci, jaką był na Bliskim Wschodzie pułk. Lawrence. „Nie byłby to pierwszy raz — czytamy w artykule — że pojedyncza jednostka wkracza w sposób wielce znaczący do polityki i zmusza wielkie mocarstwa do zdecydowanej akcji w celu zmiany taktyki dyplomatycznej. Jeśli major Rickett jest sam, będzie jego wmięszanie się do dyplomacji światowej tylko wesołym żartem. Ale, jeśli za nim stoją angielscy i amerykańscy „królowie nafty”, jest on twórcą fragmentu historii”.

Epizod z Rickettem, który czeka na bliższe wyjaśnienie, jest niezawodnie ciekawym etapem w walce o wpływ nad Abisynją. Po powszechnym zdenerwowaniu, jakie ogarnęło z tej przyczyny gorącą w takich wypadkach opinję rzymską, będą miały Włochy nielada zadanie, by rozwikłać zagadkę.

UWAGI

Sen nocy letniej nad modrym Lemanem: jezioro, które w miarę zbliżania się ku Genewie staje się coraz ciśniejsze, wydłużone, aż ostatecznie przelewa się dwoma ramionami w srebrzystą wstęgę Rodanu, — przywdziewa z zapadnięciem zmroku perlistą suknię światła.

Najpierw zapalają się girlandy niezliczonych lampek wzdłuż brzegów. Skrzą się między słupami latarni różnobarwne lampiony i kinkiety. Pawilony, kioski, altany przybierają wygląd tajemniczych świątyń. Między brzegiem północnym, gdzie błyszczą iluminowane fasady hoteli, a brzegiem południowym, gdzie wychylają się korony starych drzew parku, przerzucony jest most „du Mont Blanc”, cały skąpany w świetle, przygotowany na przyjęcie tłumów spacerowiczów, którzy oczekują widowiska upalnej nocy letniej.

Wreszcie ukazuje się w uroczystym blasku sylweta barki Posejdon. Okręt, który od lat już służy dla pokazów pirotechnicznych, nagle staje wśród snopów światła setek ogni bengalskich, puszcza ku niebu nieskończone ogony komet, skrzy się od deszczu gwiazd wielokolorowych. Syczą świetliste węże morskie, wielkich rozmiarów koła diabelskie rozpadają się wśród iskier i toną w nurtach jeziora. A wśród tych szalonych kaskad ognia i barw tryska u samego brzegu olbrzymia fontanna, ciskająca z furją swe wody do wysokości prawie stu metrów, — jak Genewczycy twierdzą, — najwyższa fontanna w Europie. Zaś jak twierdzą ci, co Genewę dobrze znają, jest owa orgja światła w nocy letniej nad Lemanem jedyną orgją, jaką zna spokojna ojczyzna Kalwina.

Pierwszy dzień sierpnia, który jest świętem narodowym Szwajcarii, upamiętnia się takim właśnie festykiem. Potem co tydzień powtarza się widowisko. Zarówno mieszkańcy, jak i przyjezdni „szaleją”. Aż z końcem miesiąca zapal słabnie. Genewa poważnieje i zmienia oblicze. Zbliża się doroczny festiwal innego rodzaju: zjazd gości na zgrupowanie Ligi Narodów.

*

W tymczasowej siedzibie Ligi Narodów przy Quai Wilson wreszcie od wielu dni gorączkowa praca. Z wakacji wracają funkcjonariusze sekretariatu Ligi i zastają już na biurkach pliki akt na przyszłe zgromadzenie. W tym roku nawet z wakacjami było kruczo. Nieszcześnie Afryka tyle nastęrcza kłopotów, że niejednemu z wielmożów genewskich spędzała w ciągu lata sen z powiek.

Co będzie w wrześniu? Jaki los Ligi w przyszłości?

W gabinetach sekretariatu krzątania. W kuluarach, w sali posiedzeń wycieranie ostatnich kurzów letnich.

Jakieś złe duchy zaglądają od pewnego czasu do tych sal i kuluarów. Jakieś odgłosy złowrogie przeciw Lidze słychać z zewnątrz. Jakgdyby była „zbyt uczciwa”, „niedoleźna”, nie umiała spełniać swoich zadań. Pojęcie „kryzys Ligi” uciera się coraz bardziej w prasie i publicystyce.

Ale przewidująca reżyserja genewska stara się temu zaradzić. Powiada sobie: widocznie zło związane jest z starymi murami siedziby przy Quai Wilson, dalej więc zmienić siedzibę! I od paru już lat buduje się nowe pomieszczenie dla Ligi, iście „Pałac Ligi” o jakim zapewne sami twórcy paktu ligowego nie marzyli. Wśród rozległego parku Ariany, na peryferjach Genewy, zaprojektowano kompleks gmachów, wobec których dotychczasowa siedziba jest jakgdyby mikroskopijnym przedpokojem. Sama sala dla wrześniowego zgromadzenia będzie przeszło dwa razy tak duża jak opera paryska.

W nowym gmachu pełno jeszcze rzemieślników. Roboty idą w rażnym tempie, by do wiosny gmach wykończyć. Zgromadzenie w roku przyszłym miałoby odbyć się już w nowych murach. W starych — pozostałyby stare troski, a zwłaszcza dzisiejsze kłopoty o byt Ligi jako takiej...

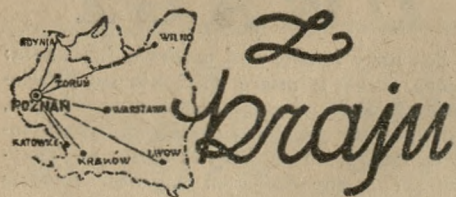
Tak więc zaczynające się w bieżącym tygodniu zgromadzenie będzie ostatniem w dotychczasowej siedzibie. Skończyć się ma jedyna karta dziejów Ligi. Czy tylko sprawdzą się przewidywania reżyserów genewskich, że w nowych murach zasiądą „dobre duchy”?

Aresztowanie narodowca

Żn in. W dniu wczorajszym został aresztowany znany narodowiec, p. Łaniecki z Ryszewka. Aresztowanego osadzono w więzieniu sądu grodzkiego w Żninie.

Zebranie Narodowej Organizacji Kobiet

odbędzie się w środę dn. 4 b. m. o godz. 20-ej w sali św. Wojciecha, Al. Marcinkowskiego 22. Ref. wygłosi: p. Helena Grossmannówna. Uprasza się o liczny udział członkiń. Zarząd.

JESIENNE ZNIŻKI KOLEJOWE PRZY POWROTCIE Z UZDROWISK

Z dniem 1 bm. wznowione zostały indywidualne niżki kolejowe dla osób, powracających z uzdrowisk krajowych i letnisk nadmorskich. Wobec tego, że niżki przyznawane są po 10-dniowym pobycie w uzdrowisku, będą one stosowane praktycznie począwszy od 11 bm. Niżki udzielane będą przy wyjazdach z uzdrowisk do dnia 31 października rb., przy wyjazdach zaś z letnisk nadmorskich do 15 października rb. Niżka, przyznawana we wszystkich klasach pociągów osobowych i pociągach, wynosi 33 proc. obowiązującej obecnie taryfy. Niżki będą przyznawane z tych samych uzdrowisk, co w pierwszym sezonie letnim.

700-LECIE KOŚCIOŁA PARAFJALNEGO W BRZEŚCIU KUJAWSKIM

W powiecie włocławskim w odległości 14 km od Włocławka leży starożytny gród Brześć Kujawski. Jest to miasto sięgające początkami swymi 20 wieku przed Chrystusem. Badania archeologiczne, prowadzone z ramienia Państwowego Muzeum Archeologicznego dowodzą, że na 2.000 lat przed Chrystusem było już tu osiedle ludzkie.

Dzieje miasta związane są ściśle z dziejami Polski. Wybitną rolę odgrywało ono w okresie walk z Krzyżakami. W Brześciu urodził się Władysław Łokietek, pogromca Krzyżaków pod Płowcami, które leżą o 15 km. od Brześcia. Ojciec Łokietka Kazimierz, książę Kujawski, zbudował tu kościół ok. 1235 roku. Duży, trzynawowy kościół, należący do największych w Polsce, w bieżącym roku obchodzi jubileusz 700-lecia swego istnienia. Fakt ten postanowił uczcić proboszcz brzeski, ks. T. Kuliński. I oto uroczysty obchód odbył się w niedzielę 25 sierpnia br. J. E. ks. biskup Radoński, zjechał w przeddzień do Brześcia z wizytą kanoniczną, poświęcił cztery duże dzwony, sprawione przez parafian na upamiętnienie historycznej chwili oraz dokonał poświęcenia wspaniałej figury Chrystusa Króla, wystawionej u wjazdu do miasta przed szkołą, która stoi na miejscu, gdzie się urodził Władysław Łokietek.

W uroczystościach wziął udział J. E. ks. biskup Owczarek, liczne duchowieństwo i kilkanaście tysięcy ludu, przybyłego z Kujaw z kompanjami.

NUNCJUSZ APOSTOLSKI W ŁOMŻY

Staraniem J. E. ks. biskupa Łukomskiego, stanął w Łomży potężny trzypiętrowy gmach dla celów Akcji Katolickiej. Mieści się w nim wielka sala na zebrania, odczyty, koncerty itp. oraz lokale biurowe. W niedzielę 1 bm. nastąpiło poświęcenie i otwarcie tego gmachu, na które to uroczystości przybył z Warszawy do Łomży nuncjusz apostolski J. E. ks. biskup Marmaggi, przyjmowany przez duchowieństwo miejscowe, władze i ludność z wielką okazałością. Wspomniano przy tej okazji pobyt niedawny w Łomży poprzedniego nuncjusza w Polsce, obecnego papieża Piusa XI. W nowowzbudowanym gmachu Akcji Katolickiej wmurowano tablicę pamiątkową, stwierdzającą zasługi X. biskupa Łukomskiego około jego wzniesienia. Na zakończenie uroczystości odbyła się defilada młodzieży katolickiej przed dostojnikami Kościoła, w której brały udział tysiące młodzieży żeńskiej i męskiej w regionalnych strojach tamtejszych.

„KONKURENCI” MENNICY PAŃSTW.

We Włodzimierzu Wołyńskim policja wpadła na ślad fałszerzy pieniędzy. Stwierdzono mianowicie, że puszczal w obieg sfalszowane 2-złotówki niejaki Szola Waksman, u którego też podczas rewizji domowej znaleziono jeszcze 100 sztuk fałszyfków. Po nitce do kłębka wykazało się, że Waksman otrzymywał sfalszowane monety od Pinkwasa Gojnera z Chelma, który je sam wykonywał. Oba przestępców aresztowano.

O pojawieniu się podrobionych pieniędzy donoszą również ze Lwowa. Tymczasem są to banknoty 50-złotowe dosyć niedolnie wykonane i odznaczające się jako fałszyfakaty na pierwszy rzut oka. Sprawy narazie nie wykryci.

AGITACJA BAPTYSTÓW NA POKUCIU

W okolicach Śniatyna, na pograniczu polsko-rumuńskiego, prowadzi od szeregu miesięcy kilku wysłanników sekty baptystów ożywioną agitację wśród ludności wiejskiej. Nakłaniają chłopów do zmiany wyznania, obiecując im za tę cenę zapłacić kosztą emigracji do zamorskich krajów lub też wyrobienie paszportu.

W tych dniach odbyła się w Prucie pod Śniatynem uroczystość sekcarska, przybył pastor baptystów udzielił chrztu 16 osobom, które ostatnio przeszły na łono sekty. Ceremonia zbiorowego chrztu zgromadziła nad rzeką liczne tłumy publiczności ze Śniatyna i okolicy. Obrzęd ten, który odbył się w falach Prutu i trwał przeszło dwie godziny, wzbudził wśród widzów wielką sensację. Odszczepieństwo szerzy się przeważnie wśród chłopów z miejscowości: Mikulińce, Zadubrowce, Zawale i Podwysockie.

Katolickie Studium o Rodzinie

W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych obradowały dwie sekcje Katolickiego Studium o Rodzinie, zorganizowanego przez Nacz. Instytut Akcji Katolickiej. Na sekcji etycznej pod przewodnictwem doc. U. P., dr. K. Górskiego dokonano uzupełniających wyborów prezydium. Wybrani zostali na sekretarzy pp. L. Błaszczak i B. Pawlak. Prof. U. P., dr. Stefan Dąbrowski, wygłosił referat p. t. „Eugenika katolicka”. Omówił w nim współczesne prądy eugeniczne, spreycował stanowisko katolickie, a wreszcie przedstawił projekt Polskiego Towarzystwa Eugenicznego, oraz skutki praktyk sterylizacyjnych.

W dniu dzisiejszym o godz. 10, doc. U. P. dr. Karol Stojanowski wygłosił odczyt p. t. „Zagadnienie populacyjne w świetle etyki katolickiej”. Sekcja etyczna obraduje w sali 27 Coll. Minus U. P.

W sekcji socjologicznej, pod przewodnictwem ks. kan. dr. W. Adamskiego, wybrano na sekretarzy pp. K. Soltysika i K. Gajowczykównę. Pierwsze posiedzenie sekcji odbyło się w dniu wczorajszym o godz. 17 w sali 17 Coll. Minus U. P. Referaty wygłosili prof. dr. T. Szczurkiewicz n. t. „Rodzina na tle socjologii historycznej”, oraz ks. prof. dr. A. Wójcicki n. t. „Rodzina na tle socjologii współczesnej”. Dr.

Szczurkiewicz przedstawił historię badań socjologicznych nad rodziną, wskazując, że nowe badania stwierdzają panowanie monogamii u najbarziej pierwotnych ludów. Zawsze różniane były stosunki małżeńskie od pozamałżeńskich. Prelegent nakreślił dzieje pozycji kobiet, oraz stosunku rodziny i państwa. Ks. prof. dr. Wójcicki przedstawił poglądy socjologii pozytywistycznej na przykładzie Durkheima i socjologii chrześcijańskiej na przykładzie La Playa. Durkheim stwierdza ewolucję rodziny, która w naszych czasach traci funkcję wychowawczą i gospodarczą — z czasem więc może zniknąć. La Playa natomiast, twórca socjologii chrześcijańskiej, na podstawie obserwacji i indukcji, stwierdza, że rodzina, mimo różnych przemian, zawsze realizowała dekalog, a gdy od niego odstępowała, popadała w nieszczęścia.

W dniu dzisiejszym prace Studium poprzedziła msza św., odprawiona w kaplicy pod wezw. Najśw. Rodziny, z konferencją religijną, wygłoszoną przez ks. prał. dr. A. Żychlińskiego. Sekcja socjologiczna wysłuchała referatów dr. A. Niesiołowskiego i dr. M. Wachowskiego. O godz. 16 odbędzie się plenarne posiedzenie Studium w sali 17 Coll. Minus. Un. Pozn. (tk)

POWAŻNE ZAKŁADY RADJOWE

poszukują

PRZEDSTAWICIELA

z własnym biurem i składem, wprowadzonego u klientów, dla sprzedaży odbiorników.

Oferty sub: „WPG. 107” kierować do Tow. Reklamy Międzynarodowej Warszawa, Marszałkowska 124. Tg 1678

Ś. p. Stefan Olszewski

Zgon śp. Stefana Olszewskiego, naczelnego redaktora „Warszawskiego Dziennika Narodowego”, w 45 zaledwie roku życia, odbija się w obozie narodowym i wśród wszystkich, którzy Zmarłego znali osobiście, echem bolesnem, wstrząsającym.

Wyrwany został przez los niezbadany życiu rodzinnemu i służbie publicznej człowiek młody, w sile wieku, zawsze rzeźki, zawsze pogodny, — zdawało się: wcielenie zdrowia i czerstwości. Wrażenie przedwczesnego zgonu jest tem głębsze, że śp. Stefan Olszewski obok zalet obywatelskich i narodowych posiadał przymioty osobiste, które mu jednemu powszechną sympatię i oddanie nie tylko bliższego otoczenia, ale wszystkich, którzy z nim kiedykolwiek mieli do czynienia.

Zegnamy w Zmarłym drogiego Kolegę, niezmordowanego Pracownika narodowego, zasłużonego Obywatela-Patriotę.

Redakcja „Warszawskiego Dziennika Narodowego” poświęca śp. Stefanowi Olszewskiemu następujące wspomnienie pośmiertne:

Trudno opowiadać żal i boleść, gdy odchodzi z tego świata ktoś będący w sile wieku, zajmujący stanowisko odpowiedzialne, ktoś potrzebny nie tylko rodzinie swej i najbliższym, lecz także sprawie, której służy. Taki wypadek zaszedł właśnie ze śp. Stefanem Olszewskim. Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w wieku lat 45, opuścił odpowiedzialne stanowisko naczelnego redaktora naszego pisma...

Ś. p. Stefan Olszewski zjawiał się po

raz pierwszy w redakcji „Gazety Warszawskiej” w czasie wyborów do Dumy. Ogłosiliśmy wówczas wezwanie do czytelników by pośpieszyli z pomocą osobistą przy prowadzeniu akcji wyborczej. Między innymi zgłosił się młody wówczas człowiek, Stefan Olszewski i pracował w biurze wyborczym. Od tego czasu nie ustały już Jego stosunki z redakcją „Gazety Warszawskiej” i z Obozem Narodowym.

W czasie wojny „Gazeta Warszawska” była zawieszona, wychodziła natomiast „Gazeta Poranna”, jej współredaktorem był Stefan Olszewski. Wówczas wyrobił się na fachowego dziennikarza. Z polityką bieżącą zetknął się w biurach Koła Międzypartyjnego, którego był sekretarzem.

Gdy powstało państwo polskie, Stefan Olszewski, został powołany na sekretarza poselstwa polskiego w Sofji i spędził kilka lat na tej placówce dyplomatycznej.

Po wojnie wznowiono „Gazetę Warszawską” i redakcję jej objął Zygmunt Wasilewski. Wezwano wówczas Stefana Olszewskiego. Był najprzód sprawozdawcą parlamentarnym, a później sekretarzem redakcji. W roku 1925 Zygmunt Wasilewski opuścił redakcję „Gazety Warszawskiej”, oddając ją w ręce Stefana Olszewskiego.

Od tego czasu był naczelnym redaktorem „Gazety Warszawskiej”, a następnie „Warszawskiego Dziennika Narodowego”.

Był tedy śp. Stefan Olszewski związany ściśle z naczelnym organem prasowym Obozu Narodowego w przełomowym okresie dziejów Polski, w czasach, które wymagały szczególnego wysiłku pracy narodowej i szczególnej ofiarności. Wojna, konferencja pokojowa, organizowanie państwa polskiego — wszystko to znajdowało wyraz w piśmie, wszystko to sprawiło, że służba dziennikarska była zarazem służbą narodową — ciężką i odpowiedzialną. Obok tego była redakcja „Gazety Warszawskiej” placówką bojową, przeciwko której były zawsze kierowane pierwsze ataki przeciwników. Zajmowanie naczelnego miejsca na takiej placówce wymagało zasobu wytrwałości i odwa-

gi osobistej, oraz umiejętności orjentowania się w położeniu politycznem.

Wszystkie zalety potrzebne dla zajmowania takiej właśnie placówki miał ś. p. Stefan Olszewski. Posiadał odpowiedni zasób wiedzy, całe życie pracował nad sobą, interesował się nie tylko tem, co leżało bezpośrednio w zakresie Jego pracy zawodowej, lecz także ogólnymi zagadnieniami kulturalnymi i literackimi. Kochał swój zawód, miał temperament dziennikarski, odrzucił też nadarzającą się okazję wzięcia udziału w bezpośredniej pracy politycznej, opuścił placówkę dyplomatyczną. Czuł się dobrze w dzienniku i pracy dziennikarskiej.

Posiadał wreszcie Zmarły zalety osobiste, które zjednywały Mu powszechną sympatię i jednali serca otoczenia. To też przyjaciele polityczni i współpracownicy redakcji przejęci są głębokim żalem, nie tylko dlatego, że ubył z szeregu pracowników potrzebny sprawie, której służył, lecz i dlatego, że stracili towarzysza i przyjaciela, z którym wiązały ich ściśle długie lata wspólnych prac i wysiłków.

Ze Stronnictwa Narodowego

Imponujące zebranie S. N. w Mogilnie

W Mogilnie odbyło się 1 września imponujące publiczne zebranie Stronnictwa Narodowego przy udziale około 900 ludzi. Przewodniczył zebraniu prezes S. N. p. Rosiński. Sprawozdania z działalności poselskiej wygłosili panowie b. posłowie Górczak i Lewandowski.

Wszyscy zebrani, oprócz paru „santonów” zsolidaryzowali się z uchwałą Klubu Narodowego w sprawie wyborów.

Przy końcu zabrał głos prezes powiatowy S. N., p. Trzciński, poczem przewodniczący zebranie solwował. — Publiczność, opuszczając salę, śpiewała Pieśń Bojową. Nastrój tak entuzjastyczny dla obozu narodowego, jak jeszcze nigdy go nie było. (mr)

Stan liczebny ruchu abstynenckiego w Polsce

Mamy dziś w Polsce zorganizowanych kapłanów abstynentów 328, zaś niezorganizowanych może nawet drugie tyle. Doliczyc trzeba jeszcze 449 kleryków abstynentów. Od niedawna istnieje osobne Koła lekarzy, nauczycieli i kolejarzy abstynentów. Katolicki Związek Abstynentów zaś pracuje już w trzech okręgach: poznańskim, śląskim i warszawskim i jednoczy w 37 kołach 1239 abstynentów.

Pięknie przedstawia się idea abstynencka wśród młodzieży. Harcerstwo polskie jednoczy 136 000 abstynentów, Bractwa Wstrzemięźliwości wykazują 8 757 młodych abstynentów, zaś KSM (Kat. Stowarzyszenia Młodzieży) 4 858. Gdy doliczymy szkolne koła abstynenckie, wówczas doliczymy się przeszło 150 000 samej tylko młodzieży abstynenckiej.

Mimoto pole pracy jest jeszcze bardzo wielkie. To też życzymy ruchowi abstynenckiemu, aby dla swej idei pozyskał jeszcze więcej dorosłych i młodych zwolenników i bojowników. Przynieś to niewątpliwie poważną korzyść naszemu społeczeństwu i dopomóż do wydzwignięcia się z obecnych trudności w życiu gospodarczym i moralnym.

Adres: Katolicki Związek Abstynentów, Poznań, ul. Podgórna 12 b.

Sprostowanie

Od starostwa grodzkiego otrzymujemy następujące sprostowanie:

„Nieprawdą jest, że na zebraniu Związku Rezerwistów w Gębicach pa- dały okrzyki „Precz z sanacją! chcemy Polski narodowej”, natomiast prawdą jest, że było to zebranie Związku Weteranów Powst. Narod., na którym dwie podchmielone osoby usiłowały zakłócić spokojny przebieg zebrania.”

Kobiety, kursy LOPP. nauczą was bronić siebie i swych najbliższych przed niebezpieczeństwem nalotu nieprzyjacielskiego lotnictwa.

VADEMECUM PASTA DO ZĘBÓW i WODA DO UST

FELJETON KULTURALNY

Kiedy Podoski pisał nam prawa...

napisał dr. Władysław Konopczyński, prof. Uniw. Jagiellońskiego

Podoski pod rękę z Radziwillem — carskie duchy w polskiej izbie ustawodawczej — przemoc, narzucająca się narodowi — prawa konstytucyjne czy kardynalne — ordynacje — interpretacje... Wspomnienia te dziwne mają brzmienie...

Tak! Był Podoski, potwór w prymasowskiej purpurze, i pisał nam prawa, a przemoc drwiła z naszej bezsilności. Ale żeby czytelnik nie myślał, że chcemy tu poniżyć zacność całej mazo-wieckiej rodziny Podoskich, wydobądźmy najpierw z zapomnienia naj-godniejszego, naprawdę godnego jej patriarchę.

Mikołaj Junosza Podoski, wojewoda plocki, niestrudzony pracownik na kilkunastu sejmach, za króla Sasa, stracił lat kilkadziesiąt, pisząc projekty praw, obliczając budżety skarbowo-wojskowe, aż z tych jego papierów powstało całe archiwum; w tym zbiorze był jakiś „sposób kończenia sejmów” i były plany, zmierzające do tego, aby w ministerjach ukrócić wielkopańską prywatę i oddać je pod kontrolę przedstawicieli narodu.

Wojewoda wierzył, że „co do wszystkich należy, każdy o tem wiedzieć powinien”; niestety, „do wyró-bienia tego wszystkiego tych nam tylko brakuje rzeczy: wiary, miłości i konfidencji”. Darmo tedy współpracował z Czartoryskimi — w braku wiary i miłości, a zwłaszcza w braku siły narodowej prywatą podkopała wspólne ich trudy. Czcigodny, sędziwy Mikołaj Podoski nie zrobił kariery ani za życia, ani u historyków po śmierci.

Ledwo zamknął powieki, wysuwa się z rodzeństwa na frontowe miejsce jako referendarz, a potem prymas, syn jego, Gabriel. Ten wychowany w zgni-łej atmosferze dworu sasko-polskiego, w upodlającym otoczeniu partii dwor-skiej, czyli bloku współpracy z Brüh-lem, gdzie protekcja zastępowała ideę, a służalstwo — świadomość obowią-zków, przede wszystkim potępił pierw-sze reformy Czartoryskich, choć były one spełnieniem aspiracji jego ojca. „Kochany kuzynie”, pisał wtedy do Jędrzeja Mokronowskiego, „co się to dzieje, i wolność i ojczyzna zginęła, powymyślali jakieś komisje na hetma-nów, podskarbieh etc., pieczętarzom przydano asesorów, marszałkom też, a tych wszystkich nominacja od króla: zważę, jak despotyzm delikatnie wprowadzony!”

Jak tylko Czartoryskim (zbyt wiele budującym na obecnej pomocy) pośliz-gnęła się noga, Podoski, „Perykińczyk”, sprzedaje się Replinowi i za jego pie-niądże mobilizuje najgrubsze ziemiań-stwo, aby — ratować ojczyznę i wol-ność od partyjnych rządów „familji”. On to robi w Koronie konfederację Radomską, którą Radziwiłł Panie Ko-chanku uświetni swoim imieniem. On też pod firmą radziwiłłowską, w oparciu o przemoc, pisze dla Polski w latach 1767-8 nowe prawa.

Ze kraj oddawna potrzebował grun-townej przebudowy, o tem wszyscy światli ludzie byli przekonani. Najpo-trzebniejsze były reforma społeczna, sejmowa i rządowa. Gabriel Podoski, człowiek niewątpliwie rozzagnięty, po-trzebę tę rozumiał. Były nawet chwile, kiedy on właśnie najśmielej gadał o ulgach dla chłopów. Onby może ob-myślił i racjonalną organizację rządu i popierałby głoszoną przez Konarskie-go reformę sejmową, — gdyby to wszyst-ko miało służyć jego przyjaciółom sa-sko-hetmańskiej barwy.

Ale od kiedy stało się jasnym, że król Sas nie wróci do Polski, Podoski i towarzysze uwzięli się, aby reformy Czartoryskich możliwie powyrzucić, Stanisławowi Augustowi ręce związać i życie zatrąć, sobie na rządy i na roz-dawnictwo tłustych ochłapów naj-większy zapewnić wpływ. Zamiast na-prawy sejmu i odpowiedzialnych przed nim ministerjów wymyślili sobie ci nim elitarną Radę Stanu, którąby decydowała o wszystkim, nie ogląda-jąc się na żadne sejmy, ani na wybor-ców.

Poprawiał ów projekt także prymas Podoski i znów miał chwilę uczciwo-sci, kiedy uznawał za nonsens podpo-rządkowanie sądownictwa owej elicie.

Wszak byłby to organ bardziej despo-tyczny, niż owe potępione dawniej ko-misje. Zdawało się, że uczciwy i mądry duch wojewody Mikołaja bierze górę nad duchem bezecnego Gabriela.

Ale prymasowi zależało w gruncie rzeczy na jednym: aby Rada trzęsła posadami, a on żeby trząsł Radą. Osta-tecznie cały projekt upadł, bo go nie chciały Rosja i Prusy, a delegacja sej-mowa pod komendą Replina zasiadła do ustalania ustroju Polski, przyczem pierwsze skrzypce objął Podoski.

Czy oparł się wówczas prymas Po-doski szkodliwemu dla katolicyzmu i dla państwa ustępstwu na rzecz mniejszości wyznaniowych? Przeciwnie, on był tych ustępstw heroldem. Czy uparł się przy ulgach dla chłop-ów? Nie, bo na to nie pozwalała po-pierająca Podoskiego przemoc. Czy się zatroszczył o naprawę Sejmu? Nie, bo z tego skorzystałby przeciwny obóz polityczny. Czy walczył o ulepszenie rzą-du? Nie, bo to miał być rząd pod imie-niem Stanisława, a nie Fryderyka Au-gusta.

Zato z rozmachem nakreślił nam Podoski ogólny system ustawodaw-stwa z podziałem praw na kardynalne, tj. niezmiennie, państwowe, tj. wyma-gające do zmiany jednomyślnego przy-zwolenia posłów, oraz ekonomiczne, które zmieniać może normalna więk-szość. Tak po raz pierwszy od czasów artykułów henrycjańskich spetryfiko-wano w Polsce pewne kształty konsty-tucyjne, które zrodziło ślepe, bozpro-gramowe życie. I tak weszły do naszej pisanej niezmiennie nadal konstytucji powszechna i napozór wolna, w rze-czywistości zaś niewolna elekcja gło-wy państwa, wolne „nie pozwalam”, równoznaczne z bezsilnością sejmu rozbić władz, niewola i niedola chłopca.

Cała ta konstytucja, ta lex Podoski 1768 roku miała jedną myśl przewod-nią: aby nie dopuścić narodu polskie-go do stanowienia o swoim losie, przy równoczesnym zagwarantowaniu — naprzekór narodowi — praw mniejszo-sci narodowych. W szczególności zaś powyższe rozgraniczenie niezmiennych praw kardynalnych, prawie niezmiennych państwowych i zmiennych ekono-micznych, musiało wychowywać o-bywatela w tym duchu, by zrezygno-wał z wielkich idei i programów, a troszczył się więcej o przyziemne in-teresy gospodarcze.

„Historja się powtarza”, mówią jedni; „historja nigdy się nie powta-rza”, przeczą inni z jednakową dozą nieścisłości. Powtarzają się, niestety, chwile depresji, upadku ducha pu-blicznego, chwile używania dla dzi-kich lub zorganizowanych swawolni-ków i karierowiczów. Czasem nastę-pują po nich wybuchy naturalne, a niezawsze racjonalne. Na lex Podoski 1768 roku powstał naród skonfederalo-wany, ale rzeczy skłoniły się już ku katastrofie.

Na tę katastrofę patrzył z okien swego pałacu Gabriel Podoski, ohyda wieku, cynik i bezwstydnik, tem ośla-wiony w historii, że jako prezes dele-gacji traktatowo-ustawodawczej wbrew swemu rozumieniu i przekonaniu dla zemsty partyjnej przyłożył ręki do kucia kajdan na współobywateli.

Jego kompan Radziwiłł zrobił ka-rjerę świetniejszą, wielomilionową, był jednak na tyle szlachetny, że, gdy Wybicki protestował w imię prawa, on tego protestu nie nazwał „rozczu-lającym”, owszem, sam wkrótce oprzy-tomiał i okupił cierpieniem swą pry-watę i szaleństwo.

WŁADYSŁAW KONOPCZYŃSKI

BLEDNĄCA OPALENIZNA

i piegi nie należą do najmilszych pamiątek powakacyjnych!

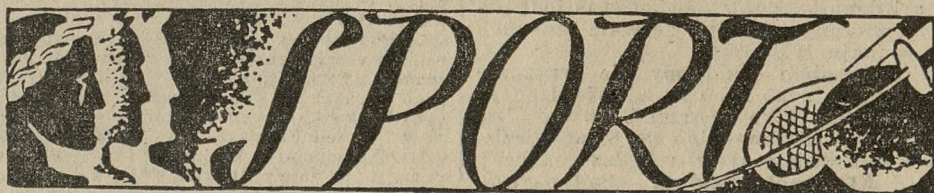
Zaradzić złemu można, stosując

KREM OGÓRKOWY M. MALINOWSKIEGO

Warszawa, Lab. Chem. Farm. ul. Chmielna 4

Tg 1676

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH. —

Mecz pięciu państw

Berlin. (Tel. wł.) W sobotę i w nie-dzielę odbył się na berlińskim stadionie pocztowym mecz międzypaństwowy pię-ciu państw, które wystawiły do każdej konkurencji po jednym zawodniku. Za-wody w drugim dniu zgromadziły rekor-dową liczbę 35 tysięcy publiczności.

Pobito szereg rekordów krajowych i Europy. W ogólnej punktacji wygrali niespodziewanie Szwedzi z 56 punktami, 2. Niemcy 52,5 p., 3. Węgry 40 p., 4. Ja-ponia 33 p. i 5. Włochy 26,5 p.

Wyniki przedstawiają się następująco: 200 m: 1) Sir (W) 21,4, 2) Strandberg (Szw) 21,5, 3) Neckerman (N) 21,6, 4) Tani-guchi (J) 22,1, 5) Gonelli (Wł) 22,2; w wyż: 1) Azakuma (J) i Weinkötzt (N) po 1,90, 3) Lundquist (Szw) i Bodosi (W) po 1,85, 5) Dotti (Wł) 1,80; kula: 1) Wölke (N) 16,21 (rek. europ.), 2) Daranyi (W) 15,32, 3) Berg (Szw) 14,99, 4) Biancani (Wł) 13,61, 5) Ki-kumoto (J) 11,40; 400 m: 1) Wochenfild (Szw) 48,6, 2) Haman (N) 49,1, 3) Taver-nari (Wł) 49,2, 4) Szitvai (W) 50,4, 5) Ya-zawa (J) 55,3; 110 m pł.: 1) Wichmann (N) 14,8, 2) Wegner (N) 14,9, 3) Kovacs (W) 15, 4) Murakami (J) 15, 5) Caldana (Wł) 15,2; wdal: 1) Leichum (N) 7,68, 2) Ta-jama (J) 7,58, 3) Stenquist (Szw) 7,20, 4) Kotlai (W) 7,18, 5) Masai (Wł) 7,15; — 5000 m: 1) Janson (Szw) 14:56,2, 2) Sy-ring (N) 14:58,6, 3) Cerutti (Wł) 15:03,4, 4) Kelen (W) 15:27,8, 5) Murakomi (J) 15:30; 4x100 m: 1) Niemcy 41,2, 2) We-gry 41,6, 3) Szwecja 42, 4) Japonja 42,4, 5) Włochy 42,4.

DRUGI DZIEŃ:

400 m pł.: 1) Kovacs (W) 53,6, 2) Are-skoug (Szw) 53,9, 3) Facelli (Wł) 54,4, 4) Scheele (N) 55, 5) Harada (J) 59,7; 1500 m: 1) Beccali (W) 3:54, 2) Schomburg (N) 3:55,2, 3) Nilson (Szw) 3:58,4, 4) Szabo (W) 4:02,4, 5) Tanaka (J) 4:06; 100 m: 1) Suzu-ki (J) 10,6, 2) Sir (W) 10,6, 3) Strandberg (Szw) 10,7, 4) Leichum (N) 10,8, 5) Toetti (Wł) 10,9; 800 m: 1) Lanzi (Wł) 1:52,2 (o 15 m), 2) Wenberg (Szw) 1:54,1, 3) Lang (N) 1:55,2, 4) Temesvari (W) 2:00,2, 5) Ao-shi 2:03,8; tyczka: 1) Nishida (J) 4,30, 2) Lindblat (Szw) 3,90, 3) Batsalmasi (W) i

Inocenti (Wł) po 3,80, 5) Hartman (N) 3,60; 5000 m: 1) Murakosa (J) 32:45, 2) Sipi (Wł) 32:52,8, 3) Shilagi (W) 32:58,2, 4) Hag (N) 33:15, Lindgren (Szw) został zdyskwalifi-kowany; młot: 1) Janson (Szw) 51,76, 2) Błat (N) 51:66 (rek.), 3) Pantagoli (Wł) 45,54, 4) Kikumoto (J) 40:56, 5) Racz (W) 32:12; 4x400 m: 1) Szwecja 3:14,2, 2) Niem-cy 3:16, 3) Węgry 3:18,2, 4) Włochy 3:18,6, 5) Japonja 3:31,4.

Hippika

W Rydze zakończyły się 8 międzynaro-dowe konkursy konne. W biegu o nagrodę prezidenta Łotwy pierwsze miejsce zajął Niemiec Temme, drugie Łotysz Broks, 3. por. Komorowski, 4 por. Biliński. W biegu pocieszenia 1 miejsce zajął Niemiec Sa-strow. Z Polaków por. Komorowski zajął 5 miejsce, por. Mosakowski 7 miejsce.

Lekka atletyka

Pięciobój o mistrzostwo Polski odbył się w Łodzi. Mistrzostwo zdobyła Kwa-śniewska, poprawiając dotychczasowy własny rekord Polski o jeden punkt, zdo-bywając 283 p. Dalsze miejsca zajęli: 2) Sikorzanka (Stadion) 171 p., 3) Kałużowa (Stadion) 158 p., 4) Paliszewska (Sosz.) 156 p., 5) Słomczewska (Wima). Poszczególne konkurencje wygrały: 100 m: Kałużowa 12,8. skok wdal: Kwaśniewska 484 cm; kula: Kwaśniewska 10 m; oszczep: Kwa-śniewska 39,95 m; skok wwyż: Paliszew-ska 142 cm.

Kolarstwo

Tor kolarski na Stadionie Wojska Pol-skiego zbudowany dużym nakładem pie-niędzy, jest obecnie nie do użytku ze względu na liczne pęknięcia asfaltu, które grożą niebezpieczeństwem dla zawodni-ków.

Pęknięcia te w dodatku powodują osa-dzanie się słupków, na których oparta jest miska toru.

W najbliższym czasie specjalna komisja techniczna zbada możliwości naprawienia toru, który w każdym razie wymaga bar-dzo gruntownego i kosztownego remonu.

Po biegu Warszawa—Berlin. W niedzie-lę późnym wieczorem Komisja sędziowska wyścigu kolarskiego Warszawa—Berlin

Przy objawach przeczulenia, uczu-ciu strachu, bezsenności, dolegliwo-sciach sercowych, ucisku w piersiach naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** ożywia krwiobieg w organach podbrzusza i działa przez to uspakają-co na zaburzenia w nich. Zal. przez lek. Tg 1677

dokonała drobnej zmiany w klasyfikacji 6 etapu.

Mianowicie — Napierała przesunięty zo-stał z 7 na 6 miejsce, poprawiając dzięki temu swój własny wynik i również wynik drużyny polskiej. Po dokonanej poprawce czas uzyskany na 6 etapie przez drużynę niemiecką wynosi 17 g. 12:53,2 sek., a dru-żynę polską 17 g. 12:59,6 sek. Etap ten prze-grali Polacy minimalną różnicą czasu 6,4 sek.

W biegu na 100 km. o mistrzostwo Gniezna kolejność była następująca: 1. Zehm (TKKG) 2 g. 57, 2. Szugat (TKKG) 2 g. 57, 3. Matajewski (TKKG) 2 g. 57:15, 4. Kamiński (PPWG) 3 g. 00:02, 5. Rataj-czak (TKKG), 6. Lisiecki. Startowało 24 kolarzy. (br)

Kajakarstwo

Wyścig turystyczny na trasie Poznań—Puszczykowo — Poznań (32 km) o nagro-dę wędrowną „K. W. 28-32” odbył się przy udziale 16 kajaków (23 zawodników). Wyniki przedstawiają się następująco: Jedyński — 1. Sobieraj 3 godz. 15:40, 2. Szymański (K. W. 28-32) 3 g. 28:34, 3. Okupniak (K. W. 28-32) 3 g. 31:31. Dwój-ki: 1. Baraniak i Kozłowski (PPKK) 3 g. 16:23, 2. Orpel i Mikołajczyk (PPKK) 3 g. 17:55, 3. Nadolny i Służewski (Wilki Mor-skie) 3 g. 20:03. Bieg ukończyli wszyscy. Puchar zdobył po raz drugi „PPKK” w składzie Baraniak i Kozłowski.

Piłka nożna

Obsada sędziowska zawodów na nie-dzielę. O wejście do ligi: w Byd-goszczy „Polonia” — „Legja” Poznań sę-dziuje p. Gumowski, we Lwowie „Czarni” — „22 p. p.” Siedlce p. Tarczyński, na Wo-lyniu „P. K. S.” — „Rewera” Stanisławów p. Szpindura.

O mistrzostwo ligi: w Pozna-niu „Warta” — „Ślask” sędziuje p. Try-galski — Poznań, w Warszawie „Warsza-wianka” — „Pogoń” p. M. Waluch — War-szawa, w Krakowie „Cracovia” — „Wisła” p. Kurzweil — Lwów, w Łodzi „ŁKS” — „Garbarnia” p. Knauer — Ślask, na Śląsku „Ruch” — „Polonia” p. Kochanek — Kra-ków.

Stan walk o wejście do ligi. Niedzielne walki o wejście do ligi wyjaśniły już sy-tuację w trzech grupach.

W pierwszej grupie mistrzostwo zdo-była definitywnie poznańska „Legja”. Pozo-stali jej wprawdzie jeszcze do rozegrania jeden mecz, ale przewaga punktów Po-znańczyków jest tak duża, że żadna z dru-żyn nie może jej zagrozić.

W drugiej grupie mistrzem został „Dąb” z Katowic.

W trzeciej grupie na pierwszym miejscu znajdują się lwowscy „Czarni”, którzy prawdopodobnie na tem miejscu pozosta-na.

W czwartej grupie mistrzem jest wileń-ski „Śmigły”.

Obecny stan rozgrywek ilustruje poni-ższa tabela:

1. grupa „Legja” Poznań 9 p. (5, 14:3), „Union - Touring” Łódź 6 p. (6, 15:12), „Sko-da” Warszawa 4 p. (6, 12:20), „Polonia” Bydgoszcz 3 p. (5, 5:11).

2 grupa: „Dąb” Katowice 3 p. (2, 6:1), „Brygada” Częstochowa 1 p. (2, 1:6).

3 grupa: „Czarni” Lwów 7 p. (4, 15:4), „Rewera” Stanisławów 6 p. (4, 9:10), „P. K. S.” Łódź 4 p. (4, 9:13), „Strzelec” Siedlce 1 p. (4, 3:9).

4 grupa: „Śmigły” Wilno 8 p. (4, 17:3), „Warmja” Grajewo 4 p. (4, 6:10), „Kotwica” Pińsk 0 p. (4, 3:13).

Mistrzostwa kl. B. PZOPN. „HCP” i „Posnania” 3:1 (1:1).

„Cybina” — „Sparta” 5:2 (1:2). Zasłużo-ne zwycięstwo więcej bojowej „Cybiny”. Do porażki „Sparty” przyczynił się głównie słaby bramkarz. W czasie meczu usunął sędzie po jednym zawodniku z obu drużyn za niesportowe zachowanie się. Bramki dla „Cybiny” uzyskali: Mathiesen i Tomaszew-ski po dwie i Maćkowiak jedną, dla „Spar-ty” Pick i Okupniak po jednej. Sędziował b. słabo p. Ludwig. (al)

„Korona” II — „Szamotulski K. S.” 7:4 (3:3). Gospodarze, którzy wystąpili wzmoc-nieni 6 graczami pierwszej drużyny, roz-strzygnęli mecz dopiero w ostatnich minu-tach, strzelając cztery bramki. „Szam. K. S.” prowadził przed przerwą 3:1 a po pau-zie długi czas 4:3. Bramki dla „Korony” u-zyskali: Lechniak trzy, Kaźmierczak, Wi-śniewski i Gabryelewicz po jednej i jedna samobójcza, dla pokonanych: Mańczak i Bąk po jednej i Ren dwie. Sędziował dobrze p. Dabert. (al)

„Pentathlon” — „Admira” 4:1 (0:0). Pew-ne zwycięstwo „Pentatlonu” dla którego bramki uzyskali Osses, Seifert, Jaraszkie-wicz i Szarzewski po jednej, dla „Admiry” padła bramka ze strzału samobójczego Ja-kubowskiego. (al)

„HCP” II — „Posnania” 3:1 (2:0). Rze-żegrane na boisku „Sokoła” zawody o mi-strzostwo kl. B. zakończyły się niespodzie-waną porażką „Posnanji”, u której słabo grała pomoc. Bramkarz fatalnie puścił wszystkie trzy bramki. Już po 10 min. gry opuścił boisko kontuzjowany Redzyński, tak, że pokonani grali w dziesiątkę. Po-czątkowo lekko przeważała drużyna „H. C. P.”, później gra toczyła się przy przewa-dze „Posnanji”, która jednak nie potrafiła jej wyzyskać cyfrowo. (al)

Wrzesień

4

ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.

Środa: Rozalii p.
Czwartek: Wawrzyńca m.

Kalendarz słowiański

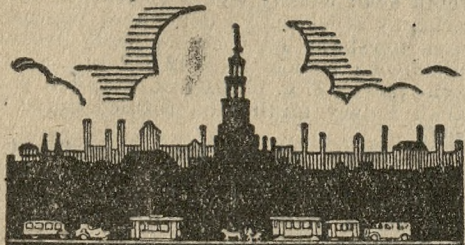
Środa: Rozcisławy.
Czwartek: Wodzisława.
Słońca: wschód 5.07,
zachód 18.35.

Długość dnia 13 g. 28 min.

Księżyc: wschód 12.26; zachód 20.14.

Faza: 6 dzień po nowiu.

Przewidywania pogody na środę: Nieco chłodniej lecz nadal bez deszczu.

KRONIKA POZNANIA

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Klub Mandolinistów „Lira”** przyjmuje członków grających z nut. Lekcje odbywają się w każdy wtorek, od godz. 20—22 w lokalu klubowym „Kasyno Obywatelskie”, ul. Zamkowa 3.

— **Sodalizacja Panien Urzędniczek — Sekcja Miłośniczek.** Zebranie w dniu 4 bm. ze względu na próby się nie odbędzie.

— **Koło Geografów Stud. U. P.** udziela informacji w sprawie wpisów, wykładów i ćwiczeń nowowstępującym na sekcję geografii — we wtorki i czwartki od godz. 11—12 w Zakładzie Geograficznym, Aleje Marsz. Piłsudskiego 12.

— **Piesza pielgrzymka do Dąbrowki Kościelnej** wyrusza w sobotę, dnia 7 bm. o godz. 6 z kościoła św. Małgorzaty na Śródcę. Powrót w niedzielę, dnia 8 bm. około godz. 19 wieczorem.

— **Pielgrzymka do Pakości** organizuje się na dzień 15 września br. pociągami popularnym. Cena zł 6.20 od osoby. Zniżki dojazdowe 80 proc. Zgłoszenia do dnia 5-go września br. przyjmuje Sekretariat Tow. „Pielgrzym”, Poznań, ul. św. Józefa 5, tel. 20.62. — Zastrzeżenie się odwołanie pociągu o ile do wyznaczonego terminu nie zgłosi się dostateczna ilość uczestników.

— **Pociąg popularny na Targi Wschodnie.** Delegatura Ligi Popierania Turystyki urządza w dniach 12—15 września br. wycieczkę pociągami popularnymi z Poznania do Lwowa na Targi Wschodnie.

Odjazd pociągu nastąpi dnia 12. 9. o godzinie 5.30, powrotny odjazd z Lwowa 14. 9. wieczorem i przyjazd do Poznania 15. 9. w godzinach przedpołudniowych.

Cena karty uczestnictwa z Poznania do Lwowa i z powrotem wynosi w kl. III — 25.20 zł.

Karta uczestnictwa upoważnia zarazem do jednorazowego bezpłatnego wstępu na Targi Wschodnie, oraz do nabycia 30 procentowej zniżki od cen normalnych na jedno przedstawienie w Teatrze Wielkim lub w Teatrze Rozmaitości we Lwowie.

Uczestnikom z prowincji przy odległościach od 20—150 km. od stacji wyjazdu pociągu, przysługuje ulga dojazdowa.

Sprzedają kart uczestnictwa uskuteczniają P. B. P. „Orbis” i „Wagons-Lits-Cook” w Poznaniu, a na prowincji wszystkie kolejowe kasy biletowe do dnia 11. 9. br. godz. 14-tej.

— **Na co wolno polować we wrześniu.** Na zasadzie przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego kraju (oprócz województwa śląskiego), we wrześniu wolno polować na następującą zwierzynę i ptactwo, podlegającą czasom ochronnym:

Jelenie-byki, danielę-rogacze, sarny-kozły, dziki, borsuki, cietrzewie-koguty, cietrzewie kury w województwach wileńskim, nowogródzkim, białostockim, połесьkim i wołyńskim (do 14 września), jaszczki, pardwy, kuropatwy, przepiórki, słonki, bataljony, dzikie kaczkory, dzikie kaczki — samice i młode, oraz inne ptactwo wodne i błotne, dzikie łabędzie, dzikie gęsi, dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkioty, ptaki krukowate i drapieżne.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Sztandary na pół masztu.** Dziś — w dzień pogrzebu królowej Belgów Astrid na znak żałoby, na gmachach państwowych i publicznych w Poznaniu wywieszono sztandary do połowy masztu. (kl)

— **Nowy magazyn konfekcji męskiej.** Przy Starym Rynku 10 w ładnie urządzonej lokali odbyło się otwarcie nowego magazynu konfekcji męskiej i materiałów którego właścicielem jest p. Józef Grzybek, długoletni dyponent magazynu konfekcji męskiej J. Łuczaka i Konkiewicza. Na piętrze, znajduje się oddzielną pracownią krawiecką. Poświęcenie magazynu odbyło się po nabożeństwie w kościele ks. Salezjanów, podczas którego śpiewy wykonał chór męski „Arion”. Wobec licznych gości poświęcił lokale ks. Walencja-kiewicz. — sazejnian i złożył p. Grzybko-wi w serdecznych słowach życzenia. W następnych przemówieniach składał życzenia prezes Wł. Reichelt imieniem Kupców Chrześcijańskich i przemysłowców poznański p. Przepióra.

Rzutkiem kupcowi i dzielnemu fachowcowi, który usamodzielił się po długich latach pracy zawodowej towarzysząc życzenia jak najlepszego rozwoju! (kl)

— **Modny salon fryzjerski.** 2 bm. nastąpiło otwarcie modnie i estetycznie urządzonego salonu fryzjerskiego przy placu

Zabójstwo w drodze z zabawy

Świecie n. W. W Grucznie, na podwórzu rolnika Brenenfeldta, znaleziono w poniedziałek zwłoki służącego, 26-letniego Henryka Dietricha. Znalazienie Dietricha bez życia wzbudziło tak wśród domowników, jak i ludności całej wsi zrozumięte poruszenie, tem bardziej, że zginął on z ręki zabójcy, na co wskazywała kłota rana w okolicy serca, która spowodowała śmierć.

Wedle dotąd posiadanych wiadomości,

ści, sprawa zabójstwa przedstawia się następująco: Dietrich był w nocy na zabawie w sąsiedniej wsi Wielki Kopnat, gdzie prawdopodobnie miał sprzeczkę z swymi rywalami, z których jeden w drodze powrotnej zadał mu śmiertelny cios. Ostatkiem sił dowłókł się następnie do zabudowań swego chlebowodawcy i tutaj na podwórzu skonał.

Policja wdrożyła śledztwo.

Wolności 13. Właścicielem zakładu jest znany fachowiec w tej dziedzinie mistrz fryzjerski p. Roman Michalak, który pogłębiał swą wiedzę zawodową we Francji, Anglii i Belgii.

Uroczystość poświęcenia zgromadziła licznych gości i kolegów zawodowych. Aktu tego dopełnił ks. wikariusz Kut z parafii św. Marcina. Życzenia składał starszy cechu, mistrz fryzjerski p. Nikodem Muszyński, prezes Zw. Pracowników Fryzjerskich Z. Z. p. Józef Przysada, Kazimierz Izdebski i mistrz Polski w czesaniu p. Czesław Witkowski. Przedsiębiorczemu właścicielowi towarzyszą życzenia wszelkiej pomyślności! (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Potrącony przez samochód.** Na ul. Towarowej pomiędzy Przecznicą a dworcem autobusowym dorożka samochodowa nr. 73 prowadzona przez szofera Seweryna Barlińskiego uderzyła w kostkę prawej nogi zajętego czyszczeniem kanału robotnika Antoniego Garbarka (Al. Marcinkowskiego 17a). Szofer taksówki po wypadku odjechał. (kl)

— **Zderzenie się samochodu z dorożką konną.** Na ul. Marsz. Focha pomiędzy ul. Spokojną a Niegolewskich zderzył się samochód ciężarowy PZ 10501 z dorożką konną p. Kazimierza Walkowiaka (ulica Żorawia 12). Podczas zderzenia u dorożki konnej złamane zostało koło; z ludzi na szczęście nikt nie odniósł szwanku. (kl)

— **„Zagazowany” szofer.** Ubiegłej nocy dorożka samochodowa nr. 267, prowadzona przez szofera Feliksa Baranowskiego, (ul. Graniczna) najechała na jarkan przy ul. Bólczyńskiej. Podczas zderzenia uszkodzony został częściowo samochód i parkan. Z pięciorga osób, jadących w samochodzie nikt nie odniósł szwanku. Kierowcę dorożki samochodowej Baranowskiego, który prowadził pojazd w stanie nietrzeźwym, ostawiono do aresztu policyjnego. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Za zabójstwo narzeczonej.** Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał wczoraj sprawę karną Wilhelma Olszewskiego, rolnika z Lubowa p. Gnieznem, za umyślne zabójstwo Heleny Leśnej z Lubowa. Oskarżony i denatka przez pewien czas byli parą naręczonych. Leśna zerwała stosunek ten w maju 1934 roku.

Przed sądem oskarżony nie przyznaje się do umyślnego zabójstwa, twierdząc, że chciał Leśną tylko postrzelić. Po naradzie sąd swazał Olszewskiego na 8 lat więzienia zaliczeniem aresztu śledczego. (br)

— **Krzywoprzyśięstwo.** Sąd okręgowy z Grudziądza na sesji w Brodnicach skazał 30-let. Stankowskiego, robotnika z Małych Głęboczek, na 6 miesięcy więzienia z aresztowaniem wykonania kary na 2 lata za złożenie przed sądem fałszywych zeznań. Sąd apelacyjny w Poznaniu oskarżonego uniewinnił. (k)

— **Z tępem na komońnika.** Dnia 29 maja 1934 r. do Teodora Boetkera w Gnieźnie przybył poborca skarbowy celem zabrania zajętej powózki. Córka oskarżonego Maria Ciacharowska z drewnianym tępem rzuciła się na poborcę i dotkliwie go pobiła. Sąd okręgowy Grudziądza na sesji w Gnieźnie, rozpatrując tę sprawę, skazał Ciacharowską na 2 mies. aresztu. Boetkera na jeden miesiąc, przy czym wykonanie kary zawiesił skazanym na przeciąg lat 2.

— **Okradziony wieśniak.** Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął Michał Mazurkiewicz handlarz, zam. w Poznaniu przy ul. Kolejowej 24, oskarżony o kradzież 1.160 zł, przybyłego do Poznania wieśniakowi Romanowi Plewińskiemu. Mazurkiewicz oprowadzał wieśniaka po restauracjach, wreszcie wprowadził go do bramy przy św. Marcynie 13, po której o-puszczeniu stwierdził naiwny chłopiec brak całej gotówki. Policja aresztowała Mazurkiewicza, a sąd skazał go na 8 miesięcy więzienia. (k)

— **Służąca wpuściła do mieszkania złodziei.** Dnia 21 stycznia b. r. w mieszkaniu p. Władysława Mittelstaedt przy ul. Wierzbiciej 59, m. 9. dokonano kradzieży futer oraz walizki z biżuterią, zawierającej naszyjnik z kości słoniowej, złota itp. ogólnej wartości 7 tys. zł. Biżuteria należała do p. Felicji Kuchlewskiej, która po przyjeździe z Chorzowa zatrzymała się w mieszkaniu p. Mittelstaedt. Dochodzenia policyjne stwierdziły, że złodziei do mieszkania wpuściła służąca Helena Güntherówna. Kradzieży zaś dokonali 25-letni Czesław Muszyński, używający pseudonimu „Maniek” (zam. w Poznaniu przy ul. św. Rocha 1, m. 18) i 27-letni Mieczysław Kaźmierczak. (zam. w Poznaniu przy ul. Strzeleckiej 13 m. 12).

Sąd okręgowy skazał każdego po 3 lata więzienia, służącą zaś Güntherową na 2 lata. Sąd apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził. (k)

— **Okradli mieszkanie swego znajomego.** 13 stycznia 1935 r. wieczorem Józef Witkowski, Józef Olszewski i Kazimierz Michalis dokonali kradzieży w mieszkaniu Schirmera w Grudziądzu, przy ul. Kościuszki 41, skąd skradli bieliznę i garderobę wartości 2.100 złotych.

Krótko przed popełnieniem kradzieży Schirmer poznał na ulicy jednego z oskarżonych Michalisa, którego po libacji w restauracji zaprosił do siebie do domu. Michalis po zaznajomieniu się z rozkładem mieszkania i z trybem życia właściciela, porozumiał się z swoimi kompanami i wspólnie dokonali kradzieży. Sąd okręgowy w Grudziądzu skazał wszystkich oskarżonych na kary po jednym roku więzienia. Sąd apelacyjny w Poznaniu wyrok ten zatwierdził, obniżając jedynie Michalisowi karę do 6 miesięcy więzienia. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— **Bydgoszcz.** W nadchodzącą sobotę bydgoski Teatr Miejski daje premierę komedii p. t. „Muzyka na ulicy”, cieszącej się w ostatnim sezonie dużym powodzeniem na kilku scenach polskich. Reżyserję prowadzi nowozaangażowany główny reżyser naszego teatru, Jerzy Szyncler. Z nowego zespołu w „Muzyce na ulicy” zobaczymy Paszkowską, Górskiego i Peteckiego. Poza tem ważniejsze role powierzone są Dymuntowi, Dzwonkowskiemu. Dyrekcja teatru zapewnia dla tej sztuki nowe pomysły dekoracji. W poniedziałek, dnia 9 września, wystąpi głównie na deskach teatru bydgoskiego znany chór rewiellerów polskich pod dyrykcją Dana. Wkłady solowe odśpiewają Fogg i Wysocki.

— **Na miejsce mjr. Feliksa Koszuckiego,** przydzielonego do Szkoły Podchorążych Artylerji na stanowisko dowódcy bataljonu, przychodzi do bydgoskiego 15. p. a. l. mjr. dypl. Stefan Mezyński; na miejsce mjr. Józefa Kuberskiego, który objął w Grupie pod Grudziądzem komendę obozu ćwiczebnego, mianowany do tegoż pułku mjr. Stanisław Świerczyński. Komendę P. K. U. w Bydgoszczy objął nowy kierownik instytutu wojskowej, mjr. Emilian Piasecki. Zmiany również wprowadzone są w 62 p. p., który opuścił: mjr. Tadeusz Zglenicki, przeniesiony do 60 p. p. i mjr. Władysław Królkowski, do 65 p. p. Na ich miejsce przychodzi mjr. Gustaw Sroczyński i mjr. Stefan Kiełczewski.

— **Bojanowo.** Zjazd ochotniczych straży pożarnych powiatu rawickiego odbył się w niedzielę, 1. bm. w Bojanowie. Po nabożeństwie nastąpiło na rynku otwarcie zjazdu, którego dokonał prezes zarządu oddziału burm. m. Rawicza p. Sławiniński. Następnie burmistrz Bojanowa p. Bym witał w serdecznych słowach gości. Pod koniec przemawiał z ramienia województwa wiceprezes Richter, rozdzielając odznaki i dyplomy pomiędzy 8 najwzrostle zasłużonych strażaków. Po defiladzie rozpoczęły się zawody konkursowe, w których wzięło udział 20 w tem jedna żeńska. Po obiedzie żołnierskim ogłoszono wyniki z konkursu: I miejsce w drugiej grupie zajęli Rawicz, Miejska Górka cukrownia, Miejska Górka miasto, w grupie trzeciej Bojanowo i Jutrosin, w grupie czwartej I. miejsce drużyna żeńska Rawicz, II — Golina Wielka. Na zakończenie odbyła się zabawa taneczna.

— **Gniezno.** Nieznani sprawcy włamali się do mieszkania Marji Zykowej z Gniezna, zam. przy ul. Trzemeskiej 8 i skradli 6 damskich piaszczy, 10 damskich sukien, wartości przeszło tysiąc złotych. Za odnalezienie rzeczy poszkodowana wynaczyła 100 zł nagrody.

— **Na tle osobistych porachunków,** a szczególnie z powodu niewypłacenia wynagrodzenia za wykonaną pracę w kwocie 19 zł, Szczepan i Andrzej Plubowie z Strychowa pobili Józefa Gorlaszke i odebrali mu rower. W toku dochodzeń Plubom rower odebrano i napastników zatrzymano do dyspozycji władz sądowych.

— **Damian Gawrych z Pyszczyzna** pod Gnieznem, wracając z pola, zauważył w ziemniakach na polu rolnika Wojciecha Koszuli z Pyszczyzna osobnika, wybierającego ziemniaki oraz jego towarzysza, czytającego w przydrożnym rowie. Gawrych, chcąc powstrzymać sprawcę kradzieży ziemniaków, podszedł do osobnika, lecz w tej samej chwili wyskoczył on z rowu i uderzył Gawrycha kamieniem w głowę, zadając mu silną ranę. Sprawcę napadu ujęto na polu p. Osiky w Winarach. Napastnikiem okazał się Jan Dobrzycki z Gniezna.

— **Włamania na strych plebanji** ks. prob. Wacława Pyszkowskiego w Dąbrówce Kościelnej dokonali nieznani sprawcy i skradli większą ilość garderoby, wartości około 700 zł.

— **Gebice.** 10-letnie swego strażnika obochodzia w dniu 1. bm. Ochotnicza Straż Pożarna w Gebicach. Rano strażacy udali się do kościoła na nabożeństwo, wieczorem odbył się pochód ulicami miasteczka i zabawa taneczna, którą urządzono w sali Niemca Weidemana. Smutne — strażacy!

— **„Dzień Druhen”** urządziło K. S. M. Z. w Gebicach w niedzielę, 1. bm. Młode Polski wzięły udział w uroczystym nabożeństwie, w czasie którego przystąpiły wspólnie do Stolu Pańskiego. Po południu odbyła się w Domu Katolickim piękna akademja, na której program złożyły się śpiewy, deklamacja, dialog i obrazek sceniczny. W czasie uroczystości kilka kandydatek zostało przyjętych w poczet członkiń Stow. składając przyrzeczenie.

— **Leszno.** Zebranie plenarne „Sokoła” zajął prezes p. Kotlarski. Po komunikatach i szczegółowym omówieniu kiermaszu dh. Maik odczytał z „Kurjera Pozn.” artykuł o celach i zadaniach „Sokoła”. Po ożywionej dyskusji na temat lekkiej atletyki, zakończono zebranie.

Kilka szczęśliwych cwiartek

do 33 Loterii jeszcze do nabycia w Kolekturze

JULJANA LANGERA

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21 i ul. Wielka 5. W 33 Loterii padła wygrana w I-ej klasie 10 000 zł, w III-ej 20 000 zł.
ng 14 766

W najlepszych warunkach klimatycznych, tanio można umieścić kształcącą się młodzież w Zakładach naukowych koedukacyjnych miasta Jordanowa (Podhale, wysokość 550 mtr. ponad poziom morza, I, II, III kl. Gim. nowego typu, VII typu humanistycznego, V kurs seminarjum). Internat dla dziewcząt w budynku S. S. Prezentek wraz ze specjalną opieką lekarską. Wpisy otwarte. Bliższych szczegółów udziela Dyrekcja Zakładu.
ng 14 762

— **Miejsce sędziego sądu grodzkiego,** o-puszczone przez sędziego Chrzanowskiego, obejmuje p. sędzia Pieczyński, dotychczasowy sędzia sądu grodzkiego w Czarnkowie.

— **Nieszczęśliwy wypadek** wydarzył się w podwórzu przy Rynku 19. Jeden z bawiących się na balkonie chłopców Władysław Kotlarski spadł z poręczy balkonu na balkon i piętra na betonową posadzkę. Lekarz stwierdził wstrząs i lekkie wychwianie w stanie kostkowym.

— **Chór Dana** wystąpi w Lesznie dnia 5 września o godz. 8.30 na sali „Sokoła”. Przeprowadzą bilety w firmie A. Miśiak, Rynek.

— **Tydzień Strażacki** odbędzie się w Lesznie od 31 sierpnia do 7 września br. W niedzielę, 1 września odbędzie się kweśta uliczna.

— **95 lat ukończyła** w tych dniach wdowa Niemcowa, zamieszkała przy ul. Brackiej nr. 1. Staruszka, która czuje się bardzo dobrze, pracuje w gospodarstwie i zajmuje się wychowaniem swoich prawnu-cząt.

— **Oborniki.** W ostatnich latach ruch budowlany w Obornikach znacznie się ożywił. W 1934 r. wybudowano 30 nowych domów. Wzmocniony ruch budowlany przyczynił się do znacznego ożywienia życia gospodarczego naszego miasta, zatrudniono bowiem liczne rzesze bezrobotnych i rzemieślników. W bieżącym roku ruch budowlany niestety osłabł. Przyczyną tego zjawiska szukać należy w złych koniunkturach gospodarczych i finansowych, wskutek czego powiększyły się też szeregi bezrobotnych. Z prac publicznych wymienić należy przebudowę miejskiego gimnazjum koedukacyjnego i szkoły powszechnej oraz gmach Ubezpieczalni Społecznej, którego budowy z braku funduszy dotąd nie ukończono. Z pośród budowli przemysłowych wymienić należy rozbudowę wojskowej fabryki drewniaków i okulałów, nowopowstałą fabrykę wyrobów cementowych „Olas” oraz tartak p. Wrońskiego. Zarząd miejski podjął się w ostatnim czasie rozbudowy rzeźni miejskiej, poza tem pobudowano kilka domów robotniczych i trzy baraki dla bezrobotnych.

— **Ostrów.** Wpisy do kupieckiej szkoły do kształcącej należy uskutecznić do 5. bm. włącznie. Wszyscy w obrebie miasta zatrudnieni młodociani pracownicy biur, sklepów, zakładów gastronomicznych i t. d. są zobowiązani do uczęszczania na naukę w zawodowej szkole kształcącej kupieckiej do końca tego półrocza, w którym kończą 18 rok życia. Lekcje odbywają się w środy i piątki od godz. 15.30 do 20-tej.

— **Autobusy** do Mikstatu i Ostrzeszowa wyjeżdżają z Ostrowa od 1. bm. o godz. 5.50, 12.10 i 17-tej.

— **Łazienki Ubezpieczalni** zostały do użytku publiczności na nowo otwarte.

— **Na emeryturę** przeszedł z dniem 1 września nauczyciel szkoły powszechnej nr. V p. Garrowński.

— **Niezadowolone** wywołało to w związku z wejściem w życie jesiennej rozkładu jazdy skasowanie w niedzielę i święta pociągu ranego do Poznania, odjeżdżającego z Ostrowa o 7.59. Wobec tego w niedzielę i święta do Poznania jechać można tylko rano o 4.57 lub w południe o 12.08.

— **Kiermasz** na Dom św. Wincentego urządzony w niedzielę na boisku Sokoła dzięki cudnej pogodzie zgromadził wielkie tłumy publiczności. Uroczaiszenia przeprowadził Młode Polki. Sukces materialny duży.

— **Sanitarke** — tak bardzo pożądana, zakupił tutejszy oddział Pol. Czerw. Krzyża.

— **Pniewy.** Odpust Podwyższenia Krzyża św. odbędzie się 15. bm. w Biedrowie, dokąd wyruszy pielgrzymka parafii pniewskiej. Pielgrzymka wyrusza w sobotę, 14. bm. o godz. 8 rano po mszy św.

— **Święto druchen** rozpoczęło nabożeństwem w kościele parafialnym, po którym w sali parafialnej odbyła się akademja. Wieczorem urządzono przedstawienie amatorskie p. t. „Jaskowe zamysły”. Wykonawców darzone oklaskami.

— **Spłoszyły** się konie rolnika Schilkego z Chelminka, pozostawione bez dozoru na rynku. Dzięki przytomności umysłu i zrecznosci p. Do-rożały, który zdołał rozłukane konie zatrzymać, obito się bez nieszczęśliwego wypadku.

— **„Tydzień strażacki”** rozpoczęto w sobotę wieczorem capstrzykiem. W niedzielę odbył się w strzelnicy strzelania z broni małokalibrowej o odnake strzelacka.

— **Środa.** W sobotę, 7. bm. wychodzi z tut. parafii pielgrzymka do Biechowa o 7.15 rano.

— **Do tut. parafii** powołano trzeciego wikariusza ks. Kazimierza Dworaka z Pniew.

— **Na ostatnim** posiedzeniu rady miejskiej uchwalono nadanie obywatelstwa honorowego p. Kazimierzowi Kubińskiemu, piastującemu od 25 lat stanowiska radnego miasta, poza tem uchwalono budowę domu dla eksmitowanych na 8 izb, kosztem 5 000 zł.

— **W niedzielę,** 1. bm. postrzelili się z rewolweru 29-letni Wincenty Bąk, nauczyciel z Debiczka pod Środą. Przyczyną wypadku narazie nieustalona. W ciężkim stanie umieszczono go w szpitalu w Środzie.

— **Administrację** parafii Czerlejno, powiat średzki, powierzono ks. dziekanowi Tadeuszowi Ceglowski, proboszczowi w Gultowach. Parafie

Kleszczewo, pow. średzki, objął ks. Sylwester Matuszak, dotychczasowy wikariusz w Czempiu.

— Pan E. Jernajczyk, b. urzędnik magistratu średzkiego, obecnie we wrześniu, złożył egzamin na sędziego związkowego piłki nożnej.

— * **Strzałkowo.** Rozbiegły się konie fernalskie rólnika Leona Jalożyńskiego i wpadły na stojący wóz przy ul. Szerokiej. Jeden z koni przebił sobie dyszel bok.

— Odpust św. Rozalii odbędzie się w niedzielę, 8. bm.

— Z okazji Tygodnia Obrony Przeciwpożarowej, tut. straż pożarna urządziła w ub. sobotę capstrzyk. W niedzielę odbyło się nabożeństwo. Po południu urządzono w ogrodzie p. Barralla koncert, strzelanie do tarczy, kulanie w kregle o cenne nagrody. Wieczorem zabawa taneczna. Kwota uliczna na rzecz straży pożarnej odbędzie się 8 września.

— * **Sieraków.** Kolonia letnia Rodziny Rezerwistów z Poznania w liczbie 100 chłopców opuściła już Sieraków. Chłopcy mieszkali przez cały czas w szkole powszechnej. Równocześnie wyjechał obóz żeński przy D. O. K.

— Miejska Komunalna Kasa Oszczędności od dłuższego czasu jest już niewypłacalna, przynosi wciąż nowe niespodzianki. Dopiero w dniu 31. ub. m. położono kres wszystkim nadużyciom, zwalniając naczelnika i kasjera. Urzędy te objęli jako naczelnik p. Wegner, a jako kasjer Putz. Miejmy nadzieję, że nareszcie stosunki się naprawia, a społeczeństwo znowu darzyć będzie zaufaniem powyższą instytucję.

— Elekrownia sierakowska przechodzi kryzys i wciąż ma jakieś defekty, które pozbawiają mieszkańców światła. Byłby czas, aby tej bolączce położyć wreszcie kres.

— * **Szamocin.** W ub. tygodniu na wokandzie sądu grodzkiego w Margoninie zasiędl na ławie oskarżonych O. S. P. działacz B. B. p. B. Szulc oraz pp.: Stryszyk, Körp i Wekwerth, oskarżeni z art. 264, 262 o oszustwo. Oskarżony Szulc zgłaszał do Ubezpieczalni w Poznaniu fikcyjne ilości dostarczonych do pożarów sikawek i haczko - wozów, by uzyskać premie. Premie te, jak wynika ze zeznań osk. zużyto na „libacje”. Z pobranych kwot do kasy O. S. P. wpłynęło 50 zł reszta wydano na „poczęstunek” dla strażaków z okazji ćwiczeń, reszta oskarżonych odbierała przesyłki pieniężne za beczkowozy. Sad ogłosił wyrok, skazując osk. Szulca na łączną karę 10 mies. więzienia z zawieszeniem na 4 lata, dalszych oskarżonych zwolniono od winy i kary.

— * **Szamotuły.** Doroczne żniwne strzelanie kurkowego bractwa strzeleckiego dało następujący wynik: zwycięzcami zostali pp. Mazurkiewicz Władysław, Matysiak Stanisław i Tym Stanisław. Nagrody zdobyli pp. Jarmuszkiewicz Michał, Poczekaj Kazimierz, Nikling Bolesław, Bogacki Bolesław, Fenger Bernard i Mazurkiewicz Władysław. Przy tarczy dla gości otrzymali nagrody pp. Strzyszyński z Wroniek i Freński Władysław z Szamotul.

— Do wielkiej katastrofy autobusowej dojść mogło w ub. niedzielę w nocy. Mianowicie autobus p. Pluciennika, kursujący na linii Poznań — Szamotuły nr. PZ 11 777, odchodzący z Poznania o godzinie 21.15, zdażał z kilkunastu pasażerami w kierunku Szamotul. Pomiedzy Cerekwica a Pamiątkowem zauważył kierowca samochodu p. Feliks Tomkowiak na szosie trzech osobników, z których jeden na dany sygnał przez szoferę uderzył większym kamieniem w przednią dużą szybę samochodu, rozbijając ją w kawałki. Obok szofer siedzący kasjer p. Jan Nowak otrzymał uderzenie kamieniem i okaleczenia od kawałków szkła. Szofer, nie tracąc na chwilę przytomność, zatrzymał momentalnie samochód, jednak napastnicy ułotnili się w ciemnościach. Zachodzi tu niewatpliwie wybrzyk łobuzerski, który mógł być spowodować większą katastrofę. Kierowca samochodu o wypadku powiadomił natychmiast policję, która wszczęła energiczne śledztwo celem ujęcia opryszków.

— * **Strzelno.** Rewizję przeprowadziła policja w mieszkaniu niej. J. Skibińskiego w Strzelnie, konfiskując broń palną i większą ilość amunicji. Sam fakt rewizji wywołał w mieście najrozmaitsze komentarze.

— Na przejeździe kolejowym pod wsią Wróble pociąg wpadł na powracające z pola było rolnika Pieczatkowskiego, zabijając jedną krowę.

— Poranionego osobnika znaleziono w rowie przy szosie Strzelno — Markowice. Jak się okazało, był to zamieszkały w pow. inowrocławskim ulomny żebrak niej. Przybylski, który spadł z wozu, rozbijając sobie głowę. Przewieziono go do szpitala powiatowego w Strzelnie.

— * **Wolsztyn.** W Gościeszynie odbył się w sobotę ślub najmłodszej córki hr. Kurnatowskiego — hrabianki Konstancji Aleksandry Kurnatowskiej z Franciszkiem Jerzym Koczorowskim z Witosławia, pow. Wyrzysk. Ślubu udzielił Młodej Parze w kościółku parafialnym w Gościeszynie ks. prob. Graczyński. W tym dniu odbyły się również dożynki w Gościeszynie. Młoda Para wyjechała po południu do Witosławia na dożynki.

— * **Wagrowiec.** Sad grodzki w Wagrowcu skazał Józefa Bartkowiaka z Niemczyna na 10 zł grzywny za dostawianie mleka w brudnym stanie do mleczarni w Leknie.

— Macłaga Wojciecha skazano na 7 dni aresztu za pobicie Jana Nowaka z Siedlecza; za pobicie Stefana Nowaka na 14 dni aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

— W dniach 1—7 września odbędzie się w Wagrowcu „Tydzień Strażacki”, celem propagandy walki z kłeską pożarów. Na program „Tygodnia” składa się szereg imprez.

— * **Zbaszyń.** Kurs wyrobu serów urządziła kółko włościańskie w Zbaszynie. Kurs potrwa od 30 września do 5 października r. b. Zgłoszenia przyjmuje p. Olejniczakowa (kino).

— Ochronka Aniela Stróża otwiera znowu swoje podwoje z dniem 3. bm. o godz. 9. Niechaj rodzice przysyłają swoje maleństwa regularnie do przedszkola. Ponieważ ochronka utrzymuje się tylko własnymi siłami, należy poza wypadkami ubóstwa, składać ofiary miesięczne.

— Zebranie Stow. Dzieciectwa P. J. odbędzie się 5. bm. o godz. 3 po południu. Dnia 6. bm. odbędzie się o godz. 6 wieczorem w biurze parafialnem zebranie zarządu Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet oddział Zbaszyń.

— Nauka przygotowania do I spowiedzi św., przerwana okresem wakacyjnym rozpocznie się 15. bm.

— Składkę na Dom Katolicki zbierać się będzie w niedzielę, dnia 8. bm. Uprasza się parafian aby nie skapili ofiar.

— * **Żerków.** Mecz w siatkówkę rozegrany został w dniu 25. bm. pomiędzy harscerskim klubem sportowym z Jarocina a miejscowym oddziałem K. S. M. M. na korzyść Żerkowa 17:14.

Nowy rok szkolny

Skończyły się wielkie wakacje, rozpoczęła się nauka w szkołach. Dziś, w pierwszy dzień powakacyjnych zaroży się gromadami odświeżnie ubranych dzieci, zdających do szkół. Po zbiórce na dziedzińcach szkolnych udały się dzie-

żają na nowo do szkół.

Równocześnie rozpoczął się ożywiony ruch w sklepach konfekcyjnych i księgarniach. Tak potrwa pewien czas. Później wszystko wróci do normalnego stanu, do codziennej szarej pracy.

W krajinę marzeń przenosi się malec, białając się w atlas „Kraje

przyszły odkrywca i podróżnik, zagłębiając się w atlas „Kraje i morza pozaeuropejskie.

ci parami na nabożeństwo do kościołów, by modłać się na intencję swej pracy z nowym rokiem szkolnym prosić o siły i błogosławieństwo. Równocześnie z powracającymi z kościołów dziećmi spotykać można było rzadko widziany obraz pochód matek z naj-

większe ożywienie, aniżeli w księgarniach, gdzie ruch jest jeszcze słaby. Obsługa, zajęta jest przymierzaniem mundurków. W sklepach rozpoczynają się targi. Działka jest wybredna. A to spodnie za krótkie, guzik źle przyszyty, płaszcz się marszczy, a matki z anielską cierpliwością wysłuchują życzeń wszystkich swoich pociech, pragnąc, by nowy rok szkolny rozpoczynał się jak najbardziej zadowolone.

Na półkach księgarni piętrzą się góry książek starych i nowych. Na ladzie sklepowej leżą zeszyty i atlasy. Pytamy się o podręczniki. Okazuje się, że w niektórych klasach szkół powszechnych i gimnazjalnych wszystkie podręczniki uległy zmianie. Ceny opadły na szczęście poważnie. Niektóre książki nabyć już można w cenie 50 czy 60 groszy. Charakterystycznym jest, że nowe podręczniki pisane są przeważnie przez dwuosobowe spółki autorskie, nad elementarzem pracowało ni mniej ni więcej tylko 4 autorów. Zniżka cen jest w stosunku do roku ubiegłego nadzwyczajna. Podczas gdy komplet książek dla III klasy gimnazjalnej kosztował w r. ub. około 60 zł, dziś koszt jego wynosi tylko 29,30, przy trzech językach obcych. Dziś lub jutro otworzy swe podwoje giełda podręczników używanych, gdzie działka uboższa zaopatrywać się będzie w potrzebne do nauki podręczniki.

Na taniości podręczników nie może się skończyć. Rodzice oczekują teraz niższej opłat za naukę, są one bowiem za wysokie w stosunku do zarobków przeciętnego pracownika. Oby się tego doczekali w nowym roku szkolnym.

Działanie naszej i nauczycielstwa, które podejmuje poważny trud nad wychowaniem zastępów dzieci, towarzyszą w dniu dzisiejszym życzenia całego społeczeństwa, straszczające się w słowach staropolskiego „Szczęść Boże”!

Najbardziej nawet niechętnie dzieci podniecają się na widok pięknych, granatowych mundurków.

mniejszych pociechami, które po raz pierwszy wkraczają w prógi szkolne, aby tam przez szereg lat urabiać charakter swój i umysł.

Pogodny i słoneczny dzień września nastroił pogodnie gromady dzieci, które z prawdziwą radością zdą-

Śmierć pod kołami samochodu

Kierowca uwolniony od winy i kary

Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę 40-letniego Franciszka Feigi z Poznania, zam. przy ul. Fabrycznej 2 a m. 3, oskarżonego o to, że 7 sierpnia 1934 r. w Poznaniu samochodem swym najechał rowerzystę H. Jagielskiego, który wskutek odniesionych ran zmarł.

Sąd okręgowy w dniu 7 maja 1935 r. skazał oskarżonego na rok więzienia z azwieszeniem wykonania kary na lat 3, zasądając równocześnie powództwo cywilne w wysokości 276 zł na rzecz rodziny zmarłego.

W krytycznym dniu w godzinach po południowych oskarżony prowadząc swój samochód marki „Ford” jechał ul. Wierzbicę w kierunku Pl. Długoskiego. Przy ujęciu ul. Stromej, oskarżony znalazł się przed zdającym w tym samym kierunku tramwajem. Po oddaniu sygnałów ostrzegawczych w dość szybkim tempie, usiłował tramwaj minąć. W ostatnim momen-

cie zauważył jednak nadjeżdżający z przeciwnej strony konny wóz. Wówczas ostrym wirażem skręcił szybko w lewo na środek jezdni. Samochód wpadł na przejeżdżającego rowerzystę Henryka Jagielskiego. Rowerzysta został wyrzucony z siedzenia i padł plecami na chłodnicę samochodu. Przewieziony do szpitala miejskiego zmarł wskutek odniesionych ran.

Sąd apelacyjny po wysłuchaniu wywodów adw. Hrabyka, oskarżonego u niewinnili, nie dopatrując się w jego zachowaniu winy. (kl)

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Ozdowsky z Roszkowa p. Jarocin z podziękowaniem za odebrane łaski 50,— zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 84,50 zł.

Z POMORZA

— * **Brodnica.** Jak donosiliśmy, włamali się do agencji pocztowej w Bobrowie złodzieje, którzy wykradli kasę żelazną ze znacznymi pocztowymi i ubezpieczeniowymi na łączną sumę 368 zł. W pościgu za sprawcami ujęto wszystkich w pobliżu Książek pod Wąbrzeźnem, mianowicie niej. Mroczkowskiego, Piaseckiego i Paczkowskiego, pochodzących z Włocławka. Poza łupem odebrano tej trójce rozmaite narzędzia złodziejskie, a następnie odstawiono ich do dyspozycji władz sądowych.

— W pobliżu Warlubia przejechał samochód firmy „Vistula” z Tczewa 12-letnia Marynie Rosinównę, córkę robotnika R. z Łosina pod Nowem. Strasznie pokaleczona dziewczynkę umieszczono w szpitalu w Nowem.

— W Przysiersku spadła z huśtawki 12-letnia Marja Woźniewska, która wskutek upadku tak ciężkie odniosła obrażenia wewnętrzne, że następnego dnia zmarła wśród strasznych boleści.

— * **Chełmno.** Zmiana właścicieli młynów, pod firmą „Młyn Nadwiślański”, nastąpiła przed kilku dniami. Obecnie właścicielami są pp. Bartel i Fischer, absolwenci wydziału młynarskiego szkoły przemysłowej w Bydgoszczy.

— Sprawcy zabójstwa śp. Józefa Nadolnego z Chełmna, bracia Centnarscy z Nowego Dobra, stanęli ostatnio przed Izłą karną sądu okręgowego, bawiącego tutaj na sesji wyjazdowej. W maju r.b., kiedy Nadolny wracał ze zabawy, dokonali bracia Centnarscy śmiałego napadu bandyckiego, zadając Nadolnemu kilka śmiertelnych ran nożem od wikliny tak, iż wymieniony po kilku dniach zmarł. Sad skazał, po wysłuchaniu przewodu sądowego, Józefa Centnarskiego na 3 lata więzienia, Stanisława Centnarskiego na półtora roku więzienia i zawieszenie wykonania kary na lat 5.

— * **Świecie.** Porzuciła swoje dzieci i oddaliła się nie wiadomo dokąd, niezamężna Helena Lisówna, zamieszkała w Lipinkach. Mimo poszukiwań nie zdołano natrafić na ślad niewiernej matki, rzucającej swe dzieci na pastwę losu. Dziećmi zajęła się gmina.

— Skradziono gotówkę robotnikowi Andrzejowi Krukowi w Dworzyskach i to w kwocie 230 zł, jaką miał schowaną w walizce. Kradzieży dokonał najprawdopodobniej jego współpracownik, robotnik Fel. Wasikowski, pochodzący z Koronowa, ostatnio bez stałego miejsca zamieszkania, który też się ulotnił.

— Elektryfikację przeprowadza się od kilku dni w gminach: Jeżewo, Taszewskie Pole i Lipienki, w wioskach, poł. tuż pod Laskowicami, skąd buduje się linję wysokiego napięcia. Są to pierwsze tego rodzaju prace elektryfikacyjne w powiecie świeckim, gdzie znajdują się dwie wielkie elektrownie w Gródku i Zurze. Na elektryfikację brak obecnie funduszy, pomimo to jednak projektuje się elektryfikację dalszych miejscowości wiejskich, np. Drzycimia, Topolna, Pruszcza, Grupy itd.

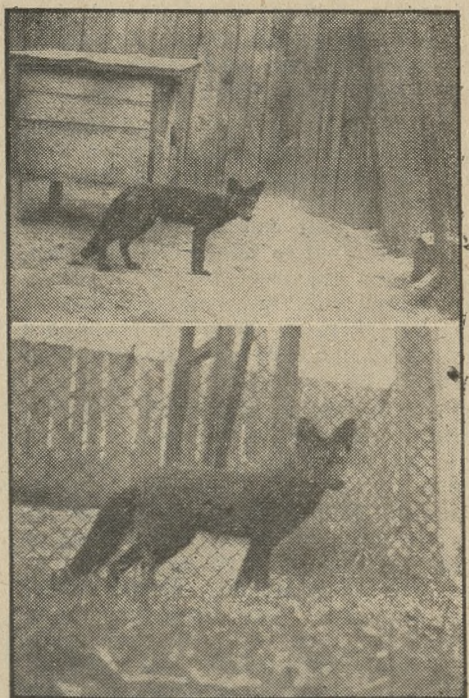
— * **Toruń.** W ub. niedzielę odbyło się poświęcenie nowych ogródków działkowych im. króla Jana Sobieskiego. Znajdują się one przy ul. św. Józefa, zajmując obszar około 150 tysięcy metrów kwadratowych i są podzielone na 283 działki.

— Zjazd rolniczy odbył się w ub. niedzielę w „Sokolni” przy Szosie Chełmińskiej. Został on zwołany przez znanego działacza Wojciechowskiego z Zielnowa pod Grudziądem. Mówcy szczególnie poddali ostrej krytyce dotychczasową politykę miarodajnych czynników w stosunku do rolnictwa i uchwalili szereg rezolucji. Na zjazd przybyli delegaci z całej Polski w liczbie 120.

— Poświęcenie nowego sztandaru gniazda żeńskiego Tow. Gimn. „Sokół” odbyło się bardzo uroczystie. Poświęcenia dokonał ks. dziekan Turzyński z Gdyni, kapelan Sokolstwa pomorskiego.

— Stefan Lepert z Inowrocławia zgłosił policji, że podczas ostatniego pobytu w Toruniu zaczął go i zranił bagnetem w plecy żołnierz Aleksander Toszek. Po zajęciu tem inny żołnierz zaprowadził go do szpitala wojskowego, gdzie nałożono mu opatrunek. Rana okazała się niegroźna, tak, że Lepert został zwolniony z szpitala.

SREBRNE LISY

W uzupełnieniu artykułu o fermach hodowlanych srebrnych lisów przesyła nam nasz korespondent poniższe zdjęcia. W każdej odrutowanej klatce mieszczą się przeciętnie trzy lisy. Na zdjęciu widzimy dwa okazy z fermy w Zbierznie.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

POLONICA WŁOSKIE

Polska w Encyklopedji włoskiej. W tomach 21—23 Encyklopedji włoskiej, które wyszły ostatnio, informacje o Polsce są wcale obfite. Najlepiej prezentuje się dział informacji z zakresu historii i literatury polskiej, najsłabiej z historii sztuki. Dość powiedzieć, że Matejce Grotgerowi, J. Malczewskiemu poświęcono po kilkanaście wierszy, żadnych nie dodając ilustracji. W każdym razie w żadnej z wielkich zachodnioeuropejskich encyklopedji tytuł informacji o Polsce nie znajdziemy. Obszerny czterokolumnowy artykuł o Mickiewiczu, wyszedł z pod pióra prof. Mavera.

MUZYKA

Arturo Toscanini dyrygował w Salzburgu, w toku festiwalu mozartowskiego, Beethovena „Fidelium”. Śpiewali artyści opery wiedeńskiej, oraz Lotte Lehmann. Bruno Walter dyrygował „Don Juanem”, wykonanym przez artystów włoskich. Parę tytułów, jak wiadomo barytonowa, śpiewał basista, Enzo Pinza, który już w przyszłym roku był w tej partii sensacją festiwalu.

Arena rzymska w Poli została także wyzyskana, w tym roku do przedstawień operowych pod gołęb niebem. Dyryguje kapelmistrz Scali, Antonio Votto. Ostatnio wykonano „Trubadurę”, z nazwisk głównych był między wykonawcami Benvenuto Franci, jako hrabia di Luna.

OCHRONA PRZYRODY

He niedźwiedzi ma Polska? Polski Związek Gostawskich Łowieckich ogłosił bardzo interesujące zestawienie wszystkich, żyjących w Polsce niedźwiedzi i to zarówno w lasach państwowych, jak i w dobrach prywatnych. Ogólna liczba wynosiła w początku bieżącego roku 275 okazów. Z tego w lasach państwowych Karpat Wschodnich żyje 115 niedźwiedzi, w tym 35 samców, 37 samic, 28 piastunów i 15 w tym roku urodzonych niedźwiedzków. W dobrach prywatnych: w Skolskich lasach — 30, w Weldzisz — 23, we Fundacji Skarbowski w Zabiem — 1 wędrowni niedźwiedź, w Perehińsku — 30, w Majdanie — 8. Na Polesiu, w lasach Agarkowa i Deniskowicz żyje około 15 sztuk, zaś w Tatrach cztery przechodnie. Trudność w obliczeniu ilości polskich niedźwiedzi tkwi w tym, że trzymają się one na olbrzymich, bagnistych przestrzeniach, prawie dla człowieka niedostępnych. W Stowarzyszeniu uchwalono utworzyć sekcję ochrony niedźwiedzi; polowanie ma być, tak jak i dla łosi całkiem zamknięte na trzy lata. Zaledwie tylko parę sztuk rocznie przetraca się na odstrzał konieczny. W Stowarzyszeniu postanowiono również zabronić strzelania do niedźwiedzi przy podłożonej padlinie i w t. zw. „gawrze” (czyli gnieździe-legowisku), jako czynu nieetycznego i nie myśliwskiego. (J. M.)

ANGLIK O HISPANJI XVI W.

Znany angielski pisarz William Somerset Maugham od pierwszego pobytu w Hiszpanji przed laty czterdziestu snuł plany powieści, której temtem byłby jej złoty wiek, tj. druga połowa w. XVI. Bohaterem miał być młody Szkot, a technika przypominałaby t. z. romans lotrowski, powstały właśnie w tym czasie w Hiszpanji (beziemienny „Lazarillo de Tormes” — 1554). Lecz właściwym przedmiotem miały być obyczaje i życie kulturalne. Maugham ostatecznie wykonał swój plan, ale wątek powieściowy odpadł zupełnie.

„Don Fernando czyli warjacje na pewne hiszpańskie tematy” (Don Fernando or Variations on Some Spanish Themes, Londyn, Heinemann, 1935) zawdzięcza tytuł osobie, występującej w prologu. Jest to właściciel gospody, interesujący się przeszłością i zabytkami, który robi autorowi prezent ze starej księgi, pierwszego lub jednego z pierwszych życiorysów św. Ignacego Loyoli.

Autor omawia wszystkie prawie wybitne, osobistości okresu. Prócz Loyoli są niemi Cervantes, Tirso de Molina, św. Teresa, Lope de Vega, El Greco itd. Przy sposobności wypowiada wiele nowych poglądów. Sancho Pansa jest dla niego równie ważną osobą, jak Don Kiszot. Broni dalej Maugham zakończyć dramatów Lope de Vegi (deus ex machina raz tylko w czytaniu), wypowiada też pogląd, że niebo na obrazach El Greca nie jest hiszpańskie. Wplata rozprawy o hiszpańskim humorze, mistycyzmie — i kuchni.

Książka napisana jest efektownie i wykwintnie. Widać w niej wpływ niektórych hiszpańskich autorów, przede wszystkim Azorina. (W. T.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Malarz o którym nikt nie wie. Wielu jest takich, mimo że chcieliby, aby o nich wiedzieli. Rouault, jeden z nielicznych francuskich ekspresjonistów, żyje i tworzy w Paryżu od przeszło 30 lat, a poza kilku ludźmi nikt nie zna nawet jego adresu. Przez długi czas upierał się przy tem, aby obrazów swoich nie podpisywać, aż mu wytłumaczono, że wówczas nic nigdy nie sprzeda. Widziało go wogóle — wiedząc że to on — chyba niewielu ludzi ze świata sztuki. W tematach swoich dzieł jest on satyrykiem i moralistą społecznym, o silnym zakwasie krytyki istniejących stosunków. Obrazy jego są najczęściej fantastyczne. Do krytyka i literata Charensola, który napisał książkę o jego dziełach, wystosował list, w którym prosi, ab Charensol mu „nie przypisywał za wiele znaczenia”. „Są — dodaje — tysiące lepszych odemnie, którzy giną pod ciężarem swego zadania. Malarstwo jest dla mnie tylko środkiem, tak dobrym jak każdy inny, do tego, aby przesunąć się przez życie”. Rouault był uczniem Gustawa Moreau. Ostatnio krąży o nim a-negdota, że wydając córkę za mąż, prosił dyrektora muzeum Gustawa Moreau, aby pozwolił mu urządzić wesele w salach muzealnych; szło mu o to, aby goście nie dowiedzieli się jego adresu... (pz)

TEATR

Teatr Letni w Łodzi zakończył sezon letni komedią J. Miranda i H. Geronda p. t. „Król wiamywaczy” w której główną rolę grał zasłużenie oklaskiwany, Kazimierz Szubert. (wp)

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Polak dyryguje Filharmonją Berlińską. Nasz korespondent z Berlina donosi: Radio berlińskie nadawało dn. 29 sierpnia koncert symfoniczny zespołu Filharmonji berlińskiej, dyrygowany przez Tadeusza Jareckiego. Na program składała się pierwsza symfonia londyńska Haydna, warjacje na tematy rosyjskie Paula Graenera, wreszcie symfonia op. 20 kompozycji dyrygenta. Pod batutą naszego rodaka stało wykonanie wszystkich trzech numerów koncertu, a zwłaszcza warjacje rosyjskie oraz jego własna symfonia, na pierwszorzędnym poziomie. Krytyka berlińska, przed którą nasz kompozytor — dyrygent stał po raz pierwszy, musiała przyznać, że inicjatywa niemieckich kół artystycznych, które zaprosiły polskiego artystę na występy gościnne do Berlina, było szczęśliwym posunięciem.

Tadeusz Jarecki kieruje stale konserwatorium stanisławowskim, będąc zarazem budzicielem kultury muzycznej na naszych kresach południowo-wschodnich. Zanim przybył do kraju, działał przez szereg lat w Ameryce. Był członkiem National Broadcasting'u w Nowym Jorku, gdzie dyrygował koncertami „narodowej symfonji”. Odznaczył się m. in. jako laureat międzynarodowego konkursu kompozytorskiego im. Coolidge'a, a publiczność amerykańska słuchała często jego utworów, transmitowanych z Nowego Jorku przez radio. W Polsce dyrygował Jarecki orkiestrą Filharmonji warszawskiej, jak i orkiestrą symfoniczną we Lwowie. Niedawno temu wystąpił Tadeusz Jarecki z projektem urządzania stałych festiwalu muzycznych nad wybrzeżem polskim, któreby ściągały turystów zagranicznych, a zwłaszcza rodaków naszych z Ameryki. B. L.

SZKOLNICTWO

„Mówia wielki”. Pod takim tytułem opracowują dwaj znani pedagodzy, Juljusz Balicki i Stanisław Maykowski podręcznik do nauki języka polskiego w szkole średniej. Świeżo ukazała się trzecia część tego podręcznika, przeznaczona dla trzeciej klasy gimnazjalnej. Zamieszczone w książce czytanki, są wyjątkami z utworów wybitnych naszych pisarzy dawniejszych i współczesnych. Obok Kitowicza, Hoffmannowej, Bohomolca, Trembeckiego, Staszi-ka, Koliataja, Prusa i innych — Kossak-Szczucka, Nowakowski, Parandowski, Wasylewski. Treść czytanek obejmuje wiek XVIII aż do czasów dzisiejszych. W rozdziale „Z domu niewoli”, poświęconym okresowi zaborów, znajdujemy też dwie czytanki, dotyczące Wielkopolski w tym czasie: są to Z. Kossak-Szczuckiej „Doktor Marcin” o Marcinkowskim i Marcellego Motego „Ze wspomnień poznańskiego gimnazjisty”. (sz)

Pisma nadesłane

„Myśl Narodowa”. Nr. 35. Treść: Para: „Czy Francja idzie ku przewrotowi?” — Z. Wasilewski: „Morena”. — S. Kowalski: „O katolicka postawę wobec Żydów”. — J. W. Gomulicki: „O mistycyzmie Norwida”. — Z. W.: „Na widowni”. — Głosy. — Nauka i literatura. — Na marginesie. — „Z zapomnianej księgi J. Kasprzowicza”. — Adres Red. Mokotowska 11, m. 5.

DO WILNA! — NA ZJAZD HISTORYKÓW!

Lwowski jubilat, P. T. H. pracuje z ożywieniem — Przygotowanie do Zjazdu Historyków w Wilnie — Przedewszystkiem sprawy litewskie a 60 referatów polskich uczonych — Będzie osiem sekcji — Nad czem obradują? — Zjazd ściągnie napewno tłumy historyków.

Lwów, w sierpniu 1935.

Na polu nauk historycznych potrafił Lwów utrzymać swą starą tradycję. Już od pół wieku jest siedzibą Polskiego Towarzystwa Historycznego i ma w przyszłym roku święcić 50-lecie tej pierwszorzędnej naukowej placówki. Obecnie jednak ma Polskie Tow. Historyczne, które z lwowskiej siedziby objęło swą organizacją całą Polskę, aktualniejszą od jubileuszu sprawę na oku. Bo już w przyszłym miesiącu, od 17 do 20 września, ma się odbyć 6-ty Powszechny Zjazd Historyków Polskich w Wilnie. Jest więc dość pracy dla popularnego wśród historyków P. T. H.

Prace przygotowawcze są już na ukończeniu. Nad ułożeniem programu od roku przeszło pracował zarząd P. T. H. pod kolejnym przewodnictwem prof. Bujaka i prof. Zakrzewskiego. Księga referatów przygotowanych na zjazd, objętości 35 arkuszy, obejmująca 60 referatów, nieraz najciekawszych naszych historyków, łada dzień wyjdzie z druku.

Rozmaitość tematów ogromna, bo, chociaż główny nacisk położono na sprawy litewskie, jednak starano się objąć całość nauk historycznych. To też tematy ujęte w 8-miu sekcjach, przyczem w każdej sekcji obok tematów zgrupowanych około pewnych zagadnień, zgóry wybranych, są też tematy samorzutnie zgłoszone.

Najobszerniejszą jest sekcja pierwsza, polityczna, obejmująca średniowiecze i czasy nowożytne, która w Wilnie obradować będzie pod przewodnictwem znanego historyka Litwy dyr. Kolanowskiego z Warszawy. Obejmuje ona aż 17 referatów. Z programowych zagadnień jest pięcioreferatowe omówienie badań nad dziejami Litwy przez prof. prof. Zajackowskiego, Haleckiego, Mienickiego, Konopczyńskiego oraz Iwaszkiewicza i Mościckiego. Objęto okres dziejów Litwy od czasów najdawniejszych aż po r. 1905. W najstarszej części do r. 1385 uwzględniono przytem i powojenne dzieła w języku litewskim. Również do programowych należą zagadnienia polityki słowiańskiej Polski w XVIII i XIX wieku w opracowaniu prof. Handelsmana oraz problemy powstania nacjonalizmów litewskiego i białoruskiego, opracowane przez dyr. Wielhorskiego i uczonogo białoruskiego z Wilna, Ant. Łuckiewicza. Niewątpliwie wywoła zwłaszcza ostatni referat żywą polemikę ze strony uczonych na jeździe.

W pozaprogramowych referatach tej sekcji poruszone są zagadnienia metodologiczne przez prof. J. K. Kochanowskiego, omówiona rola kobiety w polityce za Jagiellów przez H. Strzelecką, działalność Aleksandra Jagiellończyka jako w. księcia litewskiego przez sędziwego prof. Fr. Papéeego, stanowisko Prus wobec unji z Koroną przez dyr. Bodniaka; jest przedstawione zagadnienie choroby i śmierci Barbary Radziwiłłówny w opracowaniu dyr. Witolda Ziembickiego, sprawa udziału Litwy w tworzeniu polityki zagranicznej Rzplitej omówiona przez prof. Konopczyńskiego, oraz problem bałtycki na Litwie w opracowaniu dr. Piwarskiego. Z historii nowożytnej są ponadto referaty dr. Lechickiej o stronniectwach politycznych na Litwie w pierwszej połowie 18-go wieku i dr. St. Stefani Dąbrowskiej o sekularyzacji dóbr duchownych na Litwie za Mikołaja I-go.

Ze względu na swą aktualność, bo ostatnio poddano rewizji dawne poglądy na działalność Bony i Barbary, referat dyr. Ziembickiego, sprowadzający zarzuty przeciw Barbarze do właściwej miary, wywoła niewątpliwie żywszą dyskusję.

Sekcja druga poświęcona jest historii prawa, a przewodniczy jej najwybitniejszy dzisiaj historyk prawa polskiego, prof. Kutrzeba, który jednogłośnie przez zarząd P. T. H. obrany obejmie również i generalne przewodnictwo zjazdu. W tej sekcji jest osiem referatów, zgrupowanych dokoła trzech zagadnień: unji polsko-litewskiej (prof. Kutrzeba, dr. Adamus i uczonwy białoruski Hryszkiewicz), wpływu praw obcych na statuty litewskie (prof. Ehrenkreutz, dr. Hejnosz, prof. Rafacz), oraz problemu litewskiego feudalizmu (prof. Łowmiański i prof. Iwo Jaworski).

Ze względu na żywy u nas rozwój historii gospodarczej poświęcono jej osobną sekcję trzecią, której przewodniczy najwybitniejszy nasz w tej dziedzinie uczony, prof. Bujak. Jest w tej grupie 6 referatów, a to: Olgierda Czarneckiego o statystyce ludności polskiej na dawnych terytoriach Litwy i Rusi, doc. dr. Ingłota o badaniach nad wielką własnością w dawnej Rzplitej, dyr. Jakimowicza o osadnictwie mazowieckiem w X i XI wieku, dr. Janika o sprawie ludowej na Litwie w XIX w., dr. Koczego o handlu Litwy przed poł. XVII w., oraz referat drugiego obok prof. Bujaka najwybitniejszego historyka gospodarstwa, prof. Rutkowskiego, o badaniach nad dochodami wielkiej własności w dawnej Rzplitej.

Sprawom kultury poświęcona jest sekcja czwarta, kierowana przez prof. Haleckiego, jednego z trzech historyków (obok prof. Dembińskiego i prof. Handelsmana), stojących na straży naszych naukowych kontaktów z zagranicą. Obejmuje ta sekcja referaty poświęcone problemom rozwoju akademji jezuickiej wzgl. późniejszego uniwersytetu wileńskiego (ks. St. Bednarski, dr. Barycz, dr. Bogatkiewicz), sprawom unji kościelnej (prof. Halecki, dr. Tomkiewicz), oraz reformacji na Litwie profesorowie: Hartleb, Kossowski, Kolbuszewski i ks. Umiński).

Podobnie trzem problemom poświęcona jest sekcja piąta, historii wojskowości, stojąca pod przewodnictwem majora Laskowskiego, a traktująca o relacjach jako materiale źródłowym (mjr. Waligóra), o odrębności staropolskiej sztuki wojennej (mjr. Laskowski), oraz o stosunku Litwy i Rusi do Napoleona w 1812 r. (gen. Kukiel).

Archiwistyka i naukami pomocniczymi zajmuje się sekcja szósta, pod wytrawnym kierownictwem prof. Semkowicza. Są tu referaty: dr. Mienickiego o archiwach W. Ks. Litewskiego, dr. Pohoreckiego o zbiorach Onaciewicza, dyr. Barwińskiego i dr. Adamusa postulat w sprawie archiwów miejskich i samorządowych, tegoż dr. Adamusa postulat w sprawie wydawnictw źródłowych do dziejów Litwy, oraz dr. Więckowskiej o wydawnictwie korespondencji Lelewela.

Z dwu ostatnich sekcji: siódma ma obradować pod przewodnictwem prof. L. Piotrowicza nad trzema problemami dziejów starożytnych: przyczynami upadku świata starożytnego (prof. Zakrzewski i prof. Piotrowicz), nad dziejami dyktatury i cezaryzmu (prof. Walek-Czernecki i prof. Zmigryder-Konopka) oraz nad zagadnieniem hellenizmu i judaizmu (dr. Stein i ks. prof. Szydel-ski). Wreszcie ósma i ostatnia, pod przewodnictwem najruchliwszego z naszych historyków, prof. Jana Dąbrowskiego, poświęcona problemom dydaktycznym, ma referaty o nowym programie licealnym (dr. Pohorska i dr. Dutkiewicz) i o regionalizmie w nauczaniu historii (dr. Buczek).

Obfitych tematów, piękno Wilna i atrakcyjne wycieczki w jego okolice, oraz 50 proc. zniżki kolejowej w obie strony przy zapewnionych przez ministerstwo oświaty urlopiach, niezawodnie zaludnią Wilno w dn. 17 do 18-go września zjazdowcami ze wszystkich stron Polski.

Zgłoszenia przyjmuje i informacj udziela Polskie Tow. Historyczne (adres: Lwów, Uniwersytet).

Dr. Feliks Pohorecki.

Jutro:
„NAJWIĘKSZE W ŚWIECIE ...”

przez
dr. Irenę Plotrowską

Książki nadesłane

Jan Piprek: „Unser zweites deutsches Buch”. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Lwów, 1935. Wyd. Zakładu Naukowego im. Ossolińskich.

Jadwiga Dańciewiczowa: „Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne”. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Lwów, 1935. Wyd. Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich.
M. Auerbach i K. Dąbrowski: „Disce latine”. Podręcznik do nauki łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Lwów, 1935. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Drzazgi

Czy w Polsce dużo jest „skarbow”?

Czytając — ostatnio wydane drukiem — sprawozdanie Związku Banków w Polsce, nakreśliłoby sobie ustęp następujący:

„Istnieje naprawdę w kraju poważne kapitały stezauryzowane w złocie (t. j. przechowywane przez właścicieli pod postacią monet złotych itp. przedmiotów wartościowych — przypisek red.), jednak nie ujawniają one tendencji do wyjścia na rynek i do odegrania aktywnej roli w życiu gospodarczym. Trudno jest ściśle ustalić, jakie przyczyny psychiczne skłaniają właścicieli tych kapitałów do trzymania ich bezprocentowo w ukryciu. Jesteśmy jednak zdania, że jedną z poważnych przyczyn jest stłumienie inicjatywy gospodarczej w społeczeństwie, spowodowane z jednej strony wysokim obciążeniem podatkowym i niewspółmierną rozbudową ciężarów socjalnych, z drugiej zaś — nadmierną inicjatywą gospodarczą państwa.”

Z dwóch przyczyn powyższy cytat jest ciekawy. Raz dlatego, że — wbrew dość powszechnej opinii, głoszącej, że tezauryzacja się skończyła, albowiem stezauryzowane kapitały rzekomo bądź wprowadzono w obieg, bądź też „wbudowano” w nowe domy — Związek banków stwierdza, iż tak nie jest, że natomiast mamy w Polsce jeszcze sporo „skarbow” złotych, ukrytych „w poczekalach”. Drugi raz — dlatego, ponieważ opinia Związku Banków, a więc organizacji, bardzo liczącej się z życzliwością czynników rządzących, wypowiedziana została z uznania godną szczerością. Etyzm, nadmierne podatki i nadmierne świadczenia socjalne tłumia inicjatywę gospodarczą... Są to prawdy, które głosimy od dawien dawna! Dobrze się stało, że tak poważna organizacja, jaką jest Związek Banków, jasno wypowiedziała swój pogląd na tę sprawę. Nie trzeba być „endekiem”, by dostrzegać szkodliwość poczynań na odcinku gospodarczym...

Żle zużywane uprawnienia

Są dziedziny, w których interwencja czynnika oficjalnego jest nie tylko pożądana, ale nawet konieczna. Do nich należy policja budowlana. Otóż, niestety, działalność stołecznych władz inspekcyjno - budowlanych wykazała, jak nieraz źle bywają zużywane uprawnienia, przysługujące czynnikom urzędowym. W związku z głośną katastrofą budowlaną przy ulicy Freta, pewien znajomy Warszawianin opowiadał nam, jak to całe nastawienie inspekcji budowlanej było skierowane na zewnętrzny wygląd domów. Inspekcje nakazywały pod groźą wysokich kar (do 3 tys. zł), aby domy „pięknie” wyglądały. Aby były otynkowane, aby były pomalowane klatki schodowe, drzwi, okna itd. Nie zwracano natomiast niemal żadnej uwagi na gnicie sufitów, ścian, podłóg, dachów, strópów itd. Szło więc inspekcji o estetyczny wygląd zewnętrzny, a o rzeczywistym remoncie, któryby zabezpieczył dom przed ruiną, a jego mieszkańców przed groźbą utraty życia — jakoś dziwnie niefrasobliwie zapomniano.

Oj, ten kult blichtru i powierzchowności! Widzimy go nie tylko w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

Dobrowolny więzień

Nędza na wsi skłania ludność do dziwnych nieraz zabiegów samoobronnych. Niejaki Franciszek Listek z końcem jesieni umyślnie starał się iść do więzienia. Karany był poraz pierwszy za opór władzy, w następnym roku za fałszywe samooskarżenie się o kradzież, którą popełnił dopiero za rok, później za uszkodzenie ciała, a ostatnio za kradzież butelki piwa i pozbicie woźnicy browaru. Tym razem sąd skazał go na 9 miesięcy więzienia. Gdy zbliżyła się wiosna, Listek złożył podanie o darowanie mu części kary, pisząc co następuje:

„Nie mając środków na przeżycie zimy na wsi, bo o zarobku zimą nie ma mowy, muszę z konieczności iść do więzienia, gdzie mam dach nad głową, ciepło i nieźle wcale strawę.”

Narazie zwolniono go na roboty w polu

Zmiany taryfy towarowej P. K. P.

Po blisko rocznej pracy zostały ukończone w min. komun. studia nad rewizją taryfy towarowej P. K. P. Rewizja taryfy objęła: 1. układ podręczników taryfowych, 2. treść przepisów taryfowych, 3. budowę schematów opłat przewozowych (tak zw. baremów klas taryfowych) oraz 4. t. zw. opłaty doatkowe.

W zakresie postanowień taryfowych jedną z najważniejszych zmian, jakie wprowadzono w wyniku rewizji, jest obniżenie podstawowej normy wagi przy przesyłkach wagonowych z 15 do 10 tonn, co stanowi obniżenie kosztów przewozu towarów o małym ciężarze gatunkowym oraz potania również obrotu mniejszymi partiami towaru. Z innych ważniejszych zmian w tej grupie przepisów wymienić należy obniżenie minimalnych norm wagi przy przewozie przedmiotów wielkich rozmiarów z 2 tys. kg. do 1 tys. kg., a przy przewozie środków transportu lądowego, wodnego i powietrznego — z 3 tys. kg. do 2 tys. kg. Potanieje też przewóz w wagonach - chłodniach wskutek obniżenia z 5 proc. do 3 proc. przewoźnego za zużycie tych wagonów. Zmianie ulegnie również sposób obliczania przewoźnego za drobne przesyłki zwierząt żywych celem ujednolicenia go z zasadami stosowanymi przy przesyłkach wagonowych.

W zakresie schematów opłat towarowych wprowadzono następujące zmiany: w wyniku zaniechania walki konkurencyjnej z samochodami na krótkich odległościach — niewielkiej podwyżce uległy opłaty klas drobnicowych i droższych klas wagonowych na odległościach 5 — 100 km., natomiast na odległości powyżej 100 km. koszty przewozu drobnicy doznają obniżki, dochodzącej do 12 proc. w klasie I, do 17 proc. w klasie II i do 25 proc. w klasie III, do któ-

rej należą najtańsze towary. Uporządkowano układ schematów opłat przewozowych, ustanawiając 16 zasadniczych ogólnych klas wagonowych (zamiast obecnych 7), równomiernie rozłożonych w pierwszym stopniu różniczek poziomej. Taryfę na przewóz przesyłek drobnych ujęto w 3 klasach o 2 normach wagi każda (do 2.000 kg. i powyżej). Celem przyspieszenia obrotu towarowego obniżono koszty przewozów przesyłek pośpiesznych przez wprowadzenie trzech klas zamiast dotychczasowej jednej klasy, która była prohibicyjna dla towarów tańszych; zmiana ta powoduje obniżkę na średnich i dalszych odległościach do 50 proc. Dopłatę za przewóz przesyłek pośpiesznych pociągami ruchu osobowego obniżono z 25 proc. do 10 proc. Klasę specjalną dla zboża obniżono o 10 proc., a dla zwierząt żywych o 30 proc. na odległości powyżej 300 km. W klasie dla węgla przywrócono normalną budowę, a klasę dla materiałów drzewnych utrzymano bez zmian.

W zakresie opłat dodatkowych obniżono opłaty za ważenie wagonów niemleczących się na wadze, za przeładowanie przesyłek z jednego do drugiego wagonu, za dodatkowe zlecenie nadawcy, za wynajem klatek do przewozu zwierząt, za pojenie, za zawiadomienie telefoniczne odbiorcy o przybyciu przesyłek itp. Pewne zniżki wprowadzono też za przewozy t. zw. lokalne, t. zn. w obrębie tej samej stacji pomiędzy stacją a ładownią publiczną itp. Uporządkowano i usystematyzowano przytem wykazy opłat dodatkowych i dotyczące ich postanowienia, wydzielając jednocześnie do zeszytu taryf portowych opłaty dodatkowe w portach ze względu na specjalny ich charakter.

ZAPRASZAMY NA UCZTĘ WINOGRONOWĄ...

do zawsze słonecznej JUGOSŁAWII. Wycieczki towarzyskie wypoczynkowe. Zapisy i informacje: **ORBIS** — wszystkie oddziały oraz **FRANCOPOL**, Warszawa, Mazowiecka 9.

KRONIKA GOSPODARCZA

Odraczanie i rozkładania na raty oraz umarzanie nadzwyczajnej daniny majątkowej i podatku majątkowego

Ukazał się okólnik ministerstwa skarbu z dnia 26 sierpnia br. w sprawie upoważnienia izb i urzędów skarbowych do odraczania i rozkładania na raty oraz do umarzania nadzwyczajnej daniny majątkowej i podatku majątkowego. Okólnik ten upoważnia wszystkie izby skarbowe do:

- zezwalania na ratalną spłatę i odraczania spłaty zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej bez względu na wysokość zaległości — na okres czasu, nieprzekraczający 6 miesięcy;
- umarzanie zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej w wypadkach stwierdzonej nieściągalności do kwoty 1.000 zł dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego;
- zezwalania na ratalną spłatę zale-

głości w podatku majątkowym do kwoty 50.000 złotych bez ograniczenia czasu, do kwoty zaś 200.000 zł na okres nieprzekraczający 2 lat;

d) odraczania, spłaty zaległości w podatku majątkowym na okres czasu, nieprzekraczający 6 miesięcy;

e) umarzania zaległości w podatku majątkowym w wypadkach stwierdzonej nieściągalności do kwoty 10.000 zł dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego.

Pozatem okólnik upoważnia urzędy skarbowe do:

- zezwalania na ratalną spłatę i odraczania spłaty zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej bez względu na wyso-

WRZESIEŃ NA MORZU POŁUDNIOWYM

Luksusowe wycieczki morskie wzdłuż przepięknych wybrzeży MORZA ŚRÓDZIEMNEGO **FRANCOPOL**, Warszawa, Mazowiecka 9.

Niespodzianka dla naszych Czytelników

W czwartek dnia 5 września odbędą się specjalne dwa przedstawienia dla naszych Czytelników po groszowych cenach. O godz. 16-tej zakupiliśmy dla grzecznych dzieci naszych Czytelników prześliczną bajkę w 3-ach aktach Karola Tomaszewicza z muzyką St. Witczyka p. t.

„GUDOWNY RUBIN”.

Akt I przedstawia nam życie ślicznej królowej wśród zwierząt, akt II rozgrywa się w zaczarowanej krainie, gdzie króluje straszny smok. Akt III odbywa się na dworze króla Mikusia. Przez trzy akty pięknej bajki, urozmaiconej suto tańcami, zobaczymy szereg zwierząt, które ludzkim głosem przemawiają na scenie. Bajeczka grana jest przy orkiestrze z udziałem baletu.

Tegoż dnia o godz. 18-tej (a wyznaczaliśmy tę godzinę, aby starsza młodzież mogła również być na przedstawieniu) podziwiamy będziemy pełną romantyzmu sztukę w 5-ciu aktach ze śpiewami i tańcami z powieści Kraszewskiego z muzyką Zygmunta Noskowskiego, p. t.

„CHATA ZA WSIA”

Sztuka ta dzięki znakomitej grze artystów pp. Sroczyńskiej (Aza) Or-

zańskiej (Jaga), Żarskiej (Motruna), Szczerbowskiemu (Tumry), Palańskiemu (Lepiuk), Koczorkiewiczowi (Aprasz) i Laurentowskiemu (Janko) zyskała duży rozgłos. „Chatę za wsią” Teatr Narodowy gra przy orkiestrze, urozmaica ją pięknymi tańcami. Aby umożliwić wszystkim zobaczenie „Gudownego Rubina” i „Chaty za wsią”, ceny miejsc wyznaczaliśmy w dwóch kategoriach, a więc: od 1-go rzędu do 10-go — 50 gr, od 11-go rzędu do ostatniego 25 gr.

Czytelnicy, pragnący skorzystać z okazji nabycia tanich biletów, zechcą wyciąć kupon z naszego pisma, wzgl. wykazać się kartą abonamentową i na podstawie tychże administracja naszego pisma sprzeda dowolną ilość biletów po powyższej cenie.

Przypominamy, że przedstawienia odbywają się przy orkiestrze, urozmaicone śpiewami i tańcami.

TEATR NARODOWY
KUPON
na przedstawienie zniżkowe
dla Czytelników naszego pisma.

kość zaległości na okres czasu, nieprzekraczający 2 miesięcy;

b) zezwalania na ratalną spłatę zaległości w podatku majątkowym do kwoty 50 tys. zł na okres czasu nieprzekraczający 6 miesięcy, i do kwoty 20.000 zł — na okres czasu, nieprzekraczający 18 miesięcy;

c) odraczania spłaty zaległości w podatku majątkowym do kwoty 50.000 zł na okres czasu, nieprzekraczający 2 miesięcy.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Obrót przedsiębiorstw kinematograficznych.** Min. skarbu okólnikiem z dnia 18. 7. 1935 r. L. D. V 19974/4/35 wyjaśnił, że inkasowane przez przedsiębiorstwa kinematograficzne opłaty na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża ora zna rzecz funduszu Pracy, jako pozycje przechodzące, nie będą wynikiem działalności przedsiębiorstw kinematograficznych, nie stanowią obrotu, podlegającego opodatkowaniu państwowym podatkiem przemysłowym. Pobierane natomiast przez przedsiębiorstwa kinematograficzne wynagrodzenia za inkaso tych opłat podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych. (k)

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się nr. 66 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 31 sierpnia rb., w którym opublikowane zostały następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia rb. o przewozie emigrantów do krajów zaocencjonalnych (poz. 414); rozp. min. skarbu z dnia 22 sierpnia rb. w porozumieniu z ministrami: przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. o zmianie rozp. z dnia 25 października 1934 r. w sprawie zwrotu dla przy wywozie niektórych towarów (poz. 415); rozp. min. skarbu z dnia 25 sierpnia rb. w porozumieniu z ministrami: przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. o zniżce celnej na brzoskwinie świeże (poz. 416).

(k) **Sytuacja walutowa — dalsza zwyżka dolara.** Na wczorajszych giełdach walutowych zanotowano w dalszym ciągu wyraźną mocniejszą tendencję dla przy wywozie amerykańskiej, która zbliża się do górnego punktu złota. Dewiza na Londyn utrzymuje się mniej więcej dokładnie na poziomie kursów sobotnich. W związku ze zwyżką dolara i utrzymaniem się funta na dotychczasowym poziomie, dolar jest notowany w Londynie niżej, niż przed paru dniami. Zwyżkę wykazała dewiza na Amsterdam, która nareszcie zdecydowanie oderwała się od zbliżonych do dolnego punktu złota kursów, notowanych w ostatnich tygodniach. Jakkolwiek kursy paryskie tego nie dowodzą, dewiza na Zurych wyraźnie zwyżkowała. Jednocześnie w Zurychu wyraźnie spadł frank francuski, co dowodzi zwyżki franka szwajcarskiego. Dewiza na Mediolan powróciła w Paryżu do poprzednich niskich kursów.

Z ZAGRANICY

(z) **Dalszy poważny spadek zapasu pokrycia w Banku Włoch.** Zapas złota w Banku Włoch spadł ostatnio o przeszło 155 milj. lirów przy jednoczesnym wzroście zapasu dewiz o blisko 68 milj. lirów. W ten sposób ogólny spadek zapasu pokrycia sięga 87 milj. lirów. Łącznie z odpływem pokrycia, zanotowanym w paru poprzednich dekadach, zapas tego pokrycia spadł ostatnio o blisko pół miljarda lirów. Następne dekady wykażą, czy ściśle były przewidywania min. skarbu, który zapowiedział redukcję pokrycia na potrzeby opłacenia importu w wysokości ok. 500 milionów lirów.

Krótkie informacje gospodarcze

— Na Kaszubach zbiory zbóż, a w szczególności żyta i pszenicy, przedstawiają się bardzo pomyślnie. Również przewidyuje się urodzaj okopowych. Jedynie zbiory owoców będą nieco mniejsze.

— Giełda pieniężna w Warszawie zawarła w lipcu b. r. 3.213 transakcji na sumę 50.873.8 tys. zł.

— XXIII Targi Wschodnie w Królewcu zostały zakończone z dużymi rezultatami zarówno co do frekwencji, która była bardzo wysoka (około 160 tys. osób zwiedzających), jak i co do obrotów (wzrost o blisko 20% w porównaniu z r. ub.). Polska zajmowała na Targach obszerny dział wystawowy.

— W I półroczu r. b. Litwa dopłaciła do eksportu masła przeszło 8½ miliona litów.

— Preliminarz budżetowy Finlandii na r. 1936 sumuje się po stronie wydatków i dochodów suma około 3.800 milionów marek fińskich. Preliminarz przewiduje nieznaczna nadwyżkę dochodów.

— Dnia 26 sierpnia b. r. nastąpiło w Bratysławie otwarcie Międzynarodowych Targów Dunajowych.

— Objawem wzrastającego kryzysu w Czechosłowacji obok drożyzny w dziedzinie artykułów pierwszej potrzeby jest masowa obniżka płac robotniczych w Zagłębiu Ostrawskim; zniżka płac sięga 25%.

— Węgierski Bank Narodowy obniżył stope dyskontowa z 4½ do 4%, stopę zaś od pożyczek pod zastaw papierów państwowych z 5 do 4½%.

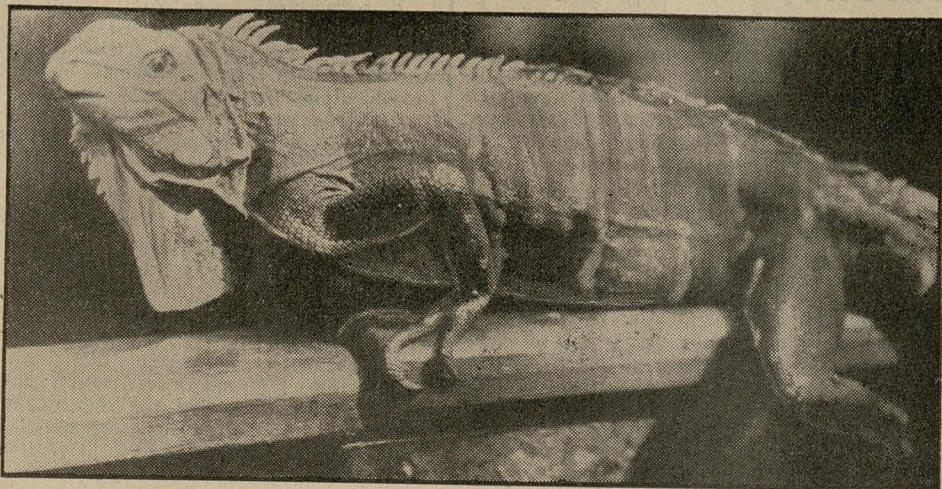
— Jesienne Targi Wiedeńskie rozpoczęły się w dniu 1 września i trwać będą do 8 września b. r. włącznie.

— Rząd jugosłowiański postanowił budowę sieci dróg turystycznych na wybrzeżu Dalmatyńskim.

— Wszelkie przesyłki towarowe do Turcji o wartości powyżej 50 funtów tureckich podlegają obowiązkowi dołączania świadectw pochodzenia.

Leguany na wrześniową wystawę akwaryjną

Ich biologja, sposób polawania na nie, oraz utrzymywania ich w niewoli

Dyrekcja Ogrodów Miejskich sprowadziła na wystawę akwaryjną wrześniową, prócz nowych gatunków ryb, piękne okazy jaszczurów, zwanych Leguanami (Iguana tuberculata vel viridis).

Leguany charakteryzuje czworokątne spłaszczone głowa, grzbietowy grzebień i taki grzebieniowy płat podbródkowy, silne palce o ostrych pazurach i długi, bo metrowy ogon. Kolor ich skóry jest zielony z odcieniem niebieskawym i brązowym.

Jaszczurki te zamieszkują gorącą Amerykę Południową i kraje, sąsiadujące z Zatoką Meksykańską. Całe prawie życie spędzają w koronach drzew, gdzie popisują się zgrabnymi sztuczkami akrobatycznymi. Najchętniej utrzymują się na drzewach, położonych u brzegów rzek. Gdy tu, w razie niebezpieczeństwa, zeskakują do wody, w której jako dobrzy pływacy bezpiecznie się czują.

Żywią się roślinami i owadami. Podczas zasadzki bronią się zawzięcie. Dla postrachu przeją swój grzebień grzbietowy, wydychają worek gardłowy, syczą i biją ogonem.

Ponieważ są to zwierzęta bardzo czujne i mało dla oka myśliwego widoczne, poluje się na nie z psami. Skoro tubylcy chwycą leguana, starają się go unieszkodliwić, i to w sposób barba-

rzyński. W tym celu po przebicciu gardła — przeprowadzają przez nie i otwory nosowe drut czy sznurek i związują paszczę. Z środkowego palca nóg wyjmują ścięgna i niemi przytwierdzają nogi parami do grzbietu.

Samice składają w miesiącach lutym do kwietnia po kilkanaście żółtych jaj i zakopują je w piasku na brzegu morza. To ich cała praca. Gdy o płoć zupełnie się nie troszczą. Z jaj wychodzą małe 10 centymetrowe leguanki — podobne raczej do naszych pospolitych jaszczurek niż do swych rodziców. Nie mają bowiem początkowo ani grzebieni ani też kształtu leguana.

W niewoli są to zwierzęta spokojne i ciche. Poznają swego hodowcę i z jego ręki zjadają pokarm. Naturalnie, że pierwszy czas po ich schwytaniu — niełatwo je do pokarmu przyzwyczaić, gdyż są uparte i wybredne.

Nie wszyscy amatorzy terraryj mogą hodować leguany, gdyż zwierzęta te utrzymują się przy życiu tylko przy temperaturze 27—28 stopni Celsjusza. W palmiarni poznańskiej czują się one nieźle — zjadają się bananami i innymi smakołykami — i ręcznie o-czekują otwarcia wystawy — ażeby pokazać się zwiedzającym.

Dr. W. Rak.

Rzuć pióro — wylej atrament!

Motto: Nie baw się w zbędną korespondencję miłosną, bo „verba volant, sed scripta manent“.

„Ostrożnie z listami miłosnymi!“ — woła jeden z prawników londyńskich, specjalista w sprawach rozwodowych, i uzasadnia swoją przestrożę w sposób następujący:

Listy, pisane pod wpływem „wysokiego napięcia“ uczuć miłosnych, upiększone licznymi i gorącymi westchnieniami, już w wielu wypadkach stały się źródłem wielkiej wesołości w sądzie rozwodowym, lub też — co gorsze! — zamieniały się w niebezpieczną broń w ręku zręcznych rzeczników strony oskarżającej.

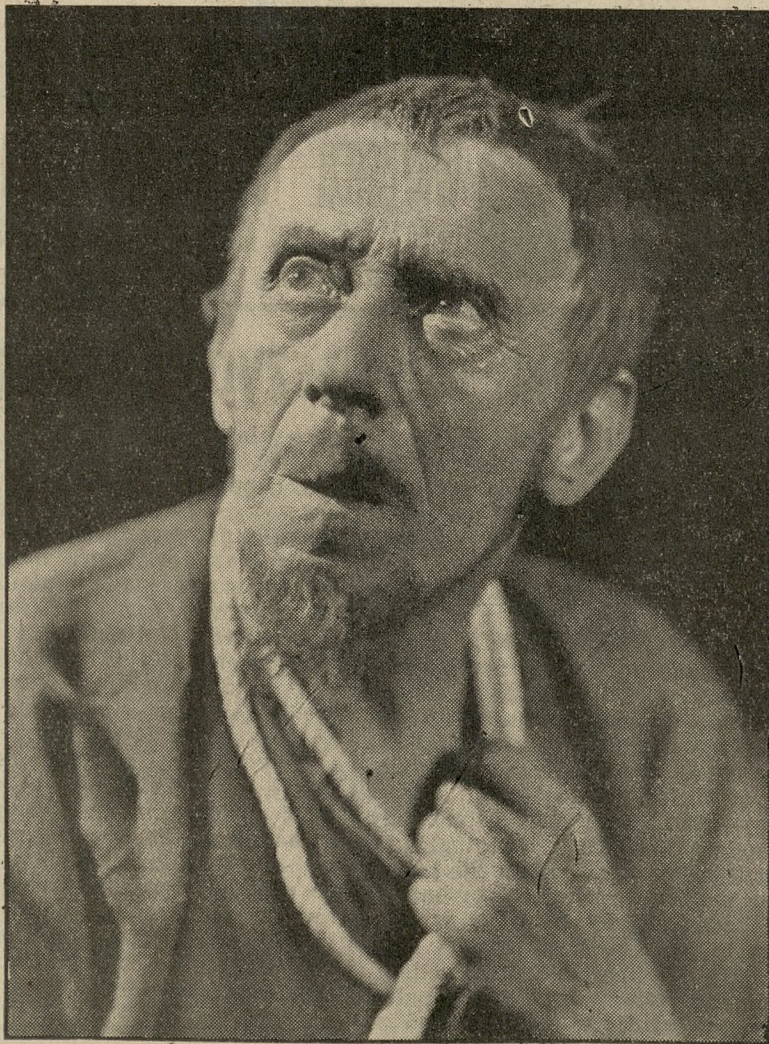
W jednej z rozpraw, jaka odbyła się przed paru tygodniami, zastępca prawni powódki złożył na stole sędziowskim kilka oprawionych w skórę cielec toów listów miłosnych pozwanego. Aczkolwiek przy czytaniu niektórych wyjątków z tej intymnej korespondencji sercowej, sala trybunańska trzęsła się od śmiechu, to jednak fakt tak pieczowego przechowywania „jego“ listów, stanowił silny argument, dowodzący niepowszednich afektów powódki do pozwanego. I sprawa potoczyłaby się zwykłym torem i zakończyła skazaniem nieostrożnego amanta na zapłatę odszkodowania „za niedotrzymanie słowa“, gdyby nie przebiegłość adwokata strony pozwanej, który w pewnej chwili zapytał: — Czy pani wszystkie otrzymane listy miłosne każe tak pięknie oprawiać? — Tak jest! — odparła młoda kobieta — w moim mieszkaniu mam parę półek zapełnionych podobnymi utworami: — A tomiki te zawierają listy dawniejszych adoratorów pani, prawda? — indagował dalej adwokat. — Oczywiście! Było ich przecież legion... — odpowiedziała z pewną chępliwością nieostrożna niewiasta. Oświadczanie to pozbawiło powódkę kilkudziesięciu tysięcy złotych. Trybunał, nie uznając nawet za potrzebne udawać się na naradę, przyznał niefortunnej pannie W. „odszkodowanie“ w kwocie dziesięciu — groszy!

Jeżeli chodzi o przechowywanie listów miłosnych, powiada wspomniany prawnik, to bywa ono skuteczniejsze nie tylko w formie biblioteczki domowej. Są jeszcze inne sposoby.

Oto jedna ze znanych artystek scenicznych, posiadająca obszerny salonik, wytapetowany płomiennymi pismami setek wielbicieli najrozmaitszego wieku i kondycji, poczynając od rozamorowanego sztubaczka, a skończywszy na przedstawicielach

wysokiej finansjery i arystokracji rodowej, z monokiem w oku i podagrą w nodze... — W chwilach nud i przygnębie-

Dziś inauguracja sezonu zimowego w Teatrze Polskim

Dziś nastąpi uroczyste otwarcie sezonu zimowego. Odegrane będzie potężne dzieło K. H. Rostworowskiego „Judasza z Kariothu“, które przygotował reżysero mistrz Solski, kreując równocześnie rolę tytułową. Pozostałe bilety na przedstawienie dzisiejsze i trzy następne nabywać moż-

na w kasie Teatru Polskiego.

Występy mistrza Solskiego wzbudziły nadzwyczajne zainteresowanie, zamówienia na bilety — masowe. Jak wiadomo bowiem, Judasz Ludwika Solskiego jest kreacją rewelacyjną.

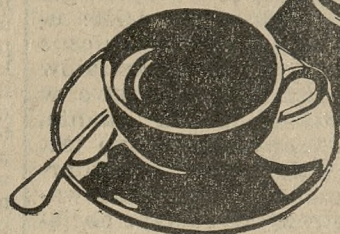
Okładki z aluminium

Pomysłowy wynalazca angielski sporządził okładki do książek z aluminium, które odznaczają się lekkością i zarazem trwałością. Okładki te są oczywiście tańsze od okładek ze skóry lub innych materiałów. Wynalazek ten znalazł już za-

Aby zachować to co dały dziecku wakacje

należy dawać mu na śniadanie OVOMALTYNĘ Dra WANDERA

Ovomaltyna zawiera witaminy wzrostu, sole mineralne i wszystkie składniki odżywcze, potrzebne do rozwoju organizmu.

OVOMALTINE

nia, — mówi artystka — odczytuję urywki z tych namiętnych wypracowań, i wówczas ogarnia mnie wesołość i jest mi znów dobrze.

Jak fatalnym orężem stać się może list miłosny w ręku mściwej kobiety, unaocznia nam wypadek, w którym pewna „porzucona“ niewiasta, posiadająca całą kolekcję takich pism niewiernego mężczyzny, w dzień ślubu tegoż posłała swej rywalce wybór listów, pisanych przez młodego pana do przedmiotu jego dawnych afektów — listów, aż „kapiących“ od gorących wynurzeń i zapewnień niewzruszonej miłości do grobowej deski. I później, w każdą rocznicę ślubu, listowy przynosił pani K. po parę egzemplarzy pisemnych dowodów zmienności uczuć jej małżonka — ku przestrodze adresatki! Kr.

stosowanie w księgarstwie angielskim, a ostatnio w czechosłowackim. Okładki aluminiowe używane są narazie tylko do książek tańszych, a zwłaszcza do egzemplarzy przeznaczonych do bibliotek szkolnych, ludowych i publicznych.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Inauguracja sezonu w Teatrze Nowym odbędzie się w sobotę, bieżącego tygodnia dnia 7 września. Na otwarcie sezonu dana będzie nieznaną dotąd w Poznaniu znakomita sztuka pt. „Most“, popularnego na scenach polskich autora Jerzego Szaniawskiego, twórcy chlubnie znanych scenicznych utworów „Lekkość“ — „Ewa“ — „Adwokat i róża“ — „Fortepian“ i in. cieszących się stale niezwykłym powodzeniem we wszystkich teatrach polskich. Premiera sztuki „Most“ otrzyma na scenie Teatru Nowego świetną obsadę artystyczną. Oprawa dekoracyjna Kazimierza Krajewskiego. Przedprzedaż biletów na inauguracyjne przedstawienie sztuki „Most“ i na dalsze przedstawienia rozpocznie się w środę 4 bm. w firmie F. Zygariowski.

Z Teatru Narodowego

Dzisiaj przedstawienie zawieszone z powodu generalnej próby. Jutro, w środę 4 bm. dwa przedstawienia o godz. 16 okłaskować będą dzieci śliczną bajeczkę pt. „Cudowny rubin“. Bajka ta dzięki pięknym tańcom, przemiłej treści i skocznej muzyce zyskała olbrzymie powodzenie; o godz. 20 zobaczymy przepiękną sztukę w 5 aktach ze śpiewami i tańcami, z muzyką Noskowskiego pt. „Chata za wsią“.

Bilety wcześniej nabyte można w firmie A. Szrejbrovski, ul. Pierackiego 20, a przed przedstawieniem przy kasie w teatrze.

Chór Dana w Poznaniu

Chór Dana, najznakomitszy i najpopularniejszy, nie tylko w Polsce ale i zagranicą zespół revellersów polskich, którego każdorazowy występ w Poznaniu jest prawdziwą sensacją dla najszerzszych sfer publiczności — po kilkumiesięcznej przerwie — przybywa do naszego miasta i wystąpi **jedyny raz w sobotę, dnia 7 września o godzinie 11 wieczorem w kinoteatrze „Słońce“.**

Chór Dana wykona tym razem wielki, popisowy program obejmujący 25 piosenek, między innymi szereg nowości w Poznaniu nigdy jeszcze nie wykonywanych, między innymi najnowsze przeboje z filmów dźwiękowych, które dopiero w jesieni lub zimą ujrzymy na naszych ekranach a do których muzykę skomponował sam Władysław Dan oraz prześliczną nastrojową piosenkę z operetki „Rose Marie“, granej obecnie z niebywałym powodzeniem w Teatrze Wielkim w Warszawie. Piosenkę tę oraz szereg innych nowych przebojów wykona ulubieniec wszystkich kobiet, najpopularniejszy piosenkarz polski Mieczysław Fogg. Stronę humorystyczną reprezentować będzie świetny satyryk i piosenkarz A. Wysocki, który między innymi wykona nową piosenkę p. t.: „Wacu“.

Każdy występ Chóru Dana w Poznaniu to zgóry można przewidzieć wielki i zasłużony sukces — to zgóry zapewniony komplet. I tym razem będzie to samo. Wobec niebywałego powodzenia — uprasza się o wcześniejsze zakupywanie biletów, które po cenach najniższych od 1 do 3 zł są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrovskiego, ul. Br. Pierackiego 20. Telefon 56-38.

Za oddanie ostatniej przysługi naszemu najukochańszemu bratu, szwagrowi i wujowi, s. p.

Michałowi Niemirowicz-Szczyttowi

oraz za liczne dowody szczerego współczucia i żalu okazane nam po Jego śmierci, także za wieńce i kwiaty, składamy Szan. P. P. Urzednikom Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, Rodzinie Leśnika Koło Poznania, Stowarzyszeniu Urzedników Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu, P. P. Dzierżawcom Majątków Państwowych oraz krewnym, przyjaciółom i znajomym

najserdeczniejsze podziękowanie.

zg 11 731

Rodzina.

Wróciłem

Dr. R. E. Matuszewski

Wielkie Garbary 40 — tel. 14-80

WRÓCIŁEM

Dr. Med. ST. OKONIEWSKI

lek. specjalista w chorobach skóry i moczopłciowych
Poznań, ul. Br. Pierackiego 19 m. 7.
Telefon 53-99 Przyjmuję 10-13 oraz 16-19

Lokal śródmieście

12,20, resp. 28 pokoi II. piętro, front, widny, słoneczny, zdatny na urząd. biura, szkołę zawodową, do wynajęcia. Plac Święto-krzyski 4, właściciel.

zg 11692

Ostrzeżenie

Ostrzegam niniejszem przed nabyciem zaginionych 4 weksli podpisanych przeze mnie in blanco po 2000,— zł, które jednocześnie unieważniam. BOLESŁAW WEZYK — Grodzisk, (Wielkopolska).
Pg 5 556-56.61

Książkowa

do hurtowni z branży aptecznej, rutynowana, znająca korespondencję polsko-niemiecką i zestawienie bilansów potrzebna. Zgłoszenia z życiorysem, pensją i odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego dg 3875

Mareckiego

— mieszanki, dropsy i śmietankowe
groszowe to towar pożądanym i wyróżnianym przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań

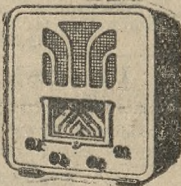
zg 13 491

PHILIPS

warszawa pracuje!

Wartościowy odbiornik 3-lampowy, który daje więcej, niż można było kiedykolwiek za te pieniądze otrzymać:

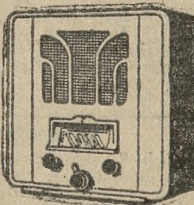
947 A

3-lampowy odbiornik na prąd siłowy. Supresor, eliminujący lokalne stacje. 3 zakresy fal: 18-52 m, 200-600 m, 800-2000 m. Wbudowany głośnik elektrodynamiczny ze stałym magnesem. Wymienne skala z nazwami stacji.

Odbiornik, którego wspaniałe walory techniczne i akustyczne, będą niespodzianką dla najbardziej krytycznie wyposażonych radiolubaczy

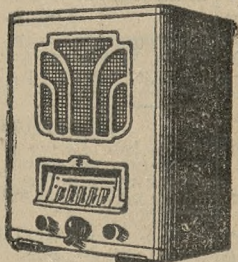
44 A

Odbiornik zbudowany według układu „Super-Inductance”. 3 lampy-pentody MINIWATT. 3 obwody strojone. Filtr widmowy. 2 zakresy fal: 200-600 m i od 800-2000 m. Wbudowany głośnik elektrodynamiczny ze stałym magnesem. Wymienne skala z nazwami stacji.

Luksusowa superheterodyna z okładek dla wybrednych znawców muzyki

525 A

Luksusowy odbiornik — edycja 5 lampowa superheterodyna z okładek. 7 obwodów strojonych. Siła audycji niezależna od mocy stacji. Urządzenie przeciwzakłóceniom. Regulacja barwy tonu. Wbudowany głośnik dynamiczny ze stałym magnesem. Wymienne skala z nazwami stacji.

3 nowe modele krajowych odbiorników Philipsa — to 3 niewyczerpane źródła radości!

Stale wzrastające zapotrzebowanie na słynne odbiorniki Philipsa wywołało konieczność wielkiej rozbudowy naszej produkcji.

Kapitał akcyjny podwyższono z 5 na 14 milionów złotych!

Ilość zatrudnionych w fabryce wzrosła w ciągu roku przeszło dwukrotnie.

Nowe rewelacyjne modele odbiorników na sezon 1936 r. Philips Warszawa pracuje!

PHILIPS

zg 11 731

Lemiesze

Odkładnie
Szpadle — Widły
Drewno do prasow. słomy
Gwoździe — Śruby
Wagi decymalne
Okucia budowlane
Kuchnie wstfalskie
Naczynia emaljowane
Latarnie stojące

najtaniej w firmie

Jan Deierling

Poznań, Szkolna 3.

Tel. 35-18, 35-43

Przyjmuje asygnaty

„Kredyt”
zg 14 483

Trzech warunków

pragnie każda Pani przy zakupie materiałów na

SEZON JESIENNY

Wielki wybór
gustowne materiały
a przede wszystkim
Niskie ceny!

Wszelkie zalety z łatwością znajdzie Szan. Pani w przebogato zaopatrzonym w najnowsze tkaniny wełniane oraz jedwabne w składzie blawatów

W. Nadolski

Poznań, St. Rynek 90

Przyjmuje asygnaty „Kredyt”
zg 14 543

STEMPL
L. KAPELA
WROCŁAWSKA 18
zg 13 472

**Firany
Chodniki
Dywany
Linoleum
Kołdry
Narzutki**

w wielkim wyborze

Nowości jesienne
na suknie, płaszcze
i komplety już nadeszły
i stale poleca

W. Groszkiewicz
Stary Rynek 59

Przyjmuje asygn. Tow. „Kredyt”

Pg 4 936-7 69

Pg 4557

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca Składnica drzewa
G. Kowalkiewicz, Poznań, Strzelcka 14a Tel. 14-59
dg 3807

Kwiaciarka

zdolna zaraz może się zgłosić. Oferty Kurjer Poznański
zg 14 767

Wina węgierskie

w beczkach i w butelkach sprzedaje
okazyjnie — za bezcen

Masa upadłościowa firmy

Hipolit Robiński

w Poznaniu, św. Marcin 23.

Pg 5 558-36.8

ORYGINALNY

RUBEROID

Najlepszy i najtańszy materiał do krycia dachów.

Od 40-letni lat we wszystkich krajach najlepiej zaprowadzony. Odporny na działania atmosferyczne — bezwonny. Przy upale nie ścieka. Rynny dachowe są zawsze czyste. Zużyć go można do każdego dachu, bez różnicy pochyłości. Dobry środek izolacyjny na ciepło i mróz. „Ruberoid” przez szereg lat nie wymaga konserwacji. — Zniżka premii asekuracyjnych, gdyż „Ruberoid” należy do gatunku twardego dachu.
zg 13 053

IMPREGNACJA S. z o o. Fabryka Ruberoidu
BYDGOSZCZ
Każda rolka oryginalnego Ruberoidu jest zaopatrzona wewnątrz stemplem „RUBEROID”.

POLOWANIE

na terenach łowieckich we Wrześni, obejmujących ca. 269 ha, zostanie wydzierżawione

we wtorek, dnia 10 września 1935 r. o godz. 16 w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Ratuszu.

Września, dnia 23 sierpnia 1935 r.

Przewodniczący Spółki Łowieckiej
(—) Sołtysiak, burmistrz.

dg 3 882

Wyraźne i czytelne pismo

jest koniecznym warunkiem przy wszystkich zleceniach ogłoszeniowych — jeśli się chce uniknąć błędów w gazecie i niepotrzebnych wskutek tego nieporozumień. Otrzymujemy często ogłoszenia tak nieczytelnie napisane, że wskutek koniecznego odniesienia się do inserenta, ulega zamieszczenie niepożądanego zwłoka.

Za błędy powstałe wskutek niewyraźnego pisma na zleceniach ogłoszeniowych, odpowiedzialności nie bierzemy.

Administracja.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Kupię

dom z większą amortyzacją, okolicą śródmieście z wpiatą do 25 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 059

Kamienica

składem 22 000 wpiatą 15 000, dochód 4 000. Bloch. Poznań. Aleje Marcinkowskiego 15, zdg 38 124

Kamienice

nowoczesna, dochodowa kupię wprost od właściciela, wpiatą 50 tys. Oferty Kurjer Poznański dr 3812

Parcele

pod budowę willi kupię. Cena Kurjer Poznański zdg 38 007

Domek

lub willę kupię, wpiatą 10 do 14 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 006

Parcele

pod budowę, park, staw, wyspa, 5 morg pod Poznaniem tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 566

Parcela

korzystnie pod budowę przy tramwaju Pałacowa 9. Informacje Wyspiańskiego 15 a. zdg 38 539

Kupię

solidną kamienicę, wpiatą 60 000 wprost właściciela. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 648

Administracji domu

poszukuje urzędnik państwowy obeznany dokładnie ze sprawami podatkowymi i procesowymi. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 618

Willę

kupię, wpiatą 15 do 16 tysięcy. Szczegółowy opis, warunki. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 677

Dom

kupię, wpiatą 5500 lub plac tani. Pocha 15 a — 3. zdg 38 735

Kamienice

nowa komfortowa, cena 45 000 sprzedam. Zgłoszenia Ratajczaka 18 — 7. zdg 38 771

Dom — willę

spiesznie sprzedam, wpiatą 30 000 Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 010

Dom — willę

czynszowa Łazarz kupię, wpiatą 25 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 976

Dom

nowy 5 lokatorów, cena 31 000, amortyzacji 10 000. zdg 38 970

Dom

cena 15 000 dochód 3 000. Jasniński, Plac Wolności 6 — 15. zdg 38 882

Domek

lub willę 2-4 mieszkaniową kupię. Oferty „Par”, 56.30. Pg 5505-56.30

Dom

piętrowy sprzeda właściciel. Winiary, ul. Kowalska 19 c. zdg 38 990/1

Kamienica

centrum, składami, dochód 7000, wpiatą 35 000. Informacje 3-5. Szwańcowska 14 — 4. zdg 38 936

Kupię

dom lub kilka morgi ziemi, wpiatą 10 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 959

Parcele

przy Słowackiego zwarta budowa sprzedam Oferty „Par”, 56.65. Pg 5555-56.65

2. PIENIĄDZ

Pożyczki

zł 40 000 do 50 000 poszukuje na I hipotece. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 35 901

20 000 — 25 000,—

na I. hipotece poszukuje właściciel dwóch domów w wartości 100 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 010

10 000

pożyczki; pupilarne zabezpieczenie na 9 miesięcy poszukuje 10 proc. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 569

100,—

poszukuje, wysoki procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 541

3 000,—

dysponuje rysownik - reklamista karykaturzysta, szuka pola pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 38 621

Złote

monety sprze/am. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 734

1 000 — 1 500 zł

na I hipotece poszukuje. Oferty Oredówni Poznań zdg 38 802/3

Mam 5 000 zł

oczekuje rzetelnych propozycji, zarobku, współpracy w kupna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 779

1 500

pożyczki urzędnika pod zastaw procent zgóry. zgłosz. Kurjer Poznański zdg 38 833

Złote

funt, dolary sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 004

4. OSOBISTE

Skończył się urlop, dni powrotu nastąpił czas, zdobyte zdrowie zapas sił, zachować musi każdy z nas. Jakiś czynnik o tem wiedzą swa rade wnet podaje

Webera podwieczorek

zjedz. On tylko sił dodaje! Cukiernia, Nowa 4. ng 14 367

Zniewage

rzucana na p. Antoniego Kluczyńskiego z Markowic, dnia 18. 8. br. na zebraniu przedwyborczym BBWR w Tulcach przez twierdzenie jakoby p. K. wybrałby był wójtem za wodkę i dlatego nie został zatwierdzony, cofam i odwołuję, gdyż nie polega na prawdzie. Za wyrządzone krzywdy p. Kluczyńskiego uprzejmie przepraszam. W. Doda, Kleszczewo. zdg 38 639

6. OŻENKI

Kawaler

na posadzie posłubi skromne panie najchętniej służącą. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 557

Trzydziestoletnia

inteligentna p. siadająca 1300 morgi wydzie zamaż. Zgłoszenia „Wanda”, Rom. Szymańskiego 4, m. 5. zdg 38 722

Kawaler

40. przystojny blondyn z majątkiem 7000 zł, celem ożenku, poszukuje panny lub wdówki bezdzietnej do lat 35 posiadającej gospodarstwo rolne. Oferty z fotografią uprasza do Oredównika, Poznań d 38.1.

Inteligentne

26 i 27 lat, gospodarne, muzykalne bez majątku, zapoznają panów, pierwszeństwo nauczyciele. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 37 261

Kawaler

budowniczy pozna panne lub wdowę małą gotówką. Cel matrymonialny. Poważne oferty Kurjer Poznański zdg 38 296

Administrator

rolny inteligentny, lat 30 ożeni się paną - wdówką, która natłwi uzyskanie posady na wsi lub biurowej w mieście, albo domowego materialnie do usamodzielnienia się. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 799

Brunetka

lat 21, przystojna, muzykalna, z wykształceniem gimnazjalnym religijną, posiadająca 15 000 zł, pozna parów na odpowiedzialnym stanowisku w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 970

Kuniec

lat 30, Poznański, biedny pozna pania! która pomogłaby usamodzielnieniu się. Cel matrymonialny. Zgłoszenia z fotografią, która się zwróci proszę skierować pod postę restante Torwan 30, Tarnowskie Góry. zdg 38 967

7. SPRZEDAŻE

Kapelusze Koszule Krawaty najtaniej M. Paszek, Wrocławska 30. zdg 37 922

Salon

Biedermeyer inkrustowany, różne meble. Św. Wacław 29 — 2. Pg 5544-56 52

Klacz

5 letnia z żrebieciem dwutygodniowym. Młyn 18. m. 1. zdg 38 899

Jadalnie

stylowe tanio. Stalarnia, Bukowska 3. zdg 38 995

Skład

cukierków, owoców, dobra klientela, sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 38 948

Podwozie

na mleczarkę ciężkie. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 030

Drzewo

budowlane, belki, kantówki, szalówki — według list pomiarowych, deski podłogowe heblowane, deski stolarskie, deski na rusztowania oraz czyste boki 20 mm dostarcza w dobrej jakości oraz po umiarkowanej cenie: M. Perkiwicz, Tartak, Łudwikowo, p. Mosina. Pg 5557-36.12

Kufy do wody

i gnojówki z rozdzielaczem z blachy cynkowej od 200—1500 ltr. Markowski, Poznań, Jasna 16. Pg 5560-36.11

Torby

plóciennę 1,30; — Torby skórzane 6,75 — Teki płóć. od — 8,5 — Teki skórzane 3,90 poleca

Wiktor Cysz

Szkolna 11, naprzeciw Szpitala Pg 4961-34.14

Wózek

4 kołowy, maszynke miesna, piecyk gazowy. Długa 10, m. 12. zdg 37 151

Sprzedaż — Naprawa

wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru. — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosnowski — Poznań, Ratajczaka 2. „Asygnyaty Kredyt” zdg 3 104

Spowodu przeprowadzki

natychmiast na sprzedaż dobrze utrzymany garnitur salony (w całości lub częściowo) składający się z kanapy w narożniku z obudowaniem (biało-niebieski ryps aksamiitny), 2 kanap, 4 krzesel wysięcianych, 4 foteli (gobeliny jedwab), 2 stołów, lustro z konsolą i dywan (smyrna) 4x8. M. Jętność Debina, stacja Lubosina. zdg 37 259

Dom

czynszowy w Ryńku miasta powiatowego nie daleko Poznania, sprzedam, cena 44 000.— do objęcia potrzeba 19 000 reszta na hipotekę po 6 proc. na 8 lat. Dom przynosi 5 500 rocznie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 38 031

„Fiat”

521 limuzyna w dobrym stanie sprzedam tanio za gotówkę. Wiadomość tel 55-25. zdg 38 641

Mahoniowe

łóżko, rzeźbione, antyk 111 x 194 sprzedam korzystnie zaraz. Kreta 23 m. 7. zdg 38 593

Pierzyny

2 komplety dobrym stanie okazuję sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 38 551

Kiosk

mieszkaniem 1 600.— Wskaże Kurjer Poznański zdg 38 517

Kolonjalkę

dobrze zaprowadzona, 2 pokoje kuchnia, klientela gotówkowa — sprzedam. Zgłoszenia Poznań, Polna 34 m. 1. zdg 36 417

Skład rzeźnicki

mieszkaniem i warsztatem w Poznaniu w centrum sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 38 637

Skład

tytoniu, artykułów pisemnych w dobrym położeniu sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 38 598

Odstąpię

pralnie mieszkaniem. Adres Kurjer Poznański zdg 38 627

Ciężarówka

komna 5 tonn, gumowe koła do użytku. Dom. Strzyżewice, p. Leszno. zdg 38 631

Skład cukierków

owoców na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 38 522

Skład

spożywczo-delikatowy, śródmieściu, mieszkaniem sprzedam. Zgł. Kurjer Poznański zdg 38 730

Powielacz

numeratorem sprzedam, zamienię na inne przedmioty. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 711

Szkolne fartuski, berety,

przepisowe czapki chłopięce, pończoszki, swetry, bieliznę poleca

Stanisław Schulz,

Stary Rynek 80/82. Pg 4958/3-33.8/9

Meble

najtaniej poleca Baranowski Poznań Podgórna 13 Pg 3227/8

Parkietowe posadzki dostarcza solidnie i fachowo znana firma

Koraszewski i Marweg

Poznań, Plac Wolności 14 a. dz 3239/40

Meble

najtaniej u Pałacza, ul. Ślesarska 4 pomiędzy ul. Woźną a Wielką. Poznań. dz 3628/9

Karty

do gry, fajki, etui, papierośnice oraz przybory do nalenia w wielkim wyborze i po najniższych cenach poleca Stefan Centowski. Poznań, plac Wolności 10. ng 14 763/9

Pończosznice

Rekordy nowe 180.— używane od 100.— cylindry 60.— igły setka 9.— Polkord, Kozia 12. zdg 38 776

Okazja

skład delikatatów, ryb dobrym punkcie zaraz sprzedam 1 500.— „Jur”, Piekary 26. zdg 38 754

Kiosk

w dobrym punkcie tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 817

Skład

kolonialny z twarem i magłem, 2 pokoje i kuchnia, zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 38 859

Maszyna krawiecka

Singera tanc. Kochanowskiego 17 — 9 zdg 38 855

Gramofon, sztucer

sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 793

Gabinet gdański

bogato rzeźbiony Klubowy garnitur w skórze

Dywan

reczenie wiązany 3 x 4. Skarbo-wa 4, parter, lewo. zdg 38 732

Torby szkolne

skórzane 5,45. teki 0,80 wyrób własny. St. Czarnota. Pierackiego 8. ng 14 764

Tapczany fotele — leżanki

najkorzystniej tylko u fachowca. Wrocławska 13. dz 3 880

Łóżko

dziecięce. Jasna 4 — 4. zdg 39 019

Przedsiębiorstwo

torebkarsko - papiernicze do objęcia zaraz 1 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 000

Skład

kolonialno - spożywczy tanio wprost od właściciela. Adres Kurjer Poznański zdg 38 994

Zakład

fryzjerski centrum Poznania. 7 obsług, dzierżawa 100.— tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 986

Kluby

skórzane, gabinet, sypialnia czeczotowa. Dominikańska 1 — 1. zdg 38 981

Sieć

przywłoka, pięćdziesiątka. Dominikańska 1 — 1. zdg 38 980

Zakład fotograficzny

zaproponowany z mieszkaniem w powiatowym mieście odstąpię. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 38 968

Łóżko debowe

tanio sprzedam. Kreta 7, m. 4. zdg 38 966

Warsztat krawiecki

z przybarami, maszyną dziurkowaną. Bóżnica 15. m. 3. zdg 38 916

Samochód

limuzyna, dobrze utrzymana tanio. Dąbrowskiego 49 b — 35. zdg 38 911

10. MAJĄTKI

315

pszennej zabudowaniami, inwentarzami, zniwami, rak niemiec-kich. 72 000 bez długu sprzeda Ratajczak, Przan, Jezuicka 12. zdg 38 693

11. KUPNA

Wannę

emaliowaną. Wyspiańskiego 15 — m. 12. zdg 38 244

Dwupokojowego
poszukuje zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 869

Poszukuje
pokój z kuchnią wprost od gospo-
darza, na stałej posadzie, dzierża-
wa 1/2 roku zgóry, okolica Jeżyce
lub Łazarz. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 38 941

Komfortowego
3 pokojowego mieszkania blisko
śródmieścia poszukuje od pa-
niarki, urzędniczka państw.
VII kategorii z synem profes.
Oferty do Kurjera Poznańskiego
pod zdg 38 997

2 — 3 pokojowego
mieszkania słonecznego, komfor-
tem, okolicy śródmieścia, pocza-
tek Jeżyce poszukuje bezdzietny
dobry płatnik. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 38 927

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
męski, elektryczność, solidnemu
panu. Fr. Ratajczaka 11 a. 3 wej-
ście. m. 6. zdg 32 169

Dwuosobowy
utrzymaniem uczniom pomoc na-
uce. Szawajarska 12 m. 7.
zdg 38 325

Mickiewicza
3. m. 6. komfortowy dwu- jedno-
osobowy. zdg 35 457

Duży
mały pokój inteligentnym. Da-
browskiego 34. m. 8. zdg 37 636

Klatki
plac Działowy 8 — 8. zdg 38 874

Dwuosobowy
Łakowa 10. m. 9. zdg 38 872

Rybaki
26 — 14. zdg 38 853

Dwuosobowy
dworcu. Focha 27. front — 9.
zdg 38 856

Cieszkowskiego
6 — 7. inteligent. zdg 38 853

Pani
słoneczny. Reya 2 — 19.
zdg 38 842

Frontowy
czysty, elegancki, umeblowany.
panu. Strzałowa 7 — 6.
zdg 36 635

Pokój
ładny parter. Rzeczypospolitej
3 — 1. zdg 39 017

Półwiejska
2 — 6 (utrzymaniem) pianino.
także dni. zdg 39 013

Centrum
uczennicom inteligencji. Wały
Kościuszk. 7 — 5. zdg 39 012

Półwiejska
33 — 8. zdg 39 009

Elegancki
niekrepujący jednoosobowy, dwu-
osobowy utrzymaniem bez. Sw.
Marcin 56 — 6. zdg 39 001

Kręta
5 — 13. front. zdg 38 992

Fryzjer
Wrocławska 20. zdg 38 985

Czysty
elektryczność, łazienka. Focha 76.
m. 5. zdg 38 984

Jedno-
lub dwuosobowy, elektryczność.
Półwiejska 38 a. m. 15.
zdg 38 912

Czysty
Szymańskiego 8 — 9. zdg 38 910

Pokój
Marcina 64. III. front. zdg 38 909

Wszystkich
Świętych 6 — 6, utrzymaniem.
bez. zdg 38 908

Czysty
Strzelecka 14. m. 3. zdg 38 905

Pokój
czysty małżeństwu. Wierzbicice
43. m. 7. zdg 38 895

Panom
panu. Jackowskiego 30. m. 9.
zdg 38 889

2 pokoje
Focha 49 — 7. zdg 38 888

Fredry
3 — 9. pokoje. zdg 38 887

Jasna
wejście Zacisze 2. parter, czysty
zdg 38 885

Uczeń
szkolny na wspólny 15 zł. Długa
9. m. 4. zdg 38 880

Próżny
obszerny pokój zaraz. Ratajczaka
9 — 7. zdg 38 896

Pokój
Sw. Wojciech 29 — 3 zdg 38 953

Focha
47 — 13. zdg 38 949

Pokój
panu. Strzelecka 3 — 10.
zdg 38 943

Cieszkowskiego
6 — 6, utrzymaniem bez.
zdg 38 944

Duży
frontowy utrzymaniem, najchet-
niej uczennice. Kręta 23. m. 7.
zdg 38 931

Grunwaldzka
17. parter. lewo, również gimna-
zjum. zdg 38 928

Małżeństwa
Strzelecka 31 — 11. zdg 39 023

Pokoik
Słowackiego 48 — 4. zdg 38 930

Słowackiego
39 — 9. zdg 38 929

Słoneczny
Poznańska 26 — 9. zdg 38 928

Niekrepujący
światło elektryczne, balkon. Sta-
szica 3. m. 8. zdg 38 923

Jeżycka
45 — 9. zdg 38 919

Pokój
Górna Wilda 78 — 6. zdg 38 316

Wygody
Kwiatowa 3 — 3 (utrzymaniem).
zdg 35 599

Frontowy
pokoik, utrzymaniem od 1. Ma-
tejski 3. m. 4. zdg 36 730

1—2
używaniem kuchni. Matejski 44.
m. 6. zdg 38 044

Dwuosobowy
utrzymaniem. Trzeciego Maja 3 a
m. 17. zdg 38 646

Jedno-
dwu- trzyosobowy słoneczny, u-
trzymaniem bez. Zupańskiego 2.
m. 9. zdg 38 506

Pokój
Małackiego 13 — 5. używaniem
kuchni. zdg 38 527

Małackiego
5 — 19. zdg 38 533

Czysty
wygodami blisko Mostu Tea-
tralnego. Krasieńskiego 4. m. 9.
zdg 38 564

Pokój
ładny z utrzymaniem lub bez.
Spokojna 27. m. 13. II wejście.
zdg 38 531

Ratajczaka
26. pierwsze piętro. zdg 38 518

Ogrodowa
13 — 15. zdg 38 666

Pokój
utrzymaniem, bez. elegancki, sło-
neczny, odnowiony, łazienka, kul-
turalnym domu. Drużbackiej 7 m.
8 narożnik Spokojnej. zdg 38 671

Pokoik
plac Nowomiejski 6 — 19.
zdg 38 651

Frontowy
Strzałowa 6 — 2. zdg 38 652

Pokój
bez pościeli, elektryczność. Łako-
wa 18. m. 5. zdg 38 623

Dwuosobowy
dobrem utrzymaniem. Ratajczaka
15. m. 3. zdg 38 624

Biały
odnowiony. Chwaliszewo 50 — 9
zdg 38 629

Klatka
komfortowy, centralne, Maszta-
larska 7 a — 5. zdg 38 525

Niekrepujący
obiady. Różana 23 — 4. zdg 38 741

Kaponiera
Focha 4. m. 5. tel. 73-49.
zdg 38 728

Pokój
elektryczność Łazarz. Kossaka 21
mieszkanie 4, narożnik Wyspiań-
skiego. zdg 38 719

Plac Wolności 6
m. 17. pokój czysty, słoneczny,
światło elektryczne, łazienka.
zdg 38 718

Pokój
Łakowa 7. m. 6. zdg 38 717

Ratajczaka
11 a — 92. zdg 38 713

Elegancki
panom. Plac Sapieżyński 5 — 7.
zdg 38 712

Pokój
umeblowany zaraz wynajme. Po-
znańska 38. m. 7. zdg 38 769/70

Piękny
frontowy, słoneczny, tania 2—3 o-
sobowy. Plac Działowy 11. m. 7.
zdg 38 706

Pokój
panience. Wszystkich Świętych 4.
m. 12. zdg 38 702

Pokój
frontowy. Aleje Marcinkowskie-
go 17 a — 8. zdg 38 697

Pokój
Nowy Rynek 13. m. 4. zdg 38 688

Mickiewicza
13 — 9. zdg 38 686

Pokoje
wspólne, pojezyńcze utrzymanie
dobre. Romana Szymańskiego 1.
m. 3. zdg 38 684

Pokój
pokoik. Kwiatowa 9 — 11.
zdg 38 683

Jedno-
dwuosobowy. Matejski 57 — 8.
zdg 38 678

Mily
słoneczny, łazienka, elektryczność
Skarbowska 3. m. 4. zdg 38 675

Frontowy
Strzelecka 30 — 5. zdg 38 681

Długa
4 — 13. front (pianino).
zdg 38 700

Chłopców
lub 2 panienki, przyjme, obok gim-
nazjum Mickiewicza. Rynek Ła-
zarski 19. m. 8. zdg 38 781

Niekrepujący
Wolnica 3 — 10. zdg 38 778

Centrum
wysoki parter, telefon, także
przyjeżdżnym. Aleje Marcinkow-
skiego 2 — 1. zdg 38 777

Pokój
dobrze umeblowany ewentl. obia-
dami. Raczyńskiego 2. m. 11.
Urbańska. zdg 38 767

Ogrodowa
2 — 10. zdg 38 764

Matejski
39 — 7 (utrzymaniem). zdg 38 760

Klatki
schodowej telefonem 30 także
przyjeżdżnym. Strzałowa 3 — 23.
zdg 38 753

Pokój
dla pana osobne wejście. Al.
Piłsudskiego 4. m. 12. zdg 38 752

Dwuosobowy
niekrepujący. St. Rynek 44. m.
10 wejście Woźnej. zdg 38 751

Pokój
pani. Półwiejska 29 — 4.
zdg 38 749

Umeblowany
Piekary 5 — 6. zdg 38 748

Pokój
panienkom. Marcin 66/7 — 41.
zdg 38 747

Elegancki
gabinet przyległym lub osobno
inteligentnym. Piekary 18 — 5.
zdg 38 745

Frontowy
słoneczny. Wrocławska 14 — 10.
zdg 38 744

Dwuosobowy
Śniadeckich 32a — 7. dz 38 738

2
łazienka sypialnia lepszy elektrycz-
ność, łazienka solidnym urzędni-
kom, małżeństwu. Łakowa 9 — 4.
zdg 38 839

Mielżyńskiego
22. I. — 27. zdg 38 831

Od
zaraz z utrzymaniem lub bez. —
Działyskich 9 m. 6. zdg 38 828

Zielona
3 — 5. zdg 38 826

Ratajczaka
27 — 5. zdg 38 825

Dwuosobowy
frontowy, nawskroś czysty, ła-
zienka. Zupańskiego 19 — 12.
zdg 38 822

Próżny
pokój. Małackiego 31. m. 2.
zdg 38 812

Niekrepujący
czysty, słoneczny inteligentnym.
Wierzbicice 18. m. 9. zdg 38 798

Nieprzeciętny
utrzymaniem bez. Mielżyńskie-
go 23. I. prawo. zdg 38 797

Niekrepujący
Stroma 7 — 2. zdg 38 796

Łakowa
14 — 22. utrzymaniem — bez.
zdg 38 794

16. SZUKA POKOJU

Pokoiku
skromnego niekrepującego 15—20
zł krawcowa. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 38 552

Pokoju
za życie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 38 536

Krawcowa
pokoju do 15. — poczetek Focha.
Oferty Kurjer Poznański zdg 38 638

Pokoju
pościel własna, zaraz. cena? —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 679

Zupełnie
niekrepującego bez spania za 20
zł śródmieście. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 727

Pokoiku
próżnego taniego szuka panna w
posadzie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 38 835

Niekrepującego
zaraz czystego śródmieście do II
pietra podać warunki do Kurje-
ra Poznańskiego zdg 38 816

Pokoju
u solidnych państwa poszukuje o-
kolicy Jeżyce lub Łazarz. Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 940

Próżnego
poszukuje par. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 947

17. LOKALE

Skład
pokojem okolicy Solacza na rze-
cznictwo filje oddam. Solacz. Po-
dolska 2. zdg 38 563

Stajni
dla 1 konia okolicy Pocztowej
ewentl. z wozownią zaraz poszu-
kuje. Oferty Kurjer Poznański
zdg 38 763

Szukam
ubikacji lub też dużego pokoju na
pracownię, blisko centrum. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 38 725

Skład
obszerny wynajmie gospodarz. —
Półwiejska 2. zdg 38 740

Kino
urządzone wynajmie gospodarz
Półwiejska 2. zdg 38 739

Skład
próżny nowy dom. Wspólna 37.
zdg 38 622

Składu
górne centrum poszukuje. Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 820

Pięciopokojowe
ubikacje parterowe przy Marci-
nie na cichy przemysł od zaraz
do wynajęcia. Zgłoszenia Sw.
Marcin 13 — 6. zdg 38 871

2 pokoje
tylko centrum, możliwie beztram-
wajowa ulica, parter — I piętro,
ewentualnie częściowe umeblowa-
nie biurowe, poszukuje inżynier.
Oferty Kurjer Pozn zdg 38 867

Składnica
węgiła lub miejsce potrzebne. —
Wielkie Garbary 2. m. 9.
zdg 38 939

Okazja
nadzwyczaj prosperująca restaura-
cja położona z poza domowa
sprzedaż w centrum miasta To-
runia z powodu choroby do prze-
jęcia lub zamiana na cukierkownię
skład cukierków albo artykułów
męskich. Dzienny obrót ponad
500 zł do kupna potrzeba 12 000
zł. Przyjazd konieczny. Wiado-
mość Dziennik. Toruń, ul.
Szeroka 25. m. 6. Pg 5554-64.111

18. DZIERŻAWY

Ubikację
suterenną oddam cichy prze-
mysł. Solacz Podolska 2.
zdg 38 561

Gospodarstwo
rolne 115 mórg koło Grodziska z
inventarzem żywym i martwym
częściowo z tegorocznymi zbiwa-
mi do wydzierżawienia lub sprze-
daży. Do przejęcia dzierżawy po-
trzeba 7 do 8 000 zł. Reflektanci
tylko z gotówką mogą zgłosić się
do Komunalnej Kasy Oszczędno-
ści powiatu Poznańskiego w Po-
znaniu. Stary Rynek 73/74.
zdg 38 876

Szukam
placu na skład węgla. Oferty
Kurjer Poznański zdg 39 020

22. ZGUBY

100 złotych nagrody
wyplacie osobie, która przyczyni
się do odnalezienia srebrnego lisa
zerwanego mi z ramion przez zło-
dzieja podczas spaceru dnia 31-go
sierpnia o godz. 20 przy placu
Nowomiejskim. Stefania Kurow-
ska, Skarbowa 17. zdg 38 667

Dog
biały zagał. Wyspiańskiego 9.
restauracja. zdg 38 879

Zginęła teka
dokumentami wojskowymi, kar-
ta ziemian, dypl. mistrzows-
ki na dworcu autobus. Oddać za
wynagrodzeniem. Stieler, Rac-
ławicka 38. zdg 38 932

23. ROZMAITE

Pretensje
do dr. Józefa Przygodzkiego z
Poznania kupie. Zgłoszenia do
kurjera Poznańskiego dg 3874

Krawcowa
dobry polecie sie, dom 2 zł. Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 877

Obiady
prywatne. Matejski 68 — 1.
zdg 38 917

Zdjęcia fotograficzne
i wszelkie prace fototechniczne
wykonuje od 50 gr. Foto-Wenus.
Gniezno, Chłobrego 30. dg 3823

Panie
zainteresowane przyjmują udział
w poradach, pomocy Akuszerka
Kowalewska, Łakowa 14.
zdg 37 086

POZNAN

Środa, dnia 4 września.
Poznań. — 6.35 aud. poranne z
Warszawy; 7.50 program; 7.55 pa-
re informacji; 8 tr. z Warszawy;
11.57 muzyka lekka na płytach;
15.15 przegląd gieldowy; 15.25 z
Warszawy, Lwowa i Krakowa;
18 z Krakowa; 18.20 muz. z płyt;
18.30 skrzynka dla dzieci; 18.40
życie kulturalne; 18.45 recital te-
nora J. Schmidta z płyt; 19
„Wpływ odżywiania się na skórę”
log. wysł. Dr. Maria Świdowska;

WARSZAWA
Środa, dnia 4 września.
6.30 Aud. poranna; 11.57 sy-
gnał czasu; 12.03 dziennik pol.
12.15 pog. dla kobiet; 12.30 kon-
cert; 13.25 chwila dla kobiet;
15.15 giełda; 15.30 muzyka tan.
16 aud. dla dzieci starsz.; 16.20
muzyka; 16.45 pogawędka o mu-
zyce; 17 reportaż; 17.15 „W mu-
zykalnym domu” — aud. muz.
17.50 „Świat się śmieje”; 18 kon-
cert kameralny; 18.30 skrzynka
ogólna; 18.40 „Życie kulturalne i
artystyczne stolicy”; 18.45 muzy-
ka lekka; 19 pogadanka rolni-
cza; 19.10 zapowiedź programu;
19.35 sport; 19.50 reportaż z cykl.
„Samoloty i ludzie”; 20 koncert;
20.45 dziennik wiecz.; 20.55 „O-
brazi z Polski współczesnej; 21
audycja Szopenowska; 21.35 kl. p.
poezji; 21.50 pogadanka; 20 kon-
cert; 23 wiad. meteor.; 23.05 mu-
zyka taneczna.

POZNAN
Środa, dnia 4 września.
Poznań. — 6.35 aud. poranne z
Warszawy; 7.50 program; 7.55 pa-
re informacji; 8 tr. z Warszawy;
11.57 muzyka lek

Kierowniczka z kaucją przyjmie stanowisko w składzie kapeluszy damskich. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 516	Panienska dobrej rodziny, biegła w ekspedycji, znająca szycie, robotki, szuka posady do składu lub dzieci. Zgł. Kurjer Poznański zdg 38 234	Sierota lat 19, przyjmie posadę do dzieci lub do wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 617	Książkowa z kilkoletnią praktyką szuka jakiegokolwiek posady biurowej, wgl. do dzieci lub starszej osoby, zna prace domowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 971	Posługaczka na cały dzień z praniem potrzebna. Chwaliszewo 11 m. 3. zdg 38 625	Podróżujący działny na Poznań potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 821
Dziewczyna lat 20, szuka posady cośkolwiek gotowaniem, prasowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 538	Dziewczyna ze wsi początkująca do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 225.	Kupiec - żelazniak energiczny dzielny fachowiec, 15 lat praktyki, orientujący się w każdej branży poszukuje posady od zaraz. Złoży 500.— kaucji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 620	0,60 niemieckiego udzieli gruntownie nauczyciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 987	Slużaczka z gotowaniem potrzebna. Półwiejska 2, m. 1. zdg 38 738	Fachowca do rozlewni i wyrobu wód poszukuje z kaucją. Zgłoszenia Górali, Szamarzewskiego 20 22, skład. zdg 39 011
Poszukuje posady woźnego, robotnika w fabryce, złoży kaucji do 300 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 38 534	Dziewczyna chętna, pracowita cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 458	Młodsza zdrowa szuka posady od 15 bez spania. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 521	Gospodyni w średnim wieku poszukuje posady u samotnej osoby w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 964	Akwizytorów do sprzedaży zbiorowych dzieł, tylko wykwalifikowani. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 733	Robotnik magazynier kaucja, skład, wgl. do potrzebny. Oferty Wielki Garbary 2, m. 9. zdg 38 988
200 złotych zarobisz wskazując posadę żonatego urzędnika gospodarczego. Oferty pod Agencją Kurjera Poznańskiego, Gniezno. zdg 38 533	Kucharka gospodyni poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 489	Poszukuje posady bez spania. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 520	Slużaczka z gotowaniem do wszystkiego z dobrymi świadectwami szuka pracy zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 963	2 dziewczyny do wszelkiej pracy restauracyjnej potrzebne. Tunel Marciniński, św. Marcina 49. zdg 38 710	Fryzjer damsko - męski i fryzjerka w wodna ondulacja potrzebni, Frankowski, Wejherowo, Sobieskiego. zdg 38 969
Dziewczyna z gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 555	Szofer kawaler poszukuje posady, stałej lub dorywczej. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 473	Robotnik do koni poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 720	Dziewczyna skromna, uczciwa do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 900	Panienska do bufetu od zaraz lub 15. 9. 35. poszukuje posady. Oferty podaniem pensji oraz wieku do Kurjera Pozn. zdg 38 705	Ekspedjentka do restauracji również z obsługą gości z dobrymi świadectwami poszukuje posady, miejscowości obojętnej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 965
Lepsza starsza dziewczyna szuka posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 546	Nauczycielka kwalifikowana przyjmie posadę na wsi lub mieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 474	Kucharka restauracyjna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 721	Dziewczyna skromna, uczciwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 898	Fryzjerka potrzebna. Maszalska. zdg 38 780	Wychowawczyni lub panienska do dzieci dobrymi referencjami. Królikiewicz, Podgórna 6, skład. zdg 38 998
Młoda ekspedjentka szuka posady, branża obojętnej. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 544	Z rodziny ziemiańskiej, 3 letnim synkiem przyjmie posadę gospodyni wgl. do dzieci za pokój z utrzymaniem, niewykl. wiesz lub samotnych osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 094	Posługaczka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 715	Inteligentna poszukuje posady na pół dnia, zajmie się dziećmi, pomoc w lekcjach, szycie, haftu. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 896	Slużaczka młodsza, Kraszewskiego 12 — 6, godz. 4—6. zdg 38 632	Ekspedjentka branży obuwia potrzebna. Zgłoszenia Stary Rynek 93, skład. zdg 38 907
Zbożowiec ksiązkowy, bilansista przyjmie stałą posadę młynie, biurze, obecnie akwizytor. Ubezpieczalni. — Agentura Kurjera Poznańskiego, Jarocin. ng 14 719	Pomocnik fryzjerski, dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady, najchętniej na prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 049	Praczką czysto pierze, dziennie 2 zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 38 630	Uczciwa poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 886	Dobra krawcowa, która zna dobrze króć Woch, St. Rynek 54. zdg 38 813	Dziewczyna młodsza zamieszawsza do wszystkiego potrzebna zaraz. Strzelceka 10, m. 6. zdg 38 890
Starsza samodzielna kucharka zna każdą pracę domową, szuka posady tylko przy inteligentnej rodzinie. — Oferty proszę łaskawie składać do Kurjera Pozn. zdg 38 644	Fryzjerka kursistka poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 078	Posługi pół dnia poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 993	Używane Książki Szkolne kupuje płacąc najwyższe ceny WŁ. WILAK, ulica Podgórna 10, telefon 10-11 oraz Marszałka Focha 50, telefon 76-91	Slużaczka dobre samodzielne gotowanie potrzebna. Fryd, Skarbka 13, przy- stanek Ostroroga. zdg 38 807	Pomocnik uczeń fryzjerski zaraz potrzebny. Chwaliszewo 35, m. 3. zdg 38 883
Pomocnik fryzjerski męski, strzyżenie pań poszukuje posady od 15 września. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 645	Dziewczyna młodsza, uczciwa i sumienna szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 074	Praczką szuka prania, 2.50 dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 299	Praczką akuratna, 2 zł dziennie szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 027	Nauczycielka siła pierwszorzędna z wyższymi kwalifikacjami potrzebna natychmiast do wyższych klas prywatnej szkoły powszechnej w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 804	Buchaltera rutynowanego bilansiste małym kapitałem jako współnika do in- tratnego interesu. Zgłoszenia i świadectwa, zyciorysem, Kur- jer Poznański zdg 38 932
Dziewczyna wiejsza z samodzielnym gotowa- niem szuka posady. Oferty Kur- jer Poznański zdg 38 584	Slużaczka poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 38 032	Dziewczyna wieloletnia z gotowaniem, z do- brymi świadectwami szuka posady od 15. 9. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 590	Krawczyńni na elegancką garderobę szuka po- sady poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 937	Radjotechnik doświadczony konstruktor poszu- kiwany. Szczegółowe oferty Kur- jer Poznański zdg 38 868	Fryzjer potrzebny. Aleje Marcinkowskie- go 7. zdg 38 900
Z dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszelkiej pracy z gotowaniem od 15. 9. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 590	Posady magazyniera, ekspedienta, inkas- enta poszukuje, gwarancja. — Oferty Kurjer Poznański zdg 38 001	Gospodyni inteligentna dobrze polecona — przyjmie posadę samodzielnego prowadzenia dworu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 594	Rolnik z długoletnią praktyką, dobrymi świadectwami z siostrą szuka po- sady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 946	Poszukuje panny służącej z szyciem od lat 30. Zgłoszenia pisemne. Majet- nosce Kotowo, pocz. i kolej Gra- nowo. zdg 38 861	Fryzjer Marcin 63. zdg 38 932
Młodzieniec sumienny i pracowity poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 578	Nauczycielka referencje, kilkoletnia praktyka, muzyka, początki francuskiego i niemieckiego, szuka posady. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 38 149	Wdowa inteligentna szuka posady do jed- nej osoby lub do dwóch, miejscowo- ść obojętnej. Oferty Kurjer Poz- nański zdg 38 215	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Praktykantka do biura pisząca na maszynie mo- że się zgłosić. Oferty Kurjer Po- znański zdg 38 960	Chłopiec do pracy potrzebny. Hurtownia Papieru, Wrocławska 38. zdg 38 945
TEATRY Poznań, wtorek, 3. 9. TEATR POLSKI — Dziś „Judasz z Kariothu” — premjera — gośc. występ Ludwika Solskiego. Środa, 4. 9. „Judasz z Ka- riothu”, gościnny występ Ludwika Solskiego. TEATR NARODOWY. Dziś z powodu próby general- nej teatr nieczynny. Środa, 4. 9. o godz. 16-ej „Cudowny rubin”; o godz. 20 „Chata za wsią”. TEATR LETNI w Zoologu: Dziś o godz. 20 „Zegnajcie nam”.	Student zdolny, energiczny, starszy, udzieli lekcji w zakresie wszystkich klas, gimnazjum. Specjalności: grecki, łacina, polski, francuski, niemiecki, bardzo dobre referen- cje. Szuka posady, także za po- kój. Chętnie na wies. Zgł. Kurjer Poznański zdg 38 065	Emerytka znająca wykwintną kuchnię, ho- dowie drobiu, gospodarstwo do- mowe przyjmie odpowiednią po- sadę bez	Starsza dziewczyna szuka posady z goto- waniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 840	Chłopiec silny z rowerem potrzebny. — Chwaliszewo 24, drogeria. zdg 38 881	Osoba do pomocy za spanie, utrzymanie Bazarzykowskiej, Wiosłarska 1. zdg 39 033
KINA Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Wynagrodzenia Chlubne świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 810	Dentysta uprawniony, kawaler, dzielny szuka odpowiedniej posady ewntl. współpracy. Oferty Kurjer Poz- nański zdg 38 896	Praczką zawodowa czysta, uczciwa szuka prania 3 zł dziennie. Oferty Kur- jer Poznański zdg 38 801	Gospodyni kucharka, umiejąca dobrze go- tować i samodzielnie prowadzić kuchnię, potrzebna od 15. wrze- śnia do restauracji dworcowej. Zgłoszenia Restauracji Dworcowej W. Napierała, Toruń, Dwor- zec Główny. ng 14 758	Posługa poleceniami. Matejki 68 — 1. zdg 38 918
TEATR Poznań, wtorek, 3. 9. TEATR POLSKI — Dziś „Judasz z Kariothu” — premjera — gośc. występ Ludwika Solskiego. Środa, 4. 9. „Judasz z Ka- riothu”, gościnny występ Ludwika Solskiego. TEATR NARODOWY. Dziś z powodu próby general- nej teatr nieczynny. Środa, 4. 9. o godz. 16-ej „Cudowny rubin”; o godz. 20 „Chata za wsią”. TEATR LETNI w Zoologu: Dziś o godz. 20 „Zegnajcie nam”.	Slużaczka znająca gotowanie, szycie, pra- nie obić posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 38 866	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka potrzebna zaraz. Wojciechowska, Aleje Marcinkowskiego 25. zdg 38 543	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C. L. — „Tajemnica malej Schir- lej” oraz film naukowy „Abisynja”. RENAISSANCE: „W si- dach bandyty” i „Czar- na perla”. SPINKS: „Obrona Cze- słoncy”. TECZA — ŁAZARZ: „Cór- ka generała Pankratowa”. TECZA — WILDA: „Córka generała Pankratowa”. WILSONA: „Melodie cygań- skie”.	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611	Praczką domowa tania, dobra damska, dziecięca szuka posady. Zgłosze- nia Kurjer Pozn. zdg 38 743	Slużaczka solidna, uczciwa, czysta, zdrowa, młoda z gotowaniem od zaraz. — Wyjazd 1 października w okolice Warszawy na stałe. Zgłoszenia codziennie od godz. 8—13 do dnia 8. 9. 35 u kpt. Pękalskiego, Poz- nań, ul. Bukowska 30a, II ptr. zdg 38 672	Ekspedjentki tylko z branży obuwia, pierwszo- rzędne siły poszukuje Fr. Rogo- ziński i S-ka, Stary Rynek 64. zdg 38 633	Slużaczka uczciwa polecam, powód wyjazd. Siemiradzkiego 2, m. 8. zdg 38 611
Kina Poznań, wtorek, 3. 9. APOLLO: Franciszka Gaal jako „Ilonka”. CORSO: — „Szatański cow- boy”. GONG: „Morderca”. GWIAZDA: „Antek Polic- majster”. METROPOLIS: — „Legjon niuistraszonych”. OSWIATOWE T. C.					